

HANDELINGEN
DER MAATSCHAPPIJ
VAN
GESCHIED- en OUDHEIDKUNDE
TE GENT.

—
ANNALES
DE LA
SOCIÉTÉ D'HISTOIRE ET D'ARCHEOLOGIE
DE GAND.

DEEL VI. — TOME VI.

Eerste aflevering. — Premier fascicule.

V. VANDER HAEGHEN. — La Corporation des peintres et sculpteurs de Gand.
(1er fascicule).

GENT,
J. VUYLSTEKE, UITGEVER,
Koestraat, 15.

—
1905.

B. — Le titre et l'introduction seront distribués avec le 2e fascicule qui prendra une série de documents relatifs à la Corporation des peintres et sculpteurs de Gand, ainsi que la table générale.

TB 3AA5

Van mijn heere sente Lucas het verheven leven,
Vindy hier, beminde lezer, van moede vroet, goet
patroon van den schilders. Hier wert noch ghescreven neven,
Beeldesnijders en glaesmakers, in moet zoet.

Sente Lucas die heleghe evangelist eerzame 5
Was ghebornen (mij wel verstaet) uit Sijrien lant,
In de stadt Anthiocha van hooghen name,
Hoofstadt van tconijnekrijk van Syrien bequame.
Hij diende Godt den Heere boven al tryumphant,
En es gheweest een jongher vailliant 10
Der twalef apostelen, van goddelick leven.
Den heleghen Gheest heeft hem omlaigt abundant.
En heeft zwarachtich Evangelium ghescreven.

In consten es hij gheweest zeer actijf,
Die reyndelick ghebruijckende zoot waer es bevonden. 15
Tot tchristelick gheloove was al zijn bedrijf.
Hij en hadde noch kinderen noch wijf,
En heeft Godts woort warachtelick willen vermonden.
Hij heeft neerstich gheeaerbeijt tallen stonden
Omdat de warheijt nutlick, onghenepen, 20
En cort van alle meijnsscheliche gronden,
Saude tot prouffijct der zielen worden begrepen.

Hij es vermaendt gheweest van den heleghen Gheest,
Dat hij dat *Evangelium* zoude scrijven,
In den deelen Achaie¹, naer den rechten Keest,
Dats Grecie lant in tzweerelts foreest,
5 Zo ons de Script zecht tot ons becliven.
Men heeft hem nievers in zien verstijven.
Actus apostolorum die goede doctrijne,
Nut en bequame voor mannen en wijven,
heeft hij ghescreven met moijte, aerbeijt en pijne.

- 10 Hij heeft zijnen tijt besteedt in duechden eenpaer,
En goddelick gheleeft in twzeerelts vliet.
Hij es ghestorven, hoort vrij hier naer,
Die hij audt was vierentzeventich jaer,
Int lant van Bithinia dat men Migdonia hiet,
15 En nu heet ment groot Frygia, ziet.
Hij es van Godts uitvercoorne, zonder vernielen.
Dus elck zegghe met een goet bediet,
Laet ons ghedijncken alle ghelooveghe zielen.

20 Naer Godts behaghen,
Teompt van der Haghen.

---

1. En marge.: "Achaie dats Grecenlant."

... en d'haer bouck ghemaect net en ijdoone,
Als Ferdinandus de La Bare excellent,
Heere van Mouscron en ander quartieren schoone,
Een goet regierder van edelen persoone,

Regneerde als hoochbailliu binnen der stat van Ghent,
Joncheer Anthuenis van Overbeke, onderbailliu bekent,
Die haerlieder volck met paiks en accord hebben verchiert.
Dus zegghick voor al datter es present,
Dat een stat welvaert die in peyse wert gheregiert.

Int schependom van joncheer Jan Damman, vailliant,
Heere van Oombeerghe, voorscepen clouckmoedich,
Joncheer Philips de Gruutere, tryumphant,
Met huerlieder medeghezellen, in als plaisant,
Es desen bouck ghemaect met moed vroedich,
Ten huerbuere van der neerijnghe voorspoedich,
Om daer in te enrollerene ornatelick
De suppoosten zijnde de neerijnghe behoedich,
Die de const in als ghebruijcken matelick.

Omaer Clayssone als heuverste eerzame,
Lieven van der Schelden, schilder ghepresen,
En Pieter van Loo, beeldesnijder bequame,
Als ghezworenen, wel naer den betame,

6

cf

cf

10

15

15

20

Van der zelver neerijnghe vrij uitghelesen,
Hebben den zelven trijumphanten bouck bij dezen
Doen maken binnen haerlieder tijt voorwaer,
Met eendrachteghe liefde en accordelick wesen,
5 Doemen XV° vijfentzeventich screef tierste jaer.

Men zal in dezen bouck vinden ghescreven
De namen en toenamen, net en reene,
Van al de suppoosten van der neerijnghe verheven,
Eerst van den schilders zonder begheven,
10 Daer naer van den beeldesnijders ghemeene,
De glaesmakers daer naer over groot en cleene,
Die al vrij in de neerijnghe zijn bekent,
zo wel voor als naer de Concessie, ic meene,
Metten jonghers binnen der stede van Ghendt.

DIT NAERVOLGHENDE¹ ZIJN DE SUPPOOSTEN VAN DER ZELVER
NEERIJNGHE, ENDE DAT VAN DE SCHILDERS VRIJ IN DE ZELVE
NEERIJNGHE VOOR DE CONCESSIE CAROLIJNE [1540].

Daude overledene².

Lieven van der Riviere³.

5

Pieter van der Meerre⁴.

Jan de Smytere⁵. Jan de Smet⁶.

1. Cette liste a été faite au moment de la reconstitution de la corporation (1574-1575) pour constater les droits acquis de ceux qui étaient membres de père en fils avant la Concession caroline de 1540.

10

Tous ces noms patronymiques d'artistes peuvent effectivement se retrouver, sans aucune exception, dans des actes relatifs à la corporation inscrits aux registres scabinaux de Gand, ainsi qu'on peut le voir par les notes qui suivent.

2. "Les anciens décédés .. — Ce titre ne paraît se rapporter qu'aux seize premiers noms.

15

3. Lieven van der Riviere, fils de Heynricx, achète la franchise le 16 novembre 1480 (Reg. scabinal 1480-81, fol. 16v). Meester Lievin van der Riviere, doyen des peintres, 1526-27 (Reg. scab. fol. 48v et 79v).

20

4. Pieter van der Meere, juré de la corporation, cité dans un acte du 28 nov. 1518 (Reg. scab. 1518-19, fol. 33).

5. Jan de Smytere, fils de Tonys, achète la franchise par acte du 13 juillet 1509 (Reg. scab. 1508-9, fol. 134).

25

6. Nom inscrit en surcharge de la même main. Jan de Smet, fils de Vincent, achète la franchise par acte du 19 février 1492 (Reg. scab. 1492-93, fol. 51v).

- Lieven de Stoovere¹. Antuenis de Stoovere².
Daneel de Witte³.
Mr Eloy Hoorenbaut⁴.
Jan Sammelynck, f^a Joes⁵.
5 Arendt Winne⁶.
Jan de Rouck⁷.
Pieter van der Haghēn⁸.
Jan Pauwels⁹.
Lieven van Male¹⁰.
10 Jacob Dijnghelesche¹¹.

---

1. Les de Stoovere (Stoovere) étaient peintres, de père en fils, dès avant 1383. Lievin de Stoovere est cité comme franc peintre en 1487 (Reg. scab. 1487-8, 1re part. fol. 7).

15 2. Nom inscrit en surcharge au XVIe siècle. Antuenis de Stoovere, père de Jan de Stoovere, qui était doyen de la corporation en 1513-1514 (Reg. scabinal 1513-14, fol. 23, 34, 85v, 149).

3. Daneel de Witte, fils de Christoffel, achète la franchise le 28 janvier 1508 (1509) (Reg. scab. 1508-9, fol. 54).

20 4. Eloy Hoorenbaut, juré en 1519-20 (Reg. scab. 1519-20, fol. 33). Fils de Gerard Hoorenbaut, fils de Willem; Gérard achète la franchise le 27 août 1487 (Reg. scab. 1487-8, 1re partie, fol. 7). — Jossine van Allennes paraît comme veuve de Eloy Hoorenbault le 12 oct. 1551 (Reg. scab. 1551-52, fol. 92v).

25 5. Jan Sammelynck (Sammelyns), juré de la corporation 1528-29 (Reg. scab. fol. 32) et 1535-36 (Arch. du Conseil de Flandre, série J, fol. 27). — Joes Sammelins, fils de Simoen, achète la franchise, par acte du 14 mai 1490 (reg. scab. 1489-90, fol. 112v); est juré en 1500-1501 (Reg. scab. fol. 36).
6. Arendt Winne, juré en 1525-26 (reg. scab. fol. 64) et 1536-37 (reg. scab. fol. 1v).

30 7. Jan de Rouck, fils de Jan, juré en 1523-24 (reg. scab. fol. 242 et 245).

8. Pieter van der Haghēn, fils de Jan, achète la franchise le 13 août 1524 (reg. scab. 1523-24, fol. 245).

9. Jan Pauwels, fils de Yweins, achète la franchise le 23 janvier 1498 (v. st.) (Reg. scab. 1498-99, fol. 43v).

35 10. Lieven van Male, fils de Jan, achète la franchise le 20 mars 1513 (v. st.) (Reg. scab. 1513-14, fol. 85v).

11. Jan Dijnghelesche, époux de Marguerite Rutaert (ou Ruuthaert), fille de Daneel (Reg. scab. 1486-87, fol. 102v). — Daneel Ruutehaert "beeldesnijder" (Reg. scab. 1511-12, fol. 140v, acte du 13 déc. 1511).

Jan Pauwels¹.

Jan de Rouck, filius Jans².

Lieven de Stoovere, filius Antuenis³.

Jooris van der Riviere⁴.

Lievin de Witte⁵.

Andries van Male⁶.

Lievin Pauwels.

Franchois Hoorenbaut⁷.

Benjamin Sammelijns, f^s Jans.

Bauwin Deskiens, f^s Mathijs⁸.

5

10

1. Jan Pauwels, fils de Jan, forgeron (smet), achète la franchise des peintres le 11 sept. 1499 (Reg. scab. 1499-1500, fol. 9v).

2. Jan de Rouck, fils du susdit Jan, peintre, achète une maison dans la " Magelain strate ", 30 mars 1555 (1556) (Reg. scab. fol. 143); achète une rente le 13 juin 1572 (reg. scab. f. 12).

15

3. Lievin de Stoovere, fils du susdit Antuenis.

4. Jooris van der Riviere, fils du susdit Lievin, peintre (Reg. aux états de biens 1529-30, rôle, fol. 16, 14 juin 1530).

5. Lieven de Witte, fils du susdit Daneel, peintre, âgé de 62 ans, fait un testament le 15 mars 1575 n. st.) (Reg. états de biens 1574-75, fol. 204v); actes concernant sa maison, rue Haute, à Gand, etc. (reg. ibid. 1577-78, fol. 120v et 135v).

20

6. Andries van Male, peintre, fils du susdit Lieven van Male (Voir le reg. des admissions de la gilde St-Georges, XVIe siècle, fol. 65v; à la bibl. univ.).

25

7. Franchois Hoorenbaut, peintre-topographe, fils du susdit Eloy, décédé le 13 octobre 1599 et enterré avec sa femme Gelyne Braems, f^a Cornelis, morte le 11 mars 1604, à l'église St-Sauveur (Inscriptions funéraires). Il existe un très grand nombre d'actes concernant ce peintre-topographe.

30

8. Mathys des Kiens, fils de Bernaert, achète la franchise le 12 août 1517 (Reg. scab. 1516-17, fol. 133v); juré en 1520-21 (reg. scab. fol. 170) et en 1535-36 (Archives du Conseil de Flandre, série J, fol. 27). Cité comme sculpteur dans plusieurs actes : reg. scab. 1525-26, f. 55, 1529-30, fol. 47. — Bauwin ou Baudewyn des Kiens ou de Kien, fils de Mathys, est mentionné : états de biens 6 mai 1542 (reg. fol. 183v), reg. scab. Keure 1560-61, fol. 9; rôle état de biens 1 fév. 1589, fol. 21.

35

Heijndrick van der Meerre, f^s Pieters.
Bastiaen van der Meere.
Jan Winne, f^s Arendts.
Lieven de Stoovere.
5 Lieven van der Riviere, filius Jooris.
Jan van der Riviere, filius Jooris.
Jooris van der Riviere, filius Jooris.
Lucas van der Riviere, filius Jooris.
Jan Dynghelssche, filius Jacobs.
10 Lucas¹ Dynghelssche, filius Jacobs.
Jan de Witte.
Jan Cools, filius Jans².
Lucas de Heere } filii Jans³.
Jan de Heere
15 Bauduwijn de Stoovere, filius Lievens.
Bauduwijn Pauwels⁴.
Willem van der Hagen, filius Pieters⁵
Jan van der Hagen, filius Pieters } Ghebroeders.
Jooris van der Hagen, filius Pieters

-
- 20 1. On avait écrit d'abord " Jacob „. La surcharge Lucas est de la même époque.
2. Donaes Cools, f^s Jans, achète la franchise le 8 août 1496 (Reg. scab., fol. 134). — Donaes Cools, sculpteur " beelgesnijdere „, hypothèque sa maison située à la Muude, à Gand, par acte du 13 mai 1512 (Reg. scab., fol. 107v).
- 25 3. Meester Jan Myn Heere, de Malines, achète la franchise le 16 janvier 1532 (1533 n. st) (Reg. scabinal, fol. 85v). Meester Jan sHeeren, f^s Jans, " beeldesnijdere ende steenhauwere „, reconnaît une dette, 14 oct. 1534 (Reg. scab., fol. 52v). - Jan Myn Heere " beelgesnijdere „, achète le quart d'une maison " in de chypery strate ten voorhoofde tusschen den burrepit ende den callanderberch, ghenaemt tschemyncle „, donnant par derrière " in de cruustrate „. — Les actes concernant les fils, Jan et Lucas, sont très nombreux. Voir quelques-uns dans De Busscher, Peintres de Gand, t. II.
- 30 4. Bauwin Pauwels, peintre, vend une rente, 13 juillet 1553 (Reg. états de biens, fol. 37).
- 35 5. Pieter van der Hagen, filius Jans, obtint la franchise par acte du 13 août 1524 (Reg. scab. 1523-24, fol. 245). — Pieter van der Hagen, peintre, achète une maison située " ten vierweechschede bij de wevers-

Hansken Pauwels, filius Jans.

Hansken van der Riviere, filius Jans, taelman.

Benjamin van der Riviere, filius Jans.

Andries Beernaert¹.

Jan van Male².

5

Franchois Pauwels, f^r Bauwens.

Andries Coels, f^r Jans³.

Mechiel van der Haghēn, filius Jans.

Bertelkin van der Haghēn, filius Jooris.

Jan van Vaernewyck⁴.

10

Lowys van Vaernewyck⁴.

capelle „, 20 novembre 1529 (Reg. scab., fol. 50). — Etats de biens (reg. fol. 102v), du 20 janvier 1540-61 (n. st.): Lievine Hughe, fille de Lievin, veuve de Pieter van der Haghē, et ses enfants Lysbette, Willem, Hansken et Joorken; maison “ op den vierweechscheede by der Waelpoorte „. Le dit Hansken reparait plus tard comme Jan van der Haghēn “ taelman „ (avocat). Le 16 dec. 1579, Jan van der Haeghen (sic) “ taelman „ comparaît comme oncle et tuteur de Hansken van der Haeghen, fils mineur de Willem et de Mergriete van den Gavere, filius Lievins, à la succession de Lievine Hughe, veuve de Pieter van der Haeghen, grand mère du dit mineur (Reg. états de biens 1579-80, fol. 89). L'avocat Jan van der Haeghen est l'auteur des vers qui se trouvent en tête du volume des peintres. Il devint doyen du métier en 1583.

15

1. Un Herman Bernaert, figure comme juré du métier en 1520-21 (reg. scabinal, fol. 170v). Andries Bernaert, peintre, est cité dans le reg. scab. 1562-63, fol. 190, sa veuve, dans le reg. 1573-74, fol. 235.

20

2 Jan van de Male, achète la franchise le 5 mars 1574 (1875, n. st.) (reg. scab., fol. 87v). — Jan van Male, cité comme peintre-topographe dans les comptes de la ville 1522-23, fol. 82v.

25

3. Suivent quatre noms rendus illisibles par un grattage: . . . f^r Andries; . . . f^r Andries; Maximilien Cools, f^r Andries; Anthuenis Cools, f^r Andries. — Andries Cools travailla comme peintre avec son père Jan en 1599 : compte de la joyeuse notice d'Albert et Isabelle à Gand, 1599-1600, fol. 28v. “ Meester Andries Cools, schildere „, cité fréquemment dans les comptes de la ville, par ex. 1632-33, fol. 183v, 1650-51, fol. 160v, 1653-54, fol. 142v, 1656-57, fol. 158, 163.

30

4. Inscrits comme fils de membres. Le reg. scabinal, 1383-84, fol. 53, nous renseigne le premier peintre de cette famille: Willem van Vaernewike. La famille reparait dans la corporation avec Marc van Vaernewyc, le

35

Mr Jan Horenbault
Lucas Horenbault
Jaquis Horenbault
Lieven Horenbault
5 Joos de Rouck.
Franschoys Horenbault
Lucas Horenbault
Jan de Rouck, f^a Joos
Cornelis Horenbault
10 Guillame Horenbault
(²)

f^a Franchois!
f^a Lucas
f^a Mr Jan.

sculpteur, admis par acte du 20 oct. 1495 (reg. fol. 61). Il eut de sa femme Catherine Sleebaut deux fils, l'un Pierre, qui fut juré de la corporation en 1526-1527 (reg. scab. 78^v et 158^v), doyen en 1539-40 (compte de la ville, fol. 101^v), et Marc, le célèbre chroniqueur mort en 1568. Pierre épousa Claire van Keverwyc et fut père de nombreux enfants parmi lesquels Louis né en 1543 et Jean né en 1544, ainsi que Anna qui épousa Jan Porcellis, lequel fut père du célèbre peintre-mariniste de ce nom (Voir les preuves de la filiation dans les dossiers Vaernewyck et Porcellis, n°s 6154 et 4890 aux archives de la ville).

15 1. La filiation de tous ces Horenbault s'établit très exactement par une série de documents authentiques que nous publierons séparément. — François I est celui qui est cité plus haut; son fils Lucas (mort le 26 avril 1626) avait épousé en premières noces Elisabeth de Gryse († 28 nov. 1588), mère de François II (mort avant le 6 août 1626), et en seconds noces Lievine Heyman († 5 mai 1606), mère d'un autre Lucas. — Jean, fils de François I, épousa vers 1586, Jacqueline Heyman († 5 mai 1606) dont Corneille et Guillaume, ce dernier né le 14 novembre 1599.

20 2. Les six noms suivants qui terminent cette liste sont d'une écriture suspecte et qui doit être moderne: Heinderick van der Schelden, Jan van de Velde, Steven Gheerolfs, Anthuenis van den Hesse, Jan van Hecke, Pieter van Auselaere (ou Sufelaere).

DIT NAERVOLGHENDE ZIJN DE VRIJE SUPPOOSTEN VAN DEN
SCHILDERS NAER DE CONCESSIE CAROLIJNE.¹

Lieven van der Schelden, f^r Hyndryck².

Arendt van Wijnendale.

Heijndrick Dille.

5

Andries Roose.

Anthuenus Janssins.

Sijmoen de Wilde.

Lieven Sagherman.

Baltazar Flissier.

10

Eloy van Huu.

Christiaen Colijn.

Cornelis van der Schelden, filius Lievens.

Wouter Lauwereins.

Jan van Heerle.

15

Matheijus de Hont, filius Robrechts.

Lieven van Hantre, f^r Pieters.

Pieter van der Muelne, f^r Jacobs³.

Cornelis Ballyus.

---

1. Artistes admis après la Caroline de 1540. Les douze premiers noms forment la liste inscrite en 1575. A partir de Jan van Heerle, la liste est de diverses mains du XVIe et du XVIIe siècle.

20

2. Filiation ajoutée par un autre main du XVIe siècle.

3. On a intercalé "Benjamin Sammelins," qui est d'une écriture suspecte.

- Jan van Pilckem.
Geraert Pieters.
Heylken van Heysthove, weduze, van Antwerpen.
Philips van den Hesse.
5 Jan Hubens.
Jonnas Staedyus, schylderre.
Jacques de Lymmackere, schylderre ende glaessemaeckerre.
Jan Cockuyt, f^s Jans, scilder.
10 Mr Jan Stadius, scilder,
Pieter Pieters, f^s Gheeraerts¹, schilder.
Samuel van den Leene.
Maeyken Ronse.
15 Jacquis Malyn, foeylgeslagher.
Joos Thienpont³.
Abram Provost, f^s Fransois.
s^r Hindrick van Cleven, f^s Hendric, schilder van Antwerpen.
Gillis van Huffele, gheseyt de Bock, van draeyerswerck.
20 Loys van Gheertruyt, stoffer.
Melsior Dasonvylle. preuve stofferen
Philips Schoof, preuve stofferen.
Jan de Cock, preuve stofferen.
Lieveyne Ronse, preuve met den draeyerswerck.
25 Pieter de Croock, stoelwerck.
Raphael van Bommele, stoffer.
Daneel var (sic) Boven, schilder.
Flamyne Malizar, schilder.
Mr Lenaert Wauwermans, schilder.
30 Jan van der Meulene, stoffer.
Jan Leunis, preuve stoffer.
Phlipps Wellens, stoffer.
Augustijn Joni, schielder
Joeris Bonet. schielder.

---

35 1. Il y avait d'abord " f^s Pieters ..".

2. Barré.

3. Barré. On a inscrit à côté : " gherenonchert ..".

5

Luekas Flocket, schilder.	
Raefel van Bockenoel, schilder.	
Jan Beysoete, schilder.	
Phlus Hueninck, schilder.	
Eelieaei van der Buercht, schilder.	
Antoene Criestians, stofferder.	
Alezander Bruyne, stofferder.	
Fernant Donckaert, stofe.	
Pieter van Hochstraete.	
Saerels Coen, schilder.	10
Michiel Machelaris.	
Apzelom Frans, witter.	
Jaunes Cockuyt	f ^r Jans.
Adryaen Cockuyt	
Artus Claysens.	
Hans Hellemus ¹ .	
S ^r ² , fijnschilder.	
S ^r Nicolaes de Liemaeker, fijnschilder.	
S ^r Pauwels de Rouck, fijnschilder.	
Gillis de Rore, filius Gillis.	20
Lenaert Moran, fijnschilder.	
Tanneken van Seyl.	
Albert Heyndricx, stoffeerdien van plaester.	
S ^r Andrias van der Becke.	
S ^r Jaspaere Bacle ³ , coopman van schilderijen.	25
S ^r Pieter van Hacht, lantschapschilder.	
Pieter van der Meulen, f ^r Jan, stofeerdien.	
Gelaude van Rolingeem, beeltsnijder.	
S ^r Adrian Muenicq, schilder ⁴ .	

1. Il s'agit d' "Anselmus Hebbelynck dit van Hulle " (1620).

30

2. Barré complètement.

3. Ecrit : " ba Cle ..

4. Nom ajouté assez longtemps après les précédents (vers 1655).

DIT NAERVOLGHENDE ZIJN DE SUPPOOSTEN VAN DER ZELVER
NEERIJNGHE ENDE DAT VAN DE GHELAÈSMAKERS VOOR DE
CONCESSIE CAROLIJNE [1540]¹.

Heerman Beernaert².
5 Jan van Coevoorde³.
Daneel van Hoorne⁴.
Jacob Gherolf⁵.
Bauduwyn Goossins⁶.
Octaviaen de Bundere⁷.

10 1. Verriers de père en fils avant la Caroline de 1540. Nous retrouvons tous ces noms patronymiques dans les actes scabinaux, aussi qu'on peut le voir par les notes suivantes.

11 2. Herman Beernaert, fut juré du métier en 1520-21 (reg. scab. fol. 170v).

15 3. Jan van Coevoorde (Coevoort), fils de Lambrecht, achète la franchise par acte du 19 octobre 1528 (reg. scab., fol. 32).

4. van Hoorne ou 'van Huerne. Dieryc van Huerne, f^e Heyndrycx, achète la franchise par acte du 11 août 1500 (rég. scab., fol. 99v), juré 1528-29 (rég. fol. 32).

20 5. Jacob Gheerolf, achète la franchise du métier par acte du 4 octobre 1448 (reg. scab., fol. 30); juré 1468-69 (reg. scab., fol. 66; doyen 1476-77 (reg. scab. 2e partie, fol. 29), 1489-90 (reg. scab., fol. 28, 59, 91, 112v). — Jacob Gheerofs, f^e Jans, achète la franchise le 10 juin 1493 (reg. scab., fol. 95); doyen 1517-1526 et 1528-29. Importante famille de verriers, XVe-XVIIe siècle.

25 6. Bauduwijn Goosins, juré du métier en 1526-27 (reg. scab., f. 79v et 158v).

7. Octaviaen de Bundere, fils de Laureins et de Barbara Moermans (Payement fait pour son admission dans la corporation, 11 août 1524, reg. scab., fol. 242).

Jaspar van Hecke ¹ .	
Pieter Canin ² .	
Jacob Taye ³ .	
Lieven d'Hauwe ⁴ .	
Philips van der Linde ⁵ .	5
Daneel Luenis ⁶ .	
Lievin Beernaert, f ^r Hermans.	
Pieter van Hoorn, f ^r Daneels.	
Hubrecht van Velsen, f ^r Claijs ⁷ .	
Pieter van Hecke, f ^r Jaspars.	10
Marten Tay, f ^r Jacobs.	
Jan Tay, filius Jacobs.	
Lieven Lonis, filius Daneels.	
Jan de Smet, f ^r Jans ⁸ .	
Willem Gheerolfs.	15
Christiaen Gheerolfs.	
Jacob Gheerolfs	} filii Jacobs.
Adriaen Gheerolfs	

1. Jaspar van Hecke (van den Hecke) fut juré du métier 1531-32 (reg. scab., fol. 27v et 122v), 1535-36, reg. conseil de Flandre, série J, fol. 27; 20
doyen 1537-28 (reg. scab., fol. 1v, 17v et 74v).

Avant cette époque : Lievin van Hecke, f^r Jans, achète la franchise, 21 août 1483 (reg. scab., fol. 2v); juré en 1487-88 (reg. scab., fol. 7).

2. Pieter Canin, f^r Jans, achète la franchise le 5 juillet 1526 (reg. scab., fol. 184v). — Il livre du verre à la ville (compte 1540-41, fol. 243). 25

3. Jacob Taye achète la franchise, le 11 fev. 1530 (1531 n. st.) (reg. scab. fol. 85).

4. Lieven d'Hauwe, juré du métier en 1536-37 (reg. scab., fol. 1v).

5. Bertelmeus van der Linden, juré en 1487-88 (reg. scab. 1re partie, fol. 7).

6. Daneel Luenis, filius Heindrix, juré en 1523-24 (reg. scab., fol. 242, 245); doyen 1529-34 (reg. scab. de chaque année, fol. 166v, 85, 27v, 60v, 108 et 134); 1536-37 (ibid. fol. 36v). 30

Un Daniel Loys, sculpteur, est cité en 1395-96 dans les dépenses à l'hôtel " ten Walle ", à Gand.

(De Haisne, Doc. concernant l'hist. de l'art., t. II, p. 740).

7. Clais van Velze achète la franchise le 16 octobre 1520 (reg. scab. fol. 33).

8. Jan de Smet, juré en 1528-29 (reg. scab. fol. 32).

Sijmoen Gheerolfs } filii Jacobs.
Jacus Gheerolfs }
Jacob Gheerolfs.
Jan Canin, f^r Pieters.
5 Lieven van Coevoorde, f^r Jans.
Pieter Tay } filii Martens.
Abraham Tay }

DIT ZIJN DE SUPPOOSTEN [GHELAESMAKERS] NAER DE CONCESSIE.¹

Franchois de Smet.

Pieter de² Smet.

Albrecht Martens.

Jooris de Brous³.

5

Jaspar Lodderbeen.

Jan van Hele, es vrij van avre thavere⁴.

Clays de Liemakere.

Herman Hermans.

Coenraet van Limburg.

10

Jan de Gous.

Jooris Aberoens.

Abraham Dingelsche, f^e Pieters⁵.

Marcus Hyndryck, f^e Jacops.

Raessen Davidts.

15

Jacop van der Meers, f^e Jans.

Lieven Smet.

Bertelmeeus Sentemoreels.

---

1. Verriers admis après la Concession caroline de 1540. La liste inscrite en 1575 comprend les onze premiers noms.

20

2. " De ", est barré.

3. Nom barré.

4. C'est-à-dire : de père en fils. Note de la même main ajoutée après coup.

5. A partir d'ici la liste est de diverses mains du XVIe et du XVIIe siècle.

25

Gillis de Smet, f^r Franschoys.
Anthueni Daene.
Jacus de Liemaekere.
Hans Smet, filius Pieters.
5 Adolf Boshuut, filius Maeylgaert.
Adriaen Smet, filius Pieters.
Bertelemeeus de Daese.
Jan de Liemmakere.
Marten Davits.
10 Marten Bricke.
Paschier Boscuert.
Jakus de Smet.
Paschier Galle.
Aerttus.
15 Geeraert de Bleckele.
J f^r Jans¹.
Ende f^r Jans¹.
Pieter Smets, f^r Adrien.
Ravel Smets, f^r Adrien.
Mr Heerman Verhoeven, ghelaesschrijver.
20 Amant de Heere, ghelaesmaker.

GAUTSLAGHERS².

Pieter Geeraerts³.
Jan Fredrick³.

-
1. Barré.
  2. Ecacheurs ou batteurs d'or.
  - 25 3. Ces noms ont été inscrits au commencement du XVIIe siècle; on les retrouve plus loin.
-

HIERNAER VOLGHEN DE HEUVERSTE ENDE GHEZWOORNE VAN
DER ZELVER NEERIJNGHE DIE IN ELCK JAER BIJ HEERE ENDE
WET GHECREERT WORDEN TELCKEN KERSSAVONDE.

1574.

Heuverste ende ghezwoorne anghecommen kerssavont, 5
1574.

HEUVERSTE.

Omaer Clayssone.

GHEZWOORNEN.

Lieven van der Schelden.

10

Pieter van Loo.

1575.

Heuverste ende ghezwoornen anghecommen kerssavont,
1575.

HEUVERSTE.

15

Joncheer Pieter de Brune.

GEZWOORNEN.

Benjamijn Sammelijns.

Pieter van Hecke.

1576.

20

Heuversten ende ghezwoornen van den kerssavont, 1576.

HEUVERSTE.

Mr Anthuenus Oosterlijnck.

GHEZWOORNEN.

Arendt van Wijnendale.

5 Pieter van Anselare.

1583.

Jan van der Hagen, filius Pieters, taelman bij scepenen van der Kuere was bij scepenen van der Kuere DEKEN van der neeringhe van den voornomden schilders gheadmitteert 10 in de plaetse van den overledenen deken Pieter van Hecke den 18^{en} april 1583, volghende der ordonnantie van scepenen van der Kuere gheteeckent bij den secretaris Roelant van Hembijze.

GHEZWOORNEN.

15 Jan Wijme.

Lieven van der Schelden.

Claijs de Smet.

Arendt van Loo.

1583.

20 De voorn. Jan van der Hagen wart bij ordonnantie van scepenen van der Kuere DEKEN van der zelver neerijnghe ghecontinueert den 23^{en} ougste 1583 ende diende totten 19^{en} ougste 1584 ende was oock zynen tijdt gheduerende secretaris van den heuverdeken ende ghemeene dekenen ten collatie zoldere.

GHEZWOORNEN.

Jan Winne.

Benjamijn Sammelijs.

Pieter de Smet.

30 Lieven Pluvions.

1584.

Lieven van der Schelden quam DEKEN anne van der voorn.

— 21 —

neerijnghe van den schilders in de plaatse van den voorn.
Jan van der Hagen den 19^a ougste 1584.

GHEZWOORNEN.

Lieven Sagherman.

5

Heyndrick Dille.

Pieter van Loo.

Claijs de Smet.

1587.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1587.

HUEVERSTE.

10

Joncheer Gillis van der Meere.

GHEZWORENEN.

Arendt van Wijnendale.

Arendt van Loo.

COOPER.

15

Jan van Pilckem.

1590.

Hueverste ende ghezworenen van den keerssavont vijfthien
hondert tnegentich.

HUEVERSTE.

20

Joncheer Jan de Stoppelaere.

GHEZWORNEN.

Joos de Rouck, f^s Jans.

Simoen de Wilde.

COEPERS in haerlieder tijt.

25

Gheeraert Pieters, van Brugghe.

Heyken van Hijngsthove, weduwe, van Andweerpen.

1591.

Hueverste ende ghezwoornen van der neeringhe van den
scilders, beeltsnijders, etc. die anquamen kerssavent, 1591. 30

HUEVERSTE.

Joncheer . . . . .¹

GHEZWORENEN.

- 5 Arendt van Wijnendale.
Jaques Gheerolfs, 1591.

COOPER.

Philips van den Hesse.

1593.

- 10 Heuverste ende ghesworenen der selver neringe van den vrij schilders ghecoren te kersavent, 1593.

HUEVERSTE.

Joncheer Robbrecht Hellinck.

GHESWOREN.

- 15 Samuel van den Leene.
Anthoenis Dane.

Dit naervolghende sijn de coepers in haeren tijt.

- Jan van Houke².
Pieter de Crock.
20 Johannes Hubens, filius Jans.
Phlips Dorle, foilleslagher³.
Adolf Bossuyt.
Adriaen Smets, fylius Pieters.

1596.

- 25 Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1596.

HUEVERSTE.

Mijn heer van Beapre.

---

1. Laissé en blanc.

2. Nom barré.

30 3. Nom barré.

GHEZWORENEN.

Joos de Rouck.
Lieven Plumion.

COOPER in haerlieder tijt.

Jan de Wysschere¹.

5

1597.

Hueverste ende ghezworenen der selver nerringhe van
de schilders ghecoren ten 15^{en} january 1597.

OVERSTE.

Jonckheer Pieter van den Heede.

10

GHEZWORENEN.

Simoen de Wilde.
Pieter Smet.

COEPERS in haeren tijt.

Jacus de Liemaekere.
Hans Smet, f^e Pieters.

15

1598.

Hueverste ende ghezworenen der zelver nerringhe van
de schilders ghecoren ten 28^{en} january 1598.

OVERSTE.

20

Joncheer Nicolaes Triest, filius joncheer Phelps Triest,
heere van Hauwghem.

[GHEZWORENEN].

Mre Bengamijn Samelinck.
Mre Arent van Loo.

25

COOPERS in haren tijt.

Lauwereyns Pieters, f^e Gheleyns, beeldesnijder.

---

1. Nom barré.

Abram Provoost, f^e Fransoys, schilder van Andtworpen.
Sr Hendric van Cleven, f^e Hendric, schilder van Andtworpen.
Dieric Maes, schilder¹.

5

1599.

Hueverste ende ghezworrenne der selverre nerrynghe
van den schylders ghecoren 15sten januyer 1599.

OVERSTE.

Joncker heer Jan de Kastyllge.

10

GHEZWORREN.

Gheraerdt Pyeters, schylderre.
Anthonnye Daenne, glassemaeckerre.

COOPERS in harren tijt.

Jan Coenne, stennauwerre.

15

1600.

Int jaer 1600 was HEUVERSTE deser neerrynghe.
Joncheer Antheunis van Overbeke.

Ende GHEZWOORNEN.

20

Pieter van der Muelen, van de schilders.
Ende Mr Arent van Loo, van de beeldesnyders.

COOPERS.

25

Vincent van Bievliet, beeldesnyder.
Loys van Gheertruyden, f^e Joos, schildere.
Pieter van Loo, f^e m^r Arents, als beeldesnyder.
Joeris Lein², beeldesnijder.
Melchior Dassonville, schildere.
Remeeus Dassonville, f^e Melchiors, beeldesnyder³.

1. Nom barré.

2. Barré.

30

3. On a enregistré ici une série d'actes de l'année 1600 précédés de cette remarque : — " Ende tnaevolghende is tgone dat in huerlieder tyt van ghezwoornen ghepasseert is „ (Voir les pièces annexes).

1601-1602.

Hueverste ende ghezworenen ghedient hebbende 1601
ende 1602¹.

HEUVERSTE.

Jo^{re} Charlus Rijm, heere van Hundelghem².

5

GHEZWORENEN.

Lucas Horenbault.

Ende Nicolaes de Smet.

COOPERS binnen de zelve jaeren.

Philips Schoof³.

10

Jan de la Porte⁴.

Jan de Cock⁵.

Bertelmeeus Daese⁶.

Pieter Gheeraerts⁷.

Ende Lievijne Ronse.

15

1603.

Hueverste ende ghezworenen ghedient hebbende 1603.

HEUVERSTE.

Jo^{re} Bussaert Triest.

GHEZWORENEN.

20

Lucas Horenbault.

Ende Niclaeis de Smet.

---

1. Cette liste est inscrite aussi en minute, barrée, fol. 49v du registre.
2. Le texte du fol. 49v ajoute ici : de Jonghe. Au fol. 53v, on avait d'abord
indiqué comme heuverste : " Jo^{re} Jacquis Borluut, heere van Schoon-
berghe ..".

25

3. La liste du f. 49v : " Philips Scoof, schilder ..".

4. L'autre liste ajoute : " belgesnijder ..".

5. L'autre liste ajoute : " schildere ..".

6. L'autre liste porte : " Bertelmoeus. Dase ghelaesmakere ..".

30

7. L'autre liste dit : " Pr Geeraerts, gautslaghre ..".

COOPERS binnen den zelven jaere.

Jan de Liemaekere¹.

Franchois de Smet.

Ende Jan Leunis.

5

1604.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1604.

HUEVERSTE.

Joncheer Jaques Borluut, heere van Schoonbeerghe.

GHEZWORENEN.

10 Mr Pieter Pieters.

Lieven Plumion.

COOPERS in haerlieder tijt.

Daneel var (sic) Boven.

Lieven Plumion, f^r Lievens.

15 Raphael van Bommele.

Flamyne Malizer.

Mr Lenaert Wauwermans.

1605.

20 Hueverste ende ghezworenen anghecomen kersavonde,
1605.

HUEVERSTE.

Jo^re Jaquis Borluut, heere van Schoonberghe.

GHEZWORENEN.

Lucas Horenbault.

25 Nyclaeis de Smet.

COOPERS binnen den zelven jaere.

Lenaert.

Jan de²

1. Une liste minute, fol. 49^v, porte : " Jan de Liemaekere, ghelaes-makere 1603 „.

30 2. Laissé en blanc.

1606.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavont, 1606.

HUEVERSTE.

Joncheer Pieter van Seclyn.

GHEZWORENEN.

5

Heynderick van Cleven.

Ende Jan de la Porte.

COOPERS in dienen selven tijt.

Lenaert de Kock.

Rombout, gelaesmaker ende gelaesschrijver van Antwerpen.

10

Jacus de Smet.

Ghilliame Busier.

1607-1608¹.

1609.

Heverste ende geswoornen van den kerssavont, 1609.

15

HEUVERSTE.

Joncheer Jan van Wijchuijsen.

GHESWOORENEN.

Pieter Pieters.

20

Ende Laurens Pieters.

COOPERS in den selven tijdt.

Philips Wellem, stoffeder.

Adriaen . . . ², gelasenschrijver van Brussel.

Pauwels Bootman, tellioorschilder.

25

1610.

Heuverste ende ghesworenen van den kerssavont, 1610.

1. Feuillet arraché au registre.

2. Le nom n'a pas été mis.

HEUVERSTE.

Joncheer Gillis van der Meere

GHESWORENEN.

Andries Cools.

5 Ende Pieter Geeraerts,

COOPERS in den zelven tijdt.

Hermanus Reneman, schilder.

Joos Altemaele, stofferder.

Pauwels Davidt, ghelaesmaeker¹.

10

1611.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1611.

HUEVERSTE.

Joncheer Jan de Stoppeleere.

GHEZWORENEN.

15 Mr Heynderick van Clevene.

Mr Lieven Plumion, f^r Pieters.

COOPERS in haerlieder tijt.

Joannis Cockhuut, f^r Jans.

Jaspaert var (sic) Neyen, ghelaesschriver van Anwerpen.

20

Jacques de Mey, f^r Lievens.

Pier van der Hoochstraten, f^r Jaques.

1612.

Overste ende gheswoornen van den kerssavent, 1612.

HUEVERSTE.

25 Joncheer Jaques Noorman.

GHESWOORNEN.

Flamine Malisar.

Jaques Liemaker.

---

1. Suit une inscription complètement grattée et raturée.

COOPERS in haerlieder tijt.

Eghbert van Zyll.

Anthonius de Naelde.

1613.

Huevers ende ghesworen van den kerssavent, 1613.

5

HUEVERSTE.

Joncheer Fransoes Winckelman.

GHESWOOREN.

Pieter Pieters.

Jan Coen.

10

COOPERS¹.

Austijn Jonyen, schilder.

Cornelis ver Liende.

1614.

Hueverste ende ghesworenen van den kerssavent, 1614.

15

HUEVERSTE.

Joncheer Jan Hellinck.

GHESWOORRNEN.

Hynderick van Cleven.

Adolf Bossu.

20

COOPERS in haerlieder tijt.

Flips Heunich, schilder.

Nicolaes Toomas, schilder.

Paulus van Deele, schilder.

Paesschier Bossu, gelaesmaker.

25

1615.

Dit sijn de huersten van den jaere 1615.

1. En marge trois mots effacés : " Ghylaien Bonne, beldescyere ».

Item in eersten Jor' Jaekes van Haeke als HUEVERSTEN.

Item als GHEZWORENEN :

Mr Lucas Flocket.

Ende m^r Jaen de la Port.

5

COOPERS in haerlijederen tijt.

Eerst Jaen Jonaert, steenhauwere in saerken.

Chael Coen, schildere.

Fernant Danckkaert, stofferder.

Alecxsandere de Bruijne, stofferder.

10

Helyas Verbrugghen, schildere.

Artus van Roleghem, beltsnijdere.

Jan Besoute, schildere.

Nighiel sonne van eenen spayngaert, schilder.

Artus¹, ghelaesscrijver.

15

Antonye Crijspeaen, stoffe.

Dit ghedaen ende overe gheset den 6^a ougste 1620,
bij laste van m^e Lucas Floket ende bij hem onderteekent :
Lucas Floquet².

1616.

20

Hueverste ende gheswoernen van den kersavonde anno
1616.

HUEVERSTE.

Joncheer Cornelis Hansman, heere van Marcke.

DE GHESWOERNEN.

25

Philips Wellens ende

Bertelemieu de Hase.

COOPERS in haerlider tijt.

Marten Davits } ghelaesmackers.

Marten Brelicq³

30

Felix Severboom }

Rapahel Boucquenolle } schilders.

1. Le nom manque.

2. Cette signature est d'une autre main.

3. Il y avait d'abord : " Brille „.

Jaques de Smet, ghelaesmacker.

Jaques ver Muelen, beltsnijeder 1616.

Dese boven schreven gheswoernen met haerlieder hooftman hebben doun macken de vaenne van de nerringhe van de schilders, 1616.

5

1617.

Hueverste ende ghesworen van den kersavonde, anno 1617.

HUEVERSTE.

Joncheere Niclays van Roijen.

10

De GHESWORNEN.

Philips Wellens ende

Berthelemieus de Hase.

COOPERS.

Joiris Bonnet, schilder van Handtwerpen.

15

Apselon Frans, muerwitter.

Poschier Ghalle, ghelaesmacker.

Mr Pieter Plumion, beltsnijer 1617.

1618.

Hueverste ende ghesworen van den jare 1618.

20

HUEVERSTE.

Joer Adriaen Borluut.

GHEZWORNEN.

Jan Stadius ende

Lauwereins Pieters.

25

COOPERS in den selven jare.

Pieter Austrate, bijltsnider.

François Eckeput, scilder.

Robert Jolyt, scilder.

1619.

30

Hueverste ende ghesworen van den kerssavent, 1619.

HEUVERSTE.

Joncheer Franchoys van Havere.

GHESWORENEN.

Pieter van der Muelen.

5 Marten David.

COOPERS in haren tijt.

Cornelis de Cock, ghelasschrijvere.

Adriaen Hauhaert, ghelasemaker.

Lauwereyns de Hase, beeldesnijdere.

10 Melehior de la Mars, schildere.

Pieter van der Muelen, f^r Pieters, stoffeerder.

1620.

Huersten ende ghesworrenen van de nerrijnghen van
schilders, beltsnijders ghelaesmaekers met daetter aan
15 dependert bij ordonnantie van mijnen E. heeren schepenen
van daetten den VII^a april 1620.

Onderteekent : Kerkhove.

Alvooren als HUEVERSTEN :

Jor^r Nicolays Sersanders.

20 Als GHESWORRENE van de schilders :

J. Cockuijt.

Als GHESWORENE van de beltsnijders :

Jaques Vermulen.

COOPERS in haerren tijt.

25 Eerst ende alvooren m^r Jan Grongnart als beltsnijdere.
Hanshellemus Hebbelynck gheseyt van Hulle, schildere.
Davit Wolf als beltsnijder.

Hans van Bommel, f^r Raphel.

Artus Claijsens, f^r Frederyck als schildere.

30 Jonckvrauwe Blaeserus heeft beloft in mynnen handen
te bettaelen voor dootschult tot XX s. gr., daette 1620¹.

---

1. Note de la main de J. Cockuyt qui a signé celle du 28 avril 1621

Asoo Jan Cockuijt, f^e Jans, ende Jaeques Vermulle als jeghenwordighe ghesworrene, bevinden dat desen bouck van der nerijnghen niet behoorrelijck ghecotert en is, sal belyeven mijnne heere den hueversten van nerijnghe te ordonneren voor toecomende gherijef, den bouck te cottere naer tbehooren. Daetten desen VIII^{en} april 1620. Ende sult, etc.¹

5

1621.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1621.

HUEVERSTE.

10

Joncheer Charles van der Zijpe

GHEZWORENEN.

Heijnderick van Cleven.

Paesschier Bossu.

COOPERS in haerlieder tijt.

15

Jan² Janssens, schilder.

Melsioer Somer, heldtsnijder en architeckt.

Jooes Willems, ghelaesmaker.

Olivier de Nijckere, ghelaesmaker³.

Jakes de Klerck, beltsnijder.

20

Heijnderick de Soomer, f^e Gelles, schilder⁴.

Aldus ghefurniert onsen tijt ende overghelevert alle de brijeven volghende den inventarijs tot cote † aan m^r Heijnderijk van Cleve ende Passchier Bossut, als ghesworrenen.

Daetten desen 28 april 1621 ende bij onderteekent

25

J^e Cockuijt.

1622.

HEUVERSTE, anno 1622.

Jonckheer Jochem van der Varen.

1. Note de la même main, inscrite fol. 61v.

30

2. Il y avait d'abord " Jaques „.

3. Nom barré.

4. Nom barré.

GESWOOREN.

Melchior de la Mars.

Jan de la Porte.

COOPERS in den selven tijdt.

5 Baltasar Schurenburch, stofeder.

Peeter de Smeet, schilder.

Peeter de Clerck, stolschilder 1623.

1623.

Hueverste ende gheswornen van den jare, anno 1623.

10 [HUEVERSTE].

Jonckheer Emaniwel Ballet.

GHESWOORNEN.

Philips Wellens ende

Bertelmeus de Hase.

15 COOPERS in haerlider tijt.

Elias Jolijt, schilder.

Gherraert Schoof, schilder.

Marcus Bossuijt, ghelaesmaker.

Jan Frederick, ghaudtslager.

20 Gillis van Papenhoove, beltsnijder.

Gheerraert de Knuydt, stooelschilder.

Jan van den Kerckhove, cooper van schilderijen.

Simon Berlan, steenhauder.

1624-1625.

25 Hueverste ende gheswoorenen ghedient hebbende dese
twee naervolghende jaeren, het jaer 1624 ende 1625.

HUEVERSTE van het jaer 1624.

Dheer Lieven van Tessele.

HUEVERSTE van het jaer 1625.

30 Jo^r Emmanuel Ballet.

GHESWORENEN van beede de bovenschreven jaeren.

Andries Cools van de schilders.

Artus van Rolengien van de beeldesnijders.

COOPERS van beede de jaeren.

Mr Nicolaes Anolt, beeldesnider.

5

Mr Philips Winselhoghe, beeldesnijder.

Mr Herman Verhoeven, ghelaesschrijver.

Mr Anthone Marcheu, beeldesnijder.

Amant de Heere, ghelaesmaeker.

Mr Nicolaes de Liemacker, fijnschilder.

10

Mr Pauwels de Rouck, fijnschilder.

Mr Jaetsem Vernieuwen, beeldesnijder.

Mr Lenaert Moran, fijnschilder.

Tanneken van Seyl.

Albert Heyndricx, stoffeerd van plaester.

15

1626.

Huverste ende gesworen vant jaer 1626.

[HUVERSTE].

Jo^r Adrianus Loots, ruddere.

GESWOREN.

20

Joannes Stadius.

1627.

Heuverste ende gheswornen van den jare 1627.

[HEUVERSTE].

Jonckheer Nicolais van Roijen.

25

GHESWORNEN.

Pieter de Smet ende

Philips Wijnselhoghe.

COOPERS in haren tijt.

Martijnus Beernaert, schilder van Handwerpen.

30

Joannes van der Linden, steenhauwer.
Servaes Maneelius, beeltsnijder.
Jan Ver Chruijsen, steenhauwer.

1628.

5   HEUVERSTE van den jare 1628.
Jo^r Philips Volckaert, heere van Weldene.

GHESWOORNE.

Van de schilders :
Niclays de Liemakere, gheseijt Roose.
10   Van de schilders en de gelaesmakers :
Passchier Galle.
                    COOPERS in haerlieder tijt.
Loys Donnijn, wasgieter ende stoffeider.
Pieter Pieters, beeltsnijder.
15   Geeraert van der Oost, gelaesscrijver.
Anthonio van den Heuvél, schilder¹.
Jan Baptiste du Roy, schilder².
Loys Gheerolfs, schilder.
Jan van Damme, schilder.
20   Pieter van der Haeghen, schilder³.

1629.

HEUVERSTE van den jare 1629.
Jo^r Adriaen Borluut.

GHESWOOREN.

25   Aertus Classens, schilder.
Jan Fredericx, gaudtslager.
                    COOPERS in haerlieder tijt.
Pieter van Hacht, landtschap schilder.

---

1. Il y avait d'abord un autre nom rendu illisible.

30   2. Nom barré.
                    3. Nom barré.

Ghelaude van Rolingein¹ beltsnijder.
Sr Jaespaer Bacle, coopman van schilderijen.
Sr Andries van der Beecke, schilder².
Ende . . . van D ³.
Mr Pieter van der Muelen, f^s Jan, stofferder.

5

1630.

HEUVERSTE van den jaere 1630.

Jonckheer Maniwel Ballet.

GHESWOOREN.

Jan Batiste du Roy⁴, schilder. 10
Pieter Pieters, beeldesnijder.

COOPERS in haerlieder tijt.

Pieter de Mare, beeltsnijder.
Nicolais de Backer, beeltsnijder.
Pieter Nicasens, stofferder. 15
Machiel de Groote, gelaesmaker en stofferder.
Jaqus Vercoyen, ghelaesmaker.
Mateus Schafijn, beelsnijder.
Jan Segghers, ghelaesmaeker.
Jan der Kennes, scilder. 20

1631.

Hueverste ende ghezworenen van den kerssavent, 1631.

HUEVERSTE.

Jo^r Franchois Parmentier, f^s Jo^r Franchois.

GHEZWORENEN. 25

Heijnderick van Cleven.
Bertholomeeus dHaze.

-
1. Nom de famille barré et remplacé par : " Gyfeer ..".
  2. Il y avait d'abord : " borduerwerker ende schilder, ende coopman van schilderijen ..". 30
  3. Nom effacé.
  4. Barré.

COOPERS in haerlieder tijt.

- Luykas de Kock, schilder.
Mr Jakes Koeckx, beltsnijder.
Geeraert van der Oost, gelaesmaker.
5 Jaques van Sulpe, schilder.
Paules van der Swalleme, stoffeder.
Ghillebert van Claerout
Jan van Bommel, f^r Raphel, stofferder.
Pidro Leenmans, broudeder.

10 **1632.**

Hueverste ende ghescouren van den jaere 1632.

HUEVERSTE.

Dheer Lieven van Tessel.

GHESCOUREN.

- 15 Anselmus van Hulle geseijt Hebbelinck.
Jan de la Porte.

1633.

Heuverste van den jaere 1633.

HEUVERSTE.

- 20 Jo^r Adrianus Loots, ruddere.

GHEZWOORNE.

- Antonius van den Heuvele.
Passchier Bossuut.

COOPERS in haerlieder tijdt.

- 25 Petrus Hals, schilder.
Bastiaen Baes, glaesschilder.
Bertholomeeus Matthijs, steenhauwer.
Gilles Matthijs, steenhauwer.
Jan Lijne, clatschilder.
30 Symoen de Naeyere, beeldesnijder.
Jaques de Waele, coopman in schilderijen.

1634.

HEUVERDEKEN van den jaere 1634.

Jo^r Nicolays de Bruyne.

DEKENS.

D'heer Jan Janssens ende

5

Mr Jacques Cockx.

COOPERS.

Tobyas Oosterlynck¹.

Frangoys Douternie.

Pieter Maes.

10

1635.

HEUVERDEKEN van den jaere 1635.

Jo^r Adriaen Borluut, heere van Eenoode.

DEKENS.

D'heer Jan Janssens.

15

Mr Jacques Cockx.

COOPERS.

Philips Allemaele.

Jan Guyssens.

1636.

20

HUEVERDEKEN van den jaere 1636.

Jo^r Jan Baptiste van Royen.

GHESWOORNEN.

Niclaeis de Liemaker geseit Roose.

Andries van der Beken.

25

COOPERS.

Guilliamme Boone.

Lucas Bhosee.

---

1. Nom couvert d'encre.

1637.

HUEVERDEKEN van den jare 1637.

Dr Joos Arents.

GHESWOORENEN.

5 Cornlis Horenbault.
Servaes Manilius.

COOPERS.

Andries Baude.
Jan Derero.
10 Lenaert Crispeels.
Simoen van Camfort, beeltsnijder.
Pieter Blancquaert.
Cornelis van Damme.

1638.

15 HEUVERSTE vanden jaere 1638
Mijn heer van Ruddervoorde

GHESWOOREN.

Peeter Hals.
Jan Fredericx.
20 COOPERS in haerlieder tijt.
Joos dHaene, ghelaesmaecker.
Michiel Boullion, schilder.
Pauwels Hauhaert, f^r Adriaens, schilder en ghelaes-
maecker.
25 Jaecques van den Driessche, schilder.
Emanuel Gos, schilder.
Marten van Bommele, ghelasemaekere.

1639.

HEUVERSTE van den jaere 1639.

30 Jo^r Jan Baptiste van Royen.

GHESWOREN.

Peeter Hals.
Jan Fredericx.

COOPERS in haerlieder tijt.

- Jobt Gillebert, gautslaegher.
Pieter Franck, stoffeerd
Adriaen van de Plassche, steenhauwer
S^r ¹ Teniers, schilder. 5
Jan van der Muelen, f^r Jans.
Sr Ghijselbrecht kersavendt, schilder.

1640.

HEUVERSTE van den jaere 1640.

- Jo^r Jan van Wijchuus, heere van Wijchuus. 10

GHESWOORNE.

- Peeter van Haecht.
Michiel de Groote.

COOPERS in heurlieder tijdt.

- S^r mr Philips Beernaert, f^r Philips als schilder 15
Gillis van Volsen, huusschilder.
Michiel Muusenhol, oock huusschilder.
Charles Nicqué, gelaesmaecker.
Jan van der Vinck, huysschilder.
. . . . ² pint. 20

1641.

HUEVERSTE van den jaere 1641.

- Jo^r Jan Baptiste van Royen.

GHESWORENEN.

- Andries Cools. 25
Bertholomeeus dHase.

COOPERS.

- Jan Hooghe, van Doornicke.

---

1. Prénom manque.

2. Nom illisible, ajouté par une autre main.

30

Guillame de Rore, clatschilder.
Rocus de Canoij, beeldesnijder.
Danneel Pieters Mattijs.

1642.

5 HEUVERSTE van den jaere 1642.

Dheer Fransois van Hauwigham.

GHESWORNEN.

Mr Pieter Nicasius.
Olivier de Nijckere.

10 COOPERS.

Loowys van Nerrys, ghelasemaker.
Henderhyck Damman, schylder.

Jan de Nijckere¹.

Fyelys Olyvyer¹.

15 Fransois de Heer¹.

Fyclys Amman¹.

Joannys Fransyes Heye, prentenvercoper.

Ghelyamme van den Booarde.

Melchior Huijbrechts, schilder.

20 Jan Claije.

Jan van Riedthooren, schilder.

Severijn Snijers.

Livinus Eenijn.

Niclaes van Munsbrughe.

25 Merten Vercruyssen, steenhouwer.

Mr Peeter Permentier, schilder.

1643.

HEUVERSTE van den jaer 1643.

D'heer Maxⁿ van Hauwigham.

GHESWOREN.

Gregorius Bonnet.

Olivier de Nijckere.

COOPERS.

Mr Fransoys van Lanckveldt, schilder.

5

Mr Carel Cevens, ghelaessmaker ende stoffveerde.

Mr Melchior Huijbrechts, schilder¹.

Mr Joos Vrijels, beeldtsnijder.

Mr Jan van der Lijnden, steenhouder.

Mr Pieter Urbanus, beeldtsnijder.

10

Mr Jacques van der Meulen², schilder.

Mr Huijbrecht de Klerck, cladtschilder.

1644.

HEUVERSTE van den jaere 1644.

Deersaeme Jan van den Vyvere

15

GHESWOORNE.

Mr Pieter van Haecht.

Mr Jacques Coex.

COOPERS.

Sr Joannes Gillis, schilder.

20

Mr Giery Pieck. beltsnijder.

Mr Adolph Bossuift. gelaesmaecker

Mr Jan Bossuift, gelaesmaecker.

1645.

HUEVERSTEN van den jaere 1645.

25

Jo^r Jacobs van Royen.

GHESWOORNE.

Anthoine van den Heuvele.

Bartholomeus de Haese.

1. Nom raturé; il vient en effet à l'année précédente.

30

2. Il y avait d'abord : " Vermeulen „.

COOPERS.

Clement de Druyvere, stoffeerdere.

Pierre de Koe, ghelaesmaeckere.

Joannes Stadius, schilder¹.

5 Pieter Amelo, gautslaegher..

Int jaer 1645, heeft s'or Justus Gillis belooft vijf pattacons voor doodtschult aen de deekens van de konste van de schilders, als liefhebber daer onder commende. Welcke vijf pattacons sullen ghedistrijbuert worden tot de capelle van de schilders, mij torijconden. Als deecken van de schijders Antonio van den Heuvele ende Bertholomeus dHase.

Justus Gillis.

1646.

Dit zijn de jegenwordighe supposten van den jaere 1646².

15 SCHILDERS.

Anthoine van Heuvele.

Anchellimus van Hulle.

Artus Clayssens.

Niclays Roose³.

20 Flaminio Malisar³.

Pieter Hals³.

Ghyselbrecht Kerssavont.

Pieter van Haecht.

Gregorius Bonnet³.

25 Jofvrouw Blazerijs³.

Joannes Jansens³.

Joannes Gillis.

Melchior Huybrechts.

Philips Beernaert.

30 Pieter de Smet.

Robert Golijt.

---

1. Nom couvert d'encre.

2. Au bas de la page précédente du registre : "Dit syn de suposten van den jaere 45 tot 46 ..".

35 3. Noms barrés. — Le nom de Jof. Blazerijs est d'une autre écriture.

Joannes Stadius ¹ .	
Luycas de Cock ¹ .	
Joannes Vermuelen	
Emanuel Gos, bij het simpelhuijs ¹ .	5
Jan Janssens ¹ .	
Jan Stadius ¹ .	
Necolaijs de Worst ¹ [1647].	
Andries Cools.	
Adrian de Muenicq [1655].	
	BILTSNIJDERS.
Jaecques de Cocks.	10
Gerij Pieck.	
Jaecques Vermeulen.	
Jaecques de Cleercq ² .	
Servaes Manilius.	15
Symoen de Naijere.	
Jaetsem Vernieuwen ² .	
Guillame Bonne.	
Tobias Oosterlijnck ² .	
Niclaeys van Meijnsbrughe ³ .	20
Joos Vrijjeels.	
Pierre Urbanus ² .	
Jacques Vermeulen filius Jacques.	
Norbertus Sauvage ² .	
	STREENHAUDERS.
Adriaen van den Plassche.	25
Andries Bude.	
Bertholomeus Matthijs.	
Cornelis van Damme.	
Gillis Matthijs.	30
Joannes van der Linden.	
M ^r Pieter Plumioen.	

1. Noms barrés. — Autres écritures du XVIIe siècle à partir de
E. Gos.

2. Cinq noms barrés. Après Norbert Sauvage: "Norbertus heeft 35
gerenonseert."

3. A partir de là, autre écriture du XVIIe siècle.

Pieter de Marez
Franchoys Douternie, neffens de Pale¹.
J. van der Linden, Ketelvestgen.
Pieter Maes, steenhouder.

5   GHELAESMAKERS.

Adriaen Hauwaert.
Amant d'Heere.
Bertholomeus de Haese².
Jaecques Vercoyen.
10   Joos dHaene.
Jan Bossuyt.
Loys van Parijs².
Michiel de Groote².
Marcus Bossuýt².
15   Paesschier Galle².
Pieter Blanckaert.
Pierre de Roe.
Franchoys van der Berghe³.
Frederick Brelique.
20   Jan de Nijkere² [1647].
François de Heere [1647].
Joos Crombrugghe, gel. ende stofe [1647].
Joos van der Mandere [1647].
Antony ⁴ in Blijdenhoecke.
25   Urbyn de Pont [1655].
Jan Heijlbroeck [1650].
Antone Bossuýt [1653].
Marten Dornichout [1653].
Jan Csaert [1663].
30   Pieter de Snoeck [1663].
Francois van Bommele [1663].
Hendrick Descou [1664].
Geraert Hauwaert [1665].

1. A partir de là, autres écritures du XVIIe siècle.

35   2. Six noms barrés.

3. Il y avait d'abord " van der Meere ". A partir de là, écritures diverses du XVIIe siècle.

4. Nom de famille omis. C'est probablement " Antony Cogneau ", 1655.

STOFFEERDERS ENDE GAUTSLAGHERS, MITSGADERS PRINTVER-
COOPERS.

Martinus Beernaert ¹ .	
Clement de Drijvere ¹ .	
Gillis van Volssen.	5
Joannes François, print. ¹	
Pieter Nicasius.	
Pieter Franck ¹ .	
Jaecques Vermeulen.	
Pieter Vermeulen ¹ .	10
Loys Hoste ¹ .	
Pieter Gheraerdt, gaut. ¹	
Pieter Ameloo, gaut.	
Roelant van den Bogaerde.	
Philips Cristiaens, stofe [1647].	15
Lowys Hennijn, wasg. ende stoffe ²	
Pieter de Bruijne, wasg. ende stoffe [1647].	
Anthone Lalandere, wasg. ende stoffe [1647].	
De w ^w e van Gelaude van Rollyghem, wasgieten ende stofferen [6147].	20
Dhuusvrouwe ³ van Pieter van Reijsschoot, huijsschilderen Michiel Musenhol.	[1647].
Joos de Smet [1655].	

1646.

HEUVERDEKEN van den jare 1646.

Dheer Charles Braem.

DEKENS.

Dheer Jan Janssens.

Mr Pieter Plumion.

COOPERS.

Mr Jan Stadius.

Mr Franchoys van den Berghe.

Mr Frederick Brelique, glaesemacker.

1. Noms barrés.

2. A partir de là, autres écritures du XVIIe siècle.

3. On avait écrit d'abord : " De w^we „.

Mr Norbertus ¹ Sauvage, beelthauder.

Mr Jacques Vermeulen, f^a m^r Jacques, maerbelerder.

1647.

Heuverste ende gheswornen van de neerijnghen van de
5 schilders mitsgaders beeltsnijders, steenhouders, etc.

HEUVERSTEN.

Mr Ghelain Renssoens, docteur.

DEKENS.

Mr Pieter de Smet.

10 Mr Passchier Galle.

COOPERS in haerlieder tijt.

Mr Nicolaeis de Worst².

Jan de Nijckere.

Francois de Heere.

15 Joos Crombrugghe.

Joos van der Mandere.

Mr Pieter de Bruijne.

Mr Anthone Lelandere.

De weduwe van Ghelaude van Rolleghem.

20 Phlips Cristiaens.

Dhuijsvrouwe van Pieter van Reijsschoot.

1648.

Heuverste ende gheswornen van de neerijnghen van de
schilders mitsgaders beeltsnijders, steenhouders.

25 **HEUVERSTEN.**

Sr Laurens Verhaeghen, f^a Laurens.

DEKENS van den jaer 1648.

Mr Servaes Manilius, f^a Servaes, beeltsnijder.

Mr Pieter de Bruijne, wasghieder.

---

30 1. Le prénom "Francois" a été barré devant Norbertus.

2. Nom barré.

COOPERS van desen jaere.

Davidt van der Biest, stoffeerdere
Frans Andries, stoffeerdere.
Ferdinandus van Peperzele, beeltsnijder.
Guyjaeme¹ de Kever, ghelaesemaeker en schilder. 5
Pieter Diese, ghelaesemaeker.
Sara Laurens Spieghel, vercoopsterigghe.
Joosyne Medonck, waschvercoopsterigghe.

1649.

Heuverste ende gheswornen van de neerijnghen van de 10
schilders mitsgaders beeltsnijders, steenhauders.

HEUVERSTEN.

Sr Jan van der Beke.

DEKENS van den jaere 1649.

Mr Servaes Manilius, f^a Servaes, beeltsnijder. 15
Mr Pieter de Bruyne, wasghiere.

COOPERS van desen jaere.

Jan de Lenote, fijnschildere.
Jaspaert Arebaut, stoffeerdere.
Fransois Dancket, stoffeerdere. 20
Guillaume de Keysere, beeltsnijder.
Inghel Baleter, ghelaesemaeker.
Gillis Mijtens, foelislagher.

1650-1651.

HEUVERDEKEN vant jaer 1650. 25

Sr Jan van der Beke.

GESWORENEN.

Peeter van Haecht
Andries Boude.

---

1. On avait écrit d'abord : " Frans „. 30

COEPERS in haerliden tijt.

Jakes Houwaert, fie^e Addriaen, gelasemaker en stofferder, presenten in de pruef Paschier Galle en Peeter Blankaert.

- 5 Me Toesijn Tos, schilder, present Peeter de Smet.
Deures Beucij, gelasemaker, presenten in de pruef Jaeker van der Hoeyen ende Gusto Daenen.
Me Mayselmillaeen de Milleviele, schilder.
Joannes Helbroeck, gelasemaker ende stofferder, present
10 Paeschier Galle ende Justo Daene.
Lievynes Simons, schilder.
Jan de Wettere¹, stoelschilder.
Sr Mateas Milesen, schilder.

1652.

15 HEUVERDEKEN van jaer 1652.

Jonckheer Anthone Elias.

GESWORNEN.

Jan Baptista Gillis.
Mr Jaques Verkoujen.

20 COOPERS in haerlieder tijt.

- Francois Macharus van den Kerckhove, schilder.
Anthone dHane, gelasenmaecker.
Jaques de Baere, stoelschilder.
Jan Hauthuijse², lantschapschilder.
25 Gregorius Osterlinck, schilder
Cornelis Huwaert, gelasemaker ende stofferder.

1653.

HEUVERDEKEN vant jaer 1653.

Deer Guily Kodde.

30

1. Barré.
2. Nom barré.

GESWORNE.

Philips Bernaerdt.

Mr Jacques Cocx.

COOPERS in aerlieden tijt.

Mr Gillis Neetesone, beltsnijder.

5

Arent van Burseele, huisschilder.

Sr Jendrick Oerrins.

Mr Anthone Bosuijt, glasemaker, present Adriaen Houhaert ende Fransois van den Berghe.

Mr Juwellimus Stevens, van Wouberch, stoferder.

10

Mr Marten Dernichaut, glasemaker, present Fransois van den Berghe ende Inghelbert Volmet.

Mr Jan Batiste Liaer.

---

*Compte biennal, du 24 déc. 1652 au 24 déc. 1654, présenté
au magistrat de Gand par le serment de la corporation
le 16 décembre 1655¹.*

15

² Rekenijnghe bewijs ende relicqua die bij desen doen ende overghevende zijn den eersamen Guillaume Codde ende Jo^r Jan Bap^te Lautens, respective heuversten, metgaders Philips Beernaerts ende Jacques Cocx, gheswoornen van de neerijnghe van de schilders, beeltsnijders, steenhauders, glasmaeckers ende gaudtslaghers binnen deser stede van twee

20

---

1. D'après une note contemporaine du registre des peintres, 1653, c'est le premier compte présenté au magistrat :

“Dit is de eerste rekeninghe voor dheeren schepenen.”

25

Nous donnons ce premier compte in extenso, sauf quelques petites annotations marginales sans importance.

2. En marge :

“Ghepresenteert bij de doenders in persoone in handen van Jan Gheeraert de Pouillon, onder bailli desen stede, jo^r Anthone Baers ende dher ende meester Laureins Baecke, docteur in de rechten, met mij secretaris onderschreven daertoe bij den collegie ghecommitteerd, den XVI december 1655 ..”

30

successive jaeren begonnen kerssavont 1652 ende ghehet
kerssavont 1654, an ul. mijne ed. heeren bailliu ende
schepenen van der Keure der zilver stede ende datte van
de handelijnghe, ontfanck en de administratie bij hemlieden
5 over de zelve neerijnghe, soo in ontfanghe als uijtgheven,
gheduerende de zelve jaeren ghehadt ende ghenomen, in der
manieren soo hier naer volcht :

Ontfanck.

		Lb.	s.	d. gr.
10	Eerst ontaen van Gillis Neetezone over den coop van den vrijdom der selver neerijnghe volgende de Concessie Caro- lijne deser stede, de somme van ¹ . . . 0 20 0			
15	Item ontaen van Anthonio Bossuyl ter gelijcker causen 0 20 0			
	Item ontaen van Heyndrick [Oerrins] ² ter selver causen 0 20 0			
	Item ontaen van Guillaume Stevens ter causen voorschreven 0 20 0			
20	Item ontaen van Marten Dernichaut ter causen alsvooren 0 20 0			
	1° somme van ontfanghe . . . 5 0 0			

Anderen ontfanck.

25	Alvooren ontaen van s ^r Jan Baptiste Gillis voorgaende gheswooren gheweest der voorn. neerijnghe, over tgone bij hem gheduerende zijnen dienst meer ontfan- ghen dan uuytghegheven, de somme van	0	34	8
30	Item ontaen van de ordinaire ommestel- lijnghe gheint van de supposten der			

1. En marge :

“ De doenders verclaeren anders gheene coopers ghehadt thebben. ”
Dans la liste du registre il y a pourtant en plus J. B. Liaer, mais celui-ci
peut avoir payé antérieurement la redevance.

35 2. Nom laissé en blanc. Dans le reg. des peintres, ce nom, mal écrit,
paraît être “ Oerrins ”.

	Lb.	s.	d. gr.	
voorn. neerijnghe den 16 ^a ende 17 ^a octobris 1653, de somme van	4	2	0	
Item ontfaen den 30 ^a octobris 1653 ter causen voorschreven	0	7	7	5
Item ontfaen den 15 ^a octobris 1654 ter causen van de voorn. ommestellijnghe.	3	7	0	
Item ontfaen den 16 ^a octobris 1654 ter causen voorseijt, de somme van	0	13	0	
Item ontfaen den 17 ^a octobris 1654 ter ghelycker causen	0	6	0	10
2 ^e somme	10	10	3	
Somma totale van den ontfanck bedraecht: 15		10	3	

Uutgheven ende betaelijnghen ghedaen jeghens den voorn. ontfanck. Alvooren betaelt over tstellen van de requeste tot het vermaecken van de gheswooren	0	0	16	15
Item betaelt ter greffe van mijn Ed. heeren schepenen van der Keure int doen van den eedt van de selve gheswooren met trecht van de sergeanten.	0	2	8	20
Item betaelt an den eerw. pater procurator van de predicheeren over drie ghesonghen missen aldaer ghecelebreert op den dach van S ^t e Lucas patroon deser neerijnghe over de jaeren 1652, 1653 ende 1654, midts dat het jaer 1652 bij de voorsaten van de doenders niet betaelt en was ten thien schellinghen gr. tsiaers, compt	0	30	0	25
Item betaelt an Paesschier Galle over de theerijnghe tsijnen huijse ghedaen op helich Sacraments dach ten voorn. jaere 1652 bij de gheswooren audderlijnghen ende supposten ter processie generaele ghecompareert sijnde ende				35

		Lb.	s.	d. gr.
	twelcke bij de afgaende gheswooren onbetaelt was ghelaeten, per acquit . . .	0	20	0
5	Item betaelt over het croonen van de tortsen van den jaere 1653	0	8	0
10	Item betaelt an Cathelyne Beernaert over de leverijnghe van de tortsen ende flambeeuen ghedient hebbende in de processie generaele op helich Sacraments dach van den jaere 1653, per bilget ende quictantie	0	32	0
15	Item betaelt over het draghen van de selve tortsen mette vane	0	3	0
20	Item betaelt an Ferdinand Danckaert int hof van S ^e Sebastiaen over de theerynghen aldaer ghedaen bij de gheswooren ende audderlijnghen ter processie generaele ghecompareert sijnde, per acquit.	0	20	0
25	Item betaelt voor tcroonen van de tortsen ghedient hebbende in de voorn. processie generaele op helich sacraments dach van den jaere 1654	0	8	0
30	Item betaelt an de voorn. Cathelyne Beernaerts over de leverijnghe van de tortsen ende flambeeusen totte selve processie, volghende den bilgette van specificatie ende quictantie, de somme van	0	32	0
35	Item betaelt voor het draghen van de tortsen mette vane	0	3	0
	Item betaelt an Ferdinand Danckaert over de theerynghen tsijnen huijse ghedaen op helich Sacraments dach ten voorn. jaere 1654 bij de gheswoornen ende audermannen ter voorn. processie generale ghecompareert hebbende, per acquit.	0	14	6
	Item betaelt over tgone becosticht heeft eene schilderije gheschoncken an den			

	Lb.	s.	d. f. r.	
heere proost van S ^{te} Pieters omme daermede te beletten datter op de selve heerelichede bij vremde schilders gheene venditien en souden moghen ghehauden worden, de somme van ¹	4	0	0	5
Item betaelt over tgone datter verteert is gheweest ten twee distincte stonden int doen van diverssche exploichten bij den heere onderbailliu ten dienste deser neerijnghe ter presentie van de selven heere midtsgaders den heuversten ende diverssche audderlijnghen der voorn. neerijnghe de somme van	2	3	6	10
Item betaelt an den officier Pieter Banniers ende andere officieren ende hallebardieren over haerlieder sallarissen int doen van diverssche exploichten ten dienste van de voors. neerijnghe	0	14	8	15
Item betaelt over tgone becosticht heeft een anderschilderije gheschoncken an eenen heere vrient deser neerijnghe, in recompense van de diensten ende debvoren bij hem an de selve neerijnghe ghedaen	0	15	0	20
Item betaelt over het haelen van twee distincte advijsen ten dienste van de neerijnghe.	0	4	0	25
Item betaelt over het drucken van de quictantien van de ommestellijnghe van de voors. neerijnghe van den jaere 1653	0	4	0	30
Item betaelt over tgone datter verteert is int ommegaen tot het innen ende ontfanghen van de selve omestellijnghe van den jaere 1653	0	8	0	

1. En marge :

“ Dan woort gheordonneert dat in toecommende tijden diergelecke presentatien niet en woorden gedaen dan met interventie van de andere ledien, op pijne van radiatie. ,”

		Lb.	s.	d. gr.
5	Item betaelt over het drucken van de quictantien van de selve omestellijnghe van den jaere 1654	0	4	0
10	Item betaelt over de theerijnghe ghedaen in den ommeganck tot het innen ende ontfanghen van de voorn. ommestellijnghe van de supposten der selver neerijnghe. Item betaelt over het stellen van eene requeste ghepresenteert in den raede van Vlaenderen met het lichten van diere .	0	14	0
15	Item betaelt over eene andere requeste ghepresenteert an mijn Ed. heeren hoochbailliu ende schepenen van der Keure mette ordonnantie daer oppe ghevolcht	0	4	4
20	Item betaelt over eene theerijnghe ghedaen bij de gheswooren ende auddermannen in de affairen der selver neerijnghe	0	13	4
25	Item betaelt over het pentioen van mijn heeren de heuversten van de voorn. twee jaeren, elck twintich schellijnghen gr., tsamen	2	0	0
30	Item betaelt over het pentioen van de gheswoornen van de voorn. twee jaeren, ghelycke	2	0	0
35	Item betaelt an den procureur Brant over diensten bij hem an de selve neerijnghe ghedaen soo jeghens Willem Stevens als andere	0	6	0
40	Item betaelt over het pentioen van den cnape deser neerijnghe van de voorn. twee jaeren, te twintich schellijnghen grooten tsiaers	2	0	0
45	Item betaelt an mijn heere den onderbailliu deser stede over d'auditie deser rekenrijnghe	0	6	8

	Lb.	s.	d. gr.
Item betaelt an den heere secretaris over het lesen ende apostilleren deser reke- nijnghe metter double . . . , . . .	0	6	8
Item betaelt voor het stellen deser reke- nijnghe mette doublen	0	6	8
Item betaelt over tstellen van de requeste tot het vercrijghceu van de commissaris- sen met tgone daervan dependerende .	0	2	0
Item betaelt aenden heere onderbailliuover d'extraordinaire debvoiren bij hem ghe- daen tot het beletten datter geene vrem- delijnghen en souden vermoghen schil- derien te vercoopen soo binnen deser stede, op de heerelichede van S ^{te} Pieters, de Bijlocque ende andere plaetsen ¹ . . .	4	0	0
Somme ² van het uuytgeven beloopt . lb.	30	7	4
Ende den ontfanck hiervoren en be- draecht maer	15	10	3
Dus meer uuytgegeven dan ontaen . .	14	17	1

Aldus overghegeven, gheexamineert ende ghesloten onder
behoorelicke protestatien ghecostumeert, ten daeghe, jaere
ende presentie alsvooren, mij toorconden.

J. Overwaele.

1654.

25

HEUVERSTE³.

Jo^r Jan Baptiste Lautens.

GHESWOREN.

Philips Beernaerts.

Jacques Cocx.

30

1. En marge :

" Bij consente van de genneraliteit van de neerijnghe alhier present.."

2. La somme est en réalité : 30 — 11 — 4.

3. Liste empruntée au compte de la corporation, Lacune dans le registre
des peintres.

35

1655.

HEUVERSTE van den jaere 1655.

Dheer Jan van Hauwigham.

GHESWOREN.

5 Antonius van den Heuvele.

Adrianus Hauwaert.

COOPERS in dat jaer¹.

Antony Cogneau, stofferder.

Adryanns de Munck, schilder.

10 Urbij de Pont², gelaesmaecker.

Pieter Le Plat, schilder.

Joos de Smet, stofferder.

Guiljaeme de Kever.

1656

15 HEUVERSTE van den jaere 1656.

Sr Francoys van der Vynck.

GHESWOOREN.

Antonius van den Heuvele.

Adryanus Hauwaert.

20 COOPERS in dat jaer³.

Alexander Bruwel, stoff.

Cornelis Hauwaert, schilder.

Rombaut Pauwels, bildt.

Martinus de Bast, schilder.

25 Paulus Clayssens, schilder.

Rafael van Bommel, stof.

---

1. Même liste dans le compte avec indication de la recette de 20 sc. gr. pour chacun des acheteurs de la franchise.

2. D'après le compte: "Urbijn du Pont",.

30 3. Même énumération dans le compte, avec recette de 20 sc. gr. pour chacun des acheteurs de la franchise

Gheeraerdt Hauwaerdt, stof.

Lyvinus Firens¹.

Jorijs Musenhol, stof.

Jaques Pieters, steenhauwer.

1657².

5

HEUVERSTE van den jaere 1657.

Dheer Dominicus Ghijselijncks.

GHEESWOOREN.

Antonius van den Heuvele.

10

Adryanus Hauwaert.

COOPERS³.

Niclaes Sotteau, stoff.

Gillys Matthijs, steenhauwer.

Ghelaude Lefer, filius Ghelaude, bildthauwer.

---

1. D'après le compte : " Lⁿ Thierens ..

15

2. Extraits du compte 1655-1657, présenté au magistrat par le serment
le 30 sept. 1658 :

Dépenses :

" Item betaelt over het stellen van een reglement ten dienste van de
neerijnghe ende de ghemeene supposten van diere, 5 s. gr.

20

Item betaelt over den oncost van het decreteren van tselve reglement
met het schrijven van dien int parchemyne, 20 s. gr.

Item betaelt over tstellen van een requeste voor de selve eerijnghe
jeghens den heere proost van sente Pieters, 2 s. gr.

Item betaelt an s^r Jan Gillis over de aflossijnghe van eene onbesette
rente van 20 s. gr. tsiaers gheloopen hebbende ten laste deser eerijnghe
de somme van 16 l. gr..

25

En marge :

" By quicantie van de afflossyngh van de voors. rente ghebleven
onder s^r Anthonio van Heuvele, dan blijft te betaelen drij jaeren croys
daervooren verantwoort hebben den voorn. van Heuvele, Philips Beer-
naerts ende Adriaen Hauwaert neffens den selven Gillis. "

30

Une note contemporaine inscrite au registre des peintres porte que c'est
le seconde fois que la corporation rendit compte au magistrat.

3. Mêmes noms dans le compte : recette de 20 sc. gr. pour chacun
des acheteurs de la franchise.

35

1658.

HEUVERSTE vant jaer 1658.

Dheer Dominicus Ghyselynck.

GHESWORENEN.

5 Jan Heylbroeck.

Pieter Maes.

COOPERS int jaer 1658.

Sr Petrus van Moerkercke, schilder¹.

1659.

10 HEUVERSTE vant jaer 1659.

Dheer Anthone Bras.

GHESWOOREN.

Jan Heylbroeck.

Pieter Maes.

15 COOPERS int jaer².

Amant Brelicq, gelaesmaecker en schilder, present Amant d'Heere en Frederick Brelicq.

Antone Janssens, als schilders.

20 Jan Bossuyt, f^s Marcus Bossuyt, present Amant Deere en Jan Bossuyt.

Sr Joannes van Moerkerke, schilders.

Jan Wiebo, ghelaesmaecker, present Amant d'Heere en Adriaen Hauwaerl.

25 Philippe Provengier, ghelaesmaecker, present Amant d'Heere en Jan Heylbroeck.

Guillame Pieters, beeltsnijder; present Joos Vrieels en Adriaen Hauwaert.

---

1. Le compte après "P. Moerkeercke", donne : "Jan Moerkeercke, ter causen voorschreven, 20 s. gr."

30 2. Conforme au compte : chacun paie 20 sc. gr.

1660¹.

HEUVERSTE.

Jo^r Jan van Laecke.

GHESWOORNEN.

Meesters Jan Heylbrouck
ende Pieter Maes.

5

1661-1662.

HEUVERSTE van 't jaer 1661 ende 1662.

Jo^r Jan van Laeke.

GHESWOOREN.

10

Adrianus de Muenick (1661-1662).
Jan Bossuyt² (1661-1662).

COOPERS vint jaer 1661.

Jo^r Jan Baptista de Lattro, schilder.

Sr Jan Baptista Bergier, schilder.

15

COOPERS vint jaer 1662.

Sr Joannis Batista van Hersecke³, schilder.

---

1. D'après le compte. Lacune dans le registre.

Extraits du compte 1558-1560 présenté au magistrat par le serment le

25 janv. 1662, " ten overstaene van Adr. de Munck ende Jan Bossuyt,

f^s Passchiers, ghesworne „ :

20

Recettes :

" Item ontfaen van s^{rs} Anthone van den Heuvele, Jan Baptista Gillis,
Philips Beernaert, Heyndrik Carre, Lievens Symoens ende de weduwe
van Ghyselbrecht Kerssavondt, elck de somme van drij schellijnghe vier
grooten tot betaelijnghe van de acte costen gheschiet tot laste van de
fijnschilders, compt tsamen de somme van 20 s. gr. „

25

Dépenses :

" Item betaelt aan Beernaert van de Kerckhove over het drucken van
de quictance van de ommestellijnghe . . . 1658, — 8 s. gr. „

30

2. Compte: " Jan Bossuyt, f^s Passchiers „.

3. Compte: " Jan van Hersele, lantschapschilder. „

Monsieur Gabriel du Vivier¹, schilder.
Jaques van der Werven, glasmaker.

COOPERS vant jaer [1662-]1663.

- 5 Joos Ryckaert, kladtschilder.
Arnestus de Soete, landtschapschilder.
Joachim Heerman, ghelaesmaker.

1663.

HEUVERSTE van tjaer 1663.

Jo^r Jan van Laeke (1663-1665).

- 10 GHESWOORNEN.
Sr Joannis Baptista van Hersecke.
Mr Pr Douchie².

COOPERS van tjaer 1663³.

- 15 Sr Jacobus Moens, lanschapschilder.
Jan Cesaert⁴, gelaesmaecker, present Jan Bossuift en
Adriaen Auwaert.
Pieter de Snoeck, ghelaesmaker en stoffeder, present
Joos Daenens ende Cornelis Hauwaert.
Arenholt Gravier, als cyeraetsnijder van steenengevels
20 in de (sic) saerken.
Françoy van Bommele, ghelaesmaker ende stoffeerder.

Present de ghesworne ende mijn heer Guylliame Massin,
ruddere, heere van Gosue, is jo^r Anselmus van Hullen uijt de

-
1. Compte : " Monsr Gabriel du Vernier. "
25 Le compte porte en plus " Pr Braem, clatschilder ".
Le compte 1661-1662 fut rendu au magistrat par le serment le 5 sep-
tembre 1663, " ten overstaene van de jeghenwordighe ghesworne, te
weten Jan Baptista van Herssele ende Jan van Heylbrouck mitgaders
Jan Bapt. Moerckerke, Marten de Veste ende m^r Jan Vlaminck ende
30 andere supposten. "
2. Variante du compte : " Daussi ..".
3. Liste conforme au compte: chacun paie 20 sc. gr.
4. Variante du compte : " Jan Sesaert ".

neringhe gescheijden, ons toorconden, desen 15 september 1663¹.

Joannis van Herseke.

Bij mij Pieter Daussy.

1664.

5

HEUVERSTE².

Jo^r Jan van Laeken.

GHEZWOORNEN³.

Jan Baptista van Herseke.

Ende meester Pieter Daussi.

10

COOPERS van tjaer 1664 ende een deel van het jaer 1665⁴.

Heyndrijk Descou, als ghelaesmaker.

Lowijs Claessens, als schilder.

Geeraert van Poecke, als stoffeerder.

Hommaert Donkuer, als beeltsnijder.

15

Philips Baude, als beeltsnijder.

Philips Deschamp, als beeltsnijder.

Anselmus Vernieuwen, als beeltsnijder.

Sr Jaspart de Crayher, als schilder⁴.

1665.

20

HEUVERSTE van tjaer 1665⁵.

Dheer Jan van der Beke.

1. Note originale inscrite au fol. 62. Il est à remarquer que jo^r (joncheer) a été intercalé devant Anselmus, mais non longtemps après. Cette qualification figure dans le compte cité plus loin.

25

2. D après le compte.

3. Conforme au compte : chacun paie 20 sc. gr.

4. Compte (1664) : " Item ontfaen, van sr Jaspard de Cruyter, over het coopen van den vrijdom der selver neerijnghe, de somme van 20 s. gr. "

5. Extraits du compte 1663-65 rendu au magistrat par le serment le 9 mars 1666 : " ten overstane van m^rs Jan Baptiste Moorkeerke, Guill.

30

GHEZWOORNEN.

Joannes Baptista van Moerkercke.
Me Guillame Pieters.

COOPERS int jaer 1665¹.

- 5 Geraert Hauwaert, fil. Adriaen, als ghelaesemaker, present m^e Pieter Daussy ende m^e Pieter Blanckaert.
François Coene, als stofferder ende cladtschilder.
Jaen van Vastavont, als schilder.
Pieter Ammelot den jonghen, als gaudslaegher, present
10 Joa-Bapt. van Hersecke en meester Pieter Nicquasius, capitein.
Jasphar Reinerveldt als gaudtslaeger.

1666.

HEUVERSTE ².

Dheer Jan van der Beken.

15 GHESWORNEN.

Mre Jery Pycq ende
Mre Pieter Ammelot.

Pieters, meestere Geri Pecki ende meester David Beernaert mitsgaders auderlijnghen ende supposten van dese neerijnghe „ :

- 20 Dépenses :
“ Item betaelt an den proc. Adriaen de Langhe op den eersten junij 1663 van costen gheschiet ten versoucke van den heere onderbailliu deser stede soo tot laste van Jor Anselmus van Hulle als wel den voorn Daussi [gheswoorne], — 6 s. gr.
- 25 Item betaelt an den proc. Jacques van Durme ende procureur Pieter van der Haghen over de diensten over dese neerijnghe ghedaen jeghens Jor Frans(*) de Mierop, de somme van 15 s. 7 gr.
Item betaelt an den heere adv^t Stauthals over het stellen van diverssche schriftueren int proces jeghens den voornoemde de Muynck ende Bos-suyt [afghegaen gheswoornen], de somme van 10 s. „
- 30 1. Liste conforme an compte.
2. D'après le compte.

(*) Ailleurs : “ Fr. van Cuyck dict de Mierop. „

COOPERS vant jaer 1666¹.

Jacques Peusens, als stofferder.	
Hendrick Goossens, als fijn schilder.	
Cornelis de Vreese, als clatschilder.	
Norbertus Manilius ² , als bildtsnijder, present J. van Herseke ende Joos Verylien.	5
Arnoudt Roose, als schilder.	
Pieter Morevelt, als bildtsnijder ende stofferder.	
Joos Blanckaert ³ , als ghelaesemaker, present Amand de Heer ende meester Pieter Daussij.	10
Abraham Domijs, als ghelaesemaker, present J. B. van Herseke, Jan Heeylbroeck, Amand de Heer, Cornelis Hauwaert.	
COOPERS als boven van t' jaer 1666.	
Pieter Vermandere, als fijnschilder.	15
Abraham Brom ⁴ , als fijnschilder.	
Johannis de Buits ⁵ , als cladtschilder.	

1. Liste conforme au compte, sauf pour N. Manilius. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Ne figure pas au compte.

3. Var. du compte : " Joos Blanckaert de Jonghe ..

20

4. Var. du compte : " Brem ..

5. Compte : " de Buuf ..

Extraits du compte commencé à la fête du St Sacrement 1665 et finissant le même jour 1666, rendu au magistrat le 20 mars 1668, " ten overstaene van Pieter Hamelot, n. . . . Geraer, n. . . . Picq ende andere auderlingen ende supposten van de neerijnghe van de schilders, :

25

Recettes :

" Item ontfaen over de dootschult van wijlent mr Jacques Cox, bilt-snijdere, de somme van 20 sc. gr. "

30

Dépenses :

" Item betaelt an de personen die ghedreghen hebben de vaene ende tortsen deser neerijnghe op H. Sacraments dach . . . theerijnghen . . . benefens eenige auderlijnghen ende supposten van de voorn. neerijnghe, ghedaen op den voorn. feestdach....

" Item betaelt an den officier arrest ghedaen hebbende op eenighe schilderijen die buiten de maert wierden vercocht, 2 sc. 4 gr.

35

Item betaelt aan de wedue Jan van de Kerchove over het drucken van de quycrantie . . . 4 sc. gr.

Item betaelt over de theerijnghe ghedaen op St Lucasdach 1665, present

1667.

HEUVERSTE van 'tjaer 1667.

Dheer Jan van der Beke.

GHESUOORNNE.

- 5   Jerij Picq.
      Mr Pietre Lammelodt.

COOPERS vant jaer 1667 ende 1668¹.

- Jan Verbiest² den 3 november 1668.
Franois Sommers, als ghelasemaker, den 4 meije 1668.
10   Daniel Claysens, als clatschider, den 27 jilus 1668.
Pieter de Vocht, als beltauder, den 1 augustij 1668.
Gillis Tielemans, als clatschilder, den 3 janneua 1668.
Sr Jan de Cleef, als finschilder, den 13 meije 1668.
Jan de Prat³, als clatschilder, den 13 jilijus 1668.
15   Arenoudt Lippens, als belsnijder, den 13 janueuar 1669.
Servaes Manielius, als belsnider, den 4 marte 1669.

---

den voorn. hoofman, audderlijnghen ende ghemeene supposten der selver neerijnghe, 2 lb.

Item betaelt aan diveersche advocaeten over het haelen van advijsen
20   om den schilder Jan van Vastavont te connen doen coopen de vrijdom
van de voorn. neerijnghe, 9 sc. gr.

Item noch betaelt over theerijnghen ghedaen mette ghemeene sup-
posten int beletten van de vremde schilders die in stadt ghecommen
waeren, de somme van 13 sc. 4 gr.

25   Item betaelt an David van der Biest, cnaepe deser neerijnghe, over
sijn pensioen van tjaer 1665, de somme van 20 sc. gr.

Item betaelt an den officier verbott ghedaen hebbende in de Bijloke
ten eijnde men aldaer gheenen schilderijen vercoopen en soude metten
stocke, 2 sc. 6 gr „

30   1. Il y a aussi plus bas "coopers in aerlieder tijdt „. — Conforme au
compte sauf variantes. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Var. du compte : "Jan van der Biest, als cladtschilder „.

3. Compte : "Jan Praet „.

Jan Inweghen¹, als ghelasemaker, den 3 april 1669.
Lievinus Lauwaert, als finschilder, den 5 april 1669.
Pieter de Sutter, als belsnijder, den 11 junij 1669.

1669-1670.

HEUVERSTE².

5

Dheer Jan van der Beken.

GESWORNEN³.

Mre Jerij Pijcq ende

Mre Pieter Ammelot.

De coopers van den jaere 1669 ende 1670³.

10

Maercus Martens, als ghelasemaker. Actem den 14 ulius
1669.

Pieter van de Plassche, als beltsnijder.

Jacques Berts, als beltsnijder.

Niclays Vervynck, als stofferder.

15

Isack Eslandt⁴, als cladtschilder.

Joannes van Opstalle, als fijnschilder.

Pr Herebant⁵, als stofferder.

Jan van Hulse, als cladtschilder.

Jan Smet⁶, als cladtschilder.

20

1. Compte : " Jan Nimweghe ..

2. D'après le compte.

3. Conforme à la liste du compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. Var. du compte : " Jsack Elslande. ,

5. Compte : " Pieter Herebaut. ,

25

6. Compte : " Jan de Smet, gaut sonder gaut. ,

Extrait du compte 1667-1670, rendu au magistrat le 27 janv. 1672, " ten overstaen van m^{rs} Jan Heijlbroeck, Pieter Vermandere, Ant. Bossuijt, Jan Nieuweghe, Jan Cosaert, Marten Deernisse, Gillis Mijtens, Frederic Berleq ende meer ander auderlinghen ende supposten van de voorseijde neerijnghe. ,

30

Dépenses 1667-1668 :

" Item verteert in het cappitel van sinte Baefs ter oorsaecken van de voornomde neerijnghe, dat de supposten daer waeren omme te beletten

Anthone Frigael, als beltsnijder.
Cornelis Fiers, als stofferder.

1671-1672.

HEUERSTE van de jaeren 1671 ende 1672.

5 Dheer Lucas dHaese.

---

het vercoopen van vremde schilderijen op sante Pieters, de somme van
4 s. 8 gr.

Item noch an den officier ghegheven over het arresteren van schilderijen, de somme van 4 sc. gr.

10 Item ghesonden aan Jan Matthys, den gaudelermaecker, twee requesten, de somme van 6 sc. gr.

Item een advijs ghehaelt om oorconden te beleeden tot laste van Jan Matthys om het coopen van de voornomde neerijnghe, de somme van 3 sc. 4 gr.

15 Item ghesonden aan Dannie Claissens twee requesten tot het coopen van de neerijnghe van de schilders, de somme van 6 sc. gr. „

Dépenses 1669-1670 :

“ Eerst ende alvooren ghesonden eene requeste aan Jan van Hulle wijdterwercker, ter oorsaecken hij coffers, stoelen ende andere gheleghenheydt gheschildert hadde, de somme van 2 sc. 8 gr.

Item in sinte Lucas verschoten ter oorsaecken dat de supposten bij een waeren omme te beletten het vercoopen op sente Pieters schilderijen, de somme van 15 sc. gr.

25 Item ghesonden aan sr de Drijvere requeste over het coopen van de neerijnghe, de somme van 2 sc. 8 gr.

Item ghesonden noch eene requeste an den voorn. Drijvere, de somme van 2 sc. 8 gr.

Item noch verschoten an de ghetuyghen die hem hadden sien schilderen, de somme van 3 s. gr.

30 Item ghesonden ende betaelt twee requesten aan Jan Smet alias Gaut sonder gaudit, omme te doen coopen de voors. neerijnghe van stofferder, de somme van 6 sc. gr.

Item verschoten int compareren jegens den voorseijden Jan Smet, de somme van 2 sc. 4 gr.

35 Item ghesonden noch eene requeste an den voormonden Jan Smet ende ghecondemneert ieder sijne costen te betaelen, de somme van 3 sc. gr.

Item betaelt in den Wildeman, ter oorsaecken dat wij daer twee

GHESWORHEN.

Pieter van Mandere¹.
Jan van Heylbroeck.

COOPERS in dien tijt².

Jan van Paris, ghelaesemaker.	5
Jaecques de Meyer, schilder.	
Frans Bauwens, schilder.	
Michiel Agis ³ , schilder.	
Beernaert Broers, ghelaesemaker.	
Fransoys Huybrecht, schilder'.	10
Lievinis Neyt, schilder.	
Jan Baptiste Vlaminck, f ^s Jans, schilder.	
Joos Billiet, clatschilder.	

1673.

HEUERSTE van jaer 1673. 15

Joncheer Floris Bonaventure van Varnewijck.

GHESWORENEN.

Pieter van Mandere.
Jan van Heylbroeck.

Antwerpener ghearresteert hadden over het vercoopen van schilderijen
buijten de vrije mercten op sente Pieters, present de ghemeene supposten,
de somme van, per acquiet, 10 sc. gr. 20

Item over het haelen van advijsen ter oorsaecken den Abt dese voorn-
schilders wilde protegeren, de somme van 5 sc. 2 gr.

Item betaelt in advijsen te haelen ten respecte dat de neeringhe van de
ghelaesemaekers in oppositie quaemen ter oorsaecken dat Marcus Mart-
ens als glaesemaekere hadde ghècocht dese voornomde neerijnghe, de
somme van 5 sc. gr. „ 25

1. Compte : " Pieter van der Mandere „.
2. Comme au compte, sauf pour Huybrecht. Chacun paie 20 sc. gr. 30
3. Compte : " Michiel Agies. „
4. Nom nature.

COOPERS¹.

- . . .² van den Bemde, schilder, van Antwerpen.
Fransois Huybrecht, vergulder.
Jan Deynoot, clatschilder.
5 Fransois van Haerlem, beeltsnijder.
Lowis Cousijn, ghelaesmaecker.

1674.

Heuversten van den jaere 1674.

Als HOOFMAN.

- 10 Mre Jan Baptista de Faus, licentiaet in beede de rechten.

Als GHESWOREN

Pieter Le Plat, als schilder ende
Gillis Mattheijs, als beltsnijder ende steenhauwer.

COOPERS van den jaere 1674³.

- 15 Jan Dauchie⁴, als ghelaesmaecker, den 19 jun 1674 :
profmeester Jan Heylbroeck ende Frederick Berlick.
Sr Marthinus Berresfort⁵, als schilder, op den eersten
julij 1674.
Martinus Gowart⁶, als schilder, op den 13 october 1674.
20 Anthone Clop, als stoffeerder.

---

1 Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2 Son prénom manque dans le registre aussi bien que dans le compte.

Compte 1671-1673 rendu au magistrat par le serment le 16 août 1674
“ ten overstaene van m^r Pr Le Plat ende Frederick Berleck, supposten
25 van de selve neerijnghe. ”

3. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. Var. du compte : “ Jan d'Auchie. ”

5. Compte : “ Martinus Berrefort. ”

6. Compte : “ Martinus Gevaert. ”

1675.

Heuversten van den jaere 1675.

Als HOOFMAN.

Mr Jaspaert Anthone van der Haeghe, licentiaet in beede
de rechten. 5

Als GHESWOREN.

Pieter Le Plat, als schilder,
Ende Gillis Mattheijs, als beltsnijder ende steenhauwer.

COOPERS van den jaere 1675¹.

Adriaen Huwaert, int gelaesmaeckern meester geworden
den 6 febrearij 1675 : proefmeester m^r Jan Heijlbroeck ende
m^r Frederick Berlick. 10

Jan Dane², es m^r ghepassert op den 11 juni 1675 in
ghelaesmaecken : proefmeesters Jan Heylbrouck ende m^r Jan
van Nimweghen. 15

Gregorius de Wulf, als schilder in lantschappen, op den
14 october 1675.

1676.

Heuversten van den jaere 1676.

Als HOOFMAN. 20

dheer Lucas d'Haese.

Als GHESWOREN.

Pieter Le Plat, als schilder
Ende Gillis Mattheijs, als beltsnijder ende steenhauwer.

COOPERS van den jaere 1676³. 25

Franchois Berlicke is meester ghepasseert als ghelaes-

---

1. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Compte ' " Jan Dhane. "

3. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

maecker op den 10 febrearij 1676 : als proefmeesters m^r Jan Heylbroeck ende m^r Martinus van Bommel.

Sr Robertus de Mol¹ is vrij geworden als schilder den 22 meert 1676.

5 Sr Ferdinandus Everbroeck als beltsneijder, op den 6 juni 1676.

Jan Cleysins, als schilder, op den 7 julij 1676.

Jaecques le Pesse is vrij geworden als borduerder op den den 16 julij 1676.

10 Mr Jan de Smet, als borduerder, op den 26 julij 1676.

Geeraert Bennaert², als beltsneijder, op den 27 julij 1676.

Mr Jan Faraseijn, als borduerder, op den 10 Augustij 1676.

Michiel van Bommel, als clatschilder.

15 Franchois Dernichant³ is vrij gheworden als ghelaesmaecker op den eersten april 1677: als proefmeesters m^r Jan Heylbroeck ende m^r Jan Bossuyt.

---

1. Compte : Norbertus de Mol. Il faut Robertus vu qu'on rencontre deux fois la correction.

20 2. Compte : " Gheeraert Beynnaert. "

3. Compte : " Jan-Franç. Dernichaut. "

Extraits du compte 1674-1676 rendu au magistrat le 1 juillet 1677, " ten overstaene van Joannes de Cleeff, schilder, ende Fredericq Brelicq, ghe-laeismaecker, beede gegenwoordige geswoorne der neerijnghe in tecxte gheroert, ende Jan Parasyn, borduerwercker, naerdien Jan Bossuyt, cnape der selver neerijnghe. "

Dépenses :

" Item betaelt voor het drucken van de quitantien aan Elisabeth van de Kerchove ten advenante van 4 sc. gr. tsiaers...

30 Item betaelt aan den procurator van de Predicheeren ter causen van de misse te celebreren van Ste Lucas...

Item betaelt aan den knecht over tpareren van den autaer ende legghen van de cussens over de drijjaeren, 3 sc. gr.

35 Item voor het repareren ende vernissen van de vane van Ste Lucas, 16 sc. gr.

Item betaelt aan Pauwels Marchant over het erbinden van den boeck van de selve neerijnghe, per quitanctie, 4 sc. gr.

Item betaelt aan Pieter van der Mandere ter causen van eenige costen

1677.

Heuverste van den jaere 1677.

Als HOOFMAN.

Mr Anthone van Damme, advocaat van den raede in Vlaenderen..

5

Als GHESWORNEN.

Sr Joannes de Cleef.

Frederick Brelicq.

COOPERS van den jaere 1677¹.

Stheven Boughon² is vrij gheworden als bordurwercker, 10
op den 15 october 1677.

Jan Goethals als bordurwercker op den 12^a november 1677.

1678.

Heuversten vân den jaere 1878.

Als HOOFMAN.

15

Mr Anthone van Damme, advocaat van den raede in Vlaenderen.

Als GHESWORNEN.

Sr Joannes de Cleef.

Frederick Brelicq.

20

---

gebeurt jegens den proost van de abdije van sinte Pieters, volgen des
quitantie, de somme van 8 sc. gr.

Item betaelt aan den proc. de Lange over costen jegens Anthone Clop,
5 sc. gr.

Item betaelt over tlichten van eene attestatie van de gesworne dekens
van Antwerpen tot betoogen hoe dat de borduerwers sijn sorterende
onder St^e Lucas patroon deser neerijnghe, de somme van 8 s. gr.

25

Item betaelt over de costen gheschiet ten respecte van joufffrauw
Eyckins over het afhaelen van eenige schilderijen mits gekraemt ofte
gestaen te hebben naer Paesschen, ende dat een officier Cambeer met
sijn assistentie, de somme van 8 s. gr. „

30

1. Conforme au compte. Chacun paie 80 sc. gr.

2. Compte : " Steven Bougeon. „

COOPERS van den jaere 1678¹.

Carolus Quaderon is vrij gheworden als schilder op den 15 maij 1678.

5 Livinus Collart is vrij gheworden als boutseder² op den 16 junij 1678 : als proefmeester s^r Pieter Le Pla ende m^r Gillis Mathijs, present m^r Glaude Le Feer.

Sthefanus Pieters is vrij gheworden als steenhouder op den 12^a augusti 1678

1679.

10 Heuversten van den jaere 1679.

Als HOOFMAN.

Jor^r Franciscus van Cuyck dict Mirop³.

Als GHESWORNEN.

Sr Joannes de Cleef.

15 Frederick Brelicq.

COOPERS van den selven jaere.

Sr Victor Verspilt is vrij gheworden als schilder op den 10^a majj 1679.

20 Antone Onghereet is vrij gheworden als stofferder op den 9^a julij 1679.

Jan van der Vinck is vrij gheuorden als stofferder op den 24^a julij 1679.

...⁴ van der Linden, als steenhauder, op den 26^a julij 1679.

25 Antoine Sauvage is vrij gheworden als beltsnijder op den 3 aug. 1679 : als preufmeesters s^r Pieter Le Plat ende mester Manilius, present Norbertus Sauvage.

---

1. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2 Compte : " Livinus Collaert, als boutseder. "

30 3. Compte : " Ant. van Damme „. — Liste des acheteurs de la franchise conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. Prénom manque dans le registre et dans le compte.

Sr Ferdinandus du Pont is vrij gheworden als schilder op den 3 september 1679.

Arnout le Haese vrij als bordurwercker op den 2 jan. 1680.

Carel de Keyser vrij als borduerwercker op den 26 januari¹ 1680.

5

Sr Joannes Pennogin² is vrij gheworden als beltsnijder op den 2 junij 1680.

1680-1681.

Heuversten van den jaere 1680 ende 1681.

Als HOOFMAN.

10

Jo^r Franciscus van Cuyck dict Mirop.

1. Variante du compte : 24 janvier.

2. Dans le compte : " Joannes Pennoguyn. "

Extraits du compte 1677-1679, rendu au magistrat le 10 juillet 1680,
" ten overstaene van P La Plat, m^r schilder, Jan de Smet, m^r borduerder
ende Robertus de Mol, m^r schilder, dit alles naer dien Jaecques van
Reynevelt gedeclareert hadde alle de principaelste supposten van
ijder let thebben gedachvaert ter auditie deser... "

15

Dépenses :

" Item betaelt an den procureur van den Berghe over sallarissen bij hem
over de neerijnghe verdient ende gheremiteert ieghens Sthephanus
Pieters, steenhouder ..

20

Item betaelt an den procureur van den Berghe over sallarissen verdient
over de neerijnghe ieghens Anthone Bernesaus ende Jan van Roel, vol-
ghende de quictantie, 16 sc. gr.

25

Item betaelt an den ad^t Janssens over stellen van een requeste in de
fransche taele om te presenteren an den Gouverneur Moubron bij laste
van de supposten van de schilders nopende tvercoopen van die van
Antwerpen, 8 sc. gr.

Item betaelt voor eenen neuen stock van de vaeue met het schilderen
6 sc. gr.

30

Item betaelt an Pr van der Mandele ter causen van eenighe costen
ghebeurt ieghens den proost van de abdijs van Ste Pieters voor sijn
deel volghende de quictantie, de somme van 8 sc. gr.

Item betaelt over theerijnghen an Joos Dhanens bij de supposten
ghedaen int gheven eene attestatie ten proffijt van de selve neerijnghe
ieghens Carlo de Keysere, volghende de quictantie, 4 sc. gr.,

35

Als GHESWORHEN

Sr Robertus de Mol.

Joannes Smedts.

COOPERS van den selven jaere [1680-1681].

5 Nieustadt¹, printvercooper.

Possemier, printvercooper.

Vermeulen, schilder.

Frans Lieu, vergulder.

Cock, borduerder.

10 Mr Mattheus, marberaer.

Mr Jan Soelder, in de Pluyme.

Adriaen de Clerck schilder.

Marcus van Opdenbosch, gelasemaeker.

Carel Cabootere.

---

15 1. Le compte 1680-81 donne plus de renseignements : " Gheeraert Nieuwstadt, als bildekens afsetter, den 30^e Sept. 1680, over den coop van de selve neerijnghe volghende de concessie Caroline deser stede, 20 sc gr.

" Item ontfaen van Adriaen Possumier als beeldekens afsetter ende printvercooper den 25^a octobre 1680, 20 sc. gr.

20 Item ontfanghen van den fransman op de vrijdachmerct, 20 sc. gr.
Item ontfanghen van Adriaen de Clerck als fijnschilder den derden augustij 1681, 20 s. gr.,

Les noms suivantes ne se trouvent pas dans le compte :

Frans Lieu, Mattheus, Jan Soelder, Carel Cabootere.

25 On y trouve en plus :

" Jan Begaer.

Joannes van der Bruggen voor het coopen van de neerijnghe als marbelschilder, 15 janv. 1681, 20 sc. gr. "

30 Mais il est à remarquer que le compte avait dû être fourni irrégulièrem-
ment, par Joosijne Marie de Mol, veuve de Jan-Baptiste Benefon, comme
héritière unique de Robert. de Mol, juré de la corporation.

35 Ce compte 1680-1681 fut rendu au magistrat, le 30 juillet 1682, " ten
overstaene van Jor^r Mirop, heuversten, Joannes Smets, gheswoorene, ende
Frans Bauwens, suppost van de selve neerijnghe, naerdien Marten van
Bomble knape van de selve neerijnghe hadde gherelateert alle dandere
supposten hier toe oock gedaeght thebben. "

On voit par ce compte que le nombre des suppôts de la corporation
était de cent (ijder suppost tot den nombre van hondert).

1682, 1683, 1684.

Heuversten van de jaren 1682, 1683 ende 1684.

Als HOOFTMAM

Jo^r Franchoys van Cuyck dict Mirop.

Als GHESWORNNEN

5

Sr Joannis Smits.

Glaude Le Fer.

Jan van Nimweghe¹.

COOPERS² van de selve jaren.

1682.

10

Guilliame de Hont, borduerwercker

Jan van Langheraet, glasemaeker.

Anthone van der Werven, glasemaeker

Matthijs Bollaert, glasemeeker.

Louijjs Waes³, glasemaeker.

15

Michiel du Seau⁴, glasemaeker.

1683.

Franchoijs Neyt; waghemaeker.

Franchoijs Sauvage⁵, beeltsnijder.

Geeraert Hauwaert, glasemaeker,

20

Joannis Bosuift, glasemaeker.

Franchoijs Bossuift, glasemaeker.

Jan de Keyser, borduerwercker⁶.

. . . Flocquet, finschilder.

Guilliame Huijbrechts, finschilder.

25

1. Var. du compte : Jan van Minweghe.

2. D'après le livre et le compte. Chacun paie 20 sc. gr.

3. Compte : Loys Waets.

4. Compte : Michiel de Seau.

5. Compte, parmi les acheteurs de 1684 : N. Sauvage de jonghe.

30

6. En marge : " Jan de Keyser, gerononseert. "

1684.

Jan Baptista Hilderberghe, beeltsnijder.

Judocus Guot, prentvercooper.

. . . Lefebure, beeltsnijder.

5 Aernaut Coppens, beeltsnijder.

Nicola Bertholomie, postuergieter¹.

Joannis Pieters, cieraetwercker.

Adolph de Greef dict Clauwe, schilder.

1. Compte : " Item onthaen van eenen postuergieter wesende vremde-
10 lick over den coop van de selve nereringhe, 20 sc. gr. "

Extraits du compte 1682-1684, rendu au magistrat par le chef et les trois
jurés du métier le 18 août 1685, " ten overstaen van jor Frans. Cuyck dict
Mirop, heuversten, Rombaut Pauli, gheswoornen, Jan Bossuyt, Norbertus
Sauvaige, Joannes Cleef, Geeraert van Poucke, Jan de Nyckere, Frans.
15 Somers, Frans. Sauvaige, Michiel Dessau, Servaes Manilius, Marten
de Bast, Jan Pharasijn ende Steven Bouson, supposten van de selve
neirijnghe. "

Recettes :
" Alvooren doet te noteren datter onder de voorschreven neirijnghen
20 ende letten van dien ten jare 1682 bevonden sijn te schuilen tot eenen
tachtentich supposten volghens het quohier daervan ghemaect, ten desen
ghevoucht, daervan den eersten rendant van elcken suppost van ommestel-
lijinghe ontfanghen heeft tot twee schellijnghen grooten. Bijdien comt
alhier tsamen volghens tselve quohier, 8 lb. 2 sc. gr.

25 Ghelyck oock doet te noteren datter ten jare 1683 onder de selve
neirijnghen bevonden sijn tweentachtentich supposten daervan alleene-
lick maer ontfanck ghenoten en hebben van neghenentsveventigh sup-
posten midts sijlieden van de resterende twee supposten wesende Livinus
Simoens ende Carel Cabooter niet en hebben connen ontfanghen, opste-
rende haerlieder sobre ghestaethede. Bijdien comt hierover de dobbel
30 ommestellijnghe bij den selven tweedden rendant ghenomen volghens
ghelyk quohier dan of ghemaect, ter somme van 17 lb. 2 s.

Item heeft den tweeden rendant insghelycx bevonden dat onder de
voorseyde neirijnghe ten jare 1684 gheschuylt hebben tachtentich sup-
posten daer van hij over de dobbel ommestellijnghe van den voors. jare
maer en heeft connen recouvreren tot tweentseventich supposten midts
hij van de resterende acht supposten wesende Jan Sezar, Livinus Simoens,
Carel Cabooter, Jan Preut, Franchois Berlicq, Frans Bauwens, Heindrick
de Coe, Carel Coudron ende Jan Hersique niet en hebben connen ont-

1685.

Heuversten van den jaere 1685.

Als HOOFMAN.

Jo^r Francoijs van Cuyck dict Mirop.

fanghen, opsterende haerlieder sobre ghestaethede. Bij dien comt hier over de dobbel ommestellijnghe bij den voornoemden tweeden rendant ghenomen volghens gelijck quohier danof ghemaect, ter somme van 15 lb. 8 sc. gr. „

5

Dépenses :

“ Item betaelt voor het drucken van 150 ordonnontien ofte reglementen van de neirijnghe, de somme van 20 sc. gr.

10

Item betaelt an Joos Dhanens, hostelier in den Bruynvisch, over thairijnghen tsijnen huijse ghedaen in het maecken accordt met de neirijnghe van de beeltsnijders, de somme van 16 sc. 3 gr.

Item betaelt an den selven Dhanens over thairijnghe tsijnen huijse ghedaen bij den hooftman, gheswoornen ende supposten van de voors. neirijnghen in het anslaen ende sequestreren van de schilderijen van Jan Dierix ten jaere 1683, als ghedueringe het proces ende ten daghe van het aflegghen van dien metten sallaris van den officier daerin begrepen, tsamen de somme van 3 lb. 10 sc. 3 gr.

15

Item betaelt an den selven Dhanens over thairijnghen tsijnen huijse ghedaen op 19^a october 1683 ten daghe van het resoveren van het proces jeghens den voorn. Diericx, de somme van 12 sc. gr.

20

Item betaelt an Jacques Maes, tavernier in den kelder onder t'stadthuijs, over thairijnghen tsijnen huijse ghedaen bij den officier ende sijn assistenten gheduerende sij moesten vertouwen tot het anslaen van de ghemelde schilderijen, de somme van 11 sc. 8 gr. 'a)

25

Item betaelt an Jan van der Meeren over thairijnghen tsijnen huyse ghedaen bij den hooftman ende eenige auderlijnghen ten daghe van het resoveren tot het concipieren van een nieuw reglement, de somme van 1 lb. 6 sc. 6 gr.

30

Item betaelt an den selven van der Meeren over thairijnghen tsijnen huijse ghedaen, present den hooftman, int stellen van t'selve reglement, de somme van 22 sc. gr.

35

Item betaelt an den proc. du Chesnet over sijnen sallaris over de neirijnghe ghedaen in de saecke inghestelt tot laste van P^r Le Plat, de somme van 2 lb. gr.

Item betaelt an den officier Wauman over sijnen sallaris met de gonre

(a) En marge : royé.

· Als GHESWORHEN.

Lieven Lauwers [meester schilder¹ 1685-1686].
Rombaut Pauwli [Pauli beelthauder¹ 1685-1686].
Abraham Domis [meester ghelaesemaker¹ 1685-1686].

5 COOPERS van den selven jaere [1685].

Adrijaen Claijssens², als finschilder ende vergulder.
Joannis de Vettere, als vergulder ende finschilder.
Joannis van de Steene, als bildtsnijder.
Françoijs de Drijver³, als finschilder.
10 Françoys dHaene, als glaesemaeker.
Jan Matthijs, als bildtsnijder.
Bertholomeus Matthijs, als bildtsnijder.
Jan Hauwaert, als glasemaeker.
Peetrus Joannis Pron⁴, als fijnschilder.

---

15 van sijne assistenten ter causen van het doen van de calaingne tot laste van de schilders op het stadhuijs ter vente staende, de somme van 18 sc. gr.

Item betaelt an den selven [J. Dhanens] over vier distincke thairijnghen tsijnen huijse oock ghedaen in het doen prijsen van dannengeslaghen schilderijen, 20 sc. 6 gr. (a)

20 Item betaelt an Anthone Fayen, tarvernier bij het Coepoortjen, over thairijnghe t'sijnen huijse ghedaen bij de supposten van de beeltsnijders ende ander ten tijde sij waren gadeslaende den autaer die stond te commen van Andwerpen, ten effecte van de selve te callaingieren ende an te slaen, per quitantie, de somme van 1 lb. 13 sc. gr.

25 Item betaelt an den selven Fayen over ghelycke thairijnghe t'sijnen huijse ghedaen ten daghe van het doen van de selve calaingne, per quitantie, de somme van 1 lb. 8 sc. 4 gr. (a) „

1. D'après le compte. — La liste des acheteurs de la franchise est conforme au compte. Chacun paie, 20 sc. gr.

30 2. Le compte donne la date : " Adriaen Claeijssens den 12 meije 1685 ter causen van den coop van de neerijnghe het fin schilderen, 20 sc. gr. „

3. Compte : " Item den derden julij 1685, van Franchois de Drijvere ter causen van den coop van de neerijnghe van het fin schilderen, 20 sc. gr. „

4. Compte : " Prom „.

35 (a) Articles rayés. En marge : " roye ende sij gerecouvreert tot laste van de gone de selve theerijnghe ghedaen hebbende. „

Jan Pauli, als biltsnijder ¹ .	
Peer Micheeu ² .	
Pauwels van Merele ³ , als biltsnijder.	
Jan Prudomme ⁴ , als biltsnijder.	
..... ⁵ , als schilder van Antwerpen.	5

1686.

Heuversten van den jaere 1686.

Als HOOFMAN.

Dheer ende meestere Jan van der Bruggen, licentiat in de rechten.	10
---	----

Als GHESWORNEN.

Lieven Lauwers.

Rombaut Pauwli.

Abram Domis.

COOPERS ⁶ van den selven jaere.	15
--	----

Rogier Giole, als cladtschilder.

Pieter Hanssens, als cladtschilder.

Jan van de Vijverre, als cladtschilder.

De weduwe van Michiel Catelaen⁷, als vergulderreghe.

Jan Raes, als gaudtslaegher.

Lowijs Verpoest⁸, als glaesemaeker.

20

1. Compte : "Ontfaen bij den voornoemden [Rombaut] Pauli, tweeden rendant, van Jan Paulij, over den coop van de neerijnghe van de beelthouders, volghende de concessie Caroline, ten jaere 1685, 20 sc. gr. "

2. Compte : "Piere Michiels, ter causen alsvooren [coop van de neerijnghe van de beelthouders], 20 sc. gr. 25

3. Compte : "Pauwels de Meerle .."

4. Compte : "Jan Predome .."

5. Nom manque.

6. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr. 30

7. Variante de compte : "Castelaen .."

8. Compte : "Verpoust .."

Extraits du compte de 1685-1686, rendu au magistrat par le serment du métier le 5 septembre 1687, "ten overstaene van Frans.Souvaige, Joes Blancquaert, Steven Buyson, Gheeraert Hauwaert, Jan de Vettere, Guill.

35

1687.

Heuversten van den jaere 1687.

Als HOOFMAN.

Jo^r Frederick Nieulant, heere van de Walle, etc.

5 Huybrecht, Joos Billiet, Michel de Sang ende Frans. Berlicque, allen supposten, etc. „

Recettes :

10 “ Item... ontfanghen van den heere pastor van Ste Pieters ter causen van seker accord met hem gemaect tot nederlegh van het proces ende stellen van seker werck in sijne kercke ghemaeckt door s^r n... de Vree, de somme van drij ponden grooten.

15 Alvooren over soo veele gheprocedeert is ter causen van de ommestellinghe van den jaere sesthien hondert vijfentachtentich consisterende in tween tachtentich supposten soo van deen als dander letten, dan en is ome de sobbere ghestaethede van Franchois Bauwens, Jan Vlaemynck d'aude, Jan Praet, Lieven Simoens, Jan Bernicoust, Gregorius de Wulf ende Guiliame Verbiest, maer ontfanck ghemaeckt van vijfentseventich supposten, uuijtbringende volghens het quohier danof ghemaeckt de somme van 15 lb. 16 sc. gr.

20 1686. Doende te noteren datter ten voornoenide jaere 1686 onder de voor-noemde neerijnghe bevonden sijn tot 85 supposten daervan alleenelick de rendanten maer ontfanck ghenoten en hebben van 76 supposten midts hij van de resterende neghen supposten, als te weten Frans. Bauwens, Jan Vlaemijnck d'aude, Jan Praet, Lieven Simoens, Jan Bernecoust, Jan Ans-sens d'aude, Carel Chadron, Jan Zesaert en de Gregorius de Wulf, door hunne sobbere ghestaethede niet en heeft connen ontfanghen, bij dien comt hier over wesende eene dobbele ommestellinghe volghens het quohier danof ghemaeckt, sesthien ponden vier schellijnghen grooten. „

25 Dépenses :

30 “ Item noch betaelt een Joos d'Hanins, weert in den Bruinvisch, over teerijnghe aldaer ten diveersche stonden gedaen ter causen ende ghesproten uuyt seker calaingie ghedaen op het werck van Jan van de Steene, diveersche visetatien bijeen commijnghen, ende om proces te eviteren makijnghe van accord, tsamen par quitantie, 2 lb. 7 sc. gr.

35 Item betaelt een twee assistenten van den officier Iterbeke ter causen van de calainge ghedaen tot laste van den voornoemden van de Steene, met den voerman over het transporteren van de afgehaelde stukken werck, tsamen 5 s. gr.

Item noch betaelt an den officier Iterbeke ter causen van eene calainge

Als GHESWORHEN.

L^e Lauwers¹.

Rombaudt Pauli².

Abram Domis³.

COOPERS⁴ van den selven jaere.

5

Pieter de Vos, als cladtschilder.

Francois Putte, als glaesemaecker.

Jan van Dueffel, als cladtschilder.

Heijnderick Lanckswert, als glaesemaecker.

Francois Lenssens, als schilder.

10

Heijnderick Mouha⁵, vrijdom van t' fijnschilderen.

---

ghedaen ten huijse van wijlent den procureur Neyt op het werck van Jan Miche ende Pauwels de Meerle, tsamen met trecht van twee assistenten, ende tgonne van den voerman over het transporteren van de angheslagen stukken werck, tsamen 13 sc. gr.

15

Item betaelt bij den eersten rendant Livinus Lauwers aen n.. d'Hanijs over teerijnghen aldaer ghebeurt bij ende ter presentie van diveersche supposten van de belthauders ende cladtschilders op het nemen resolutie nopende de preuve van den vooroemden van de Steene, als de briefven van sijne Maiesteyt in het regart van het poorterschap bij hem versocht, tsamen par quitantie 17 sc. 2 gr.

20

Item betaelt an Geeraert de Scheppere over teerijnghen tsijnen huijse ten diveersche stonden ghedaen, nopende het werck dat gemaect wiert in de kercke van St^e Pieters bij m^r Jan de Vre ende daerover daernaer accord gemaect is, par quitantie, tsamen 15 sc. gr.

25

Item betaelt an den procureur Hauwaert over sijne sallarissen in de saecke deser neerijnghe jeghens de weduwe Arnaut Grenier, Jan Baptista de Vre, Joannes van de Steene ende Pauwels de Meerle, tsamen par quitantie van den 22 september 1685, 3 lb. 10 sc. gr.

30

Item betaelt an n.. d'Hanijs, tavernier, over theorijnghe tsijnen huijse ter causen van aldaer te citeren diveersche onvrije meesters tot betaelijnghe van de rechten ende tot conservatie van de neerijnghe daeranne diveersche hebben volcomen, par quitantie 9 sc. gr. „

1. Compte : " meester fijnschilder. "

35

2. Compte : " beelthauer. "

3. Compte : " glaesemaecker. "

4. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

5. Compte : " Mooha. "

D'huijsvraue van Jacobus Schauvliech, bordursterege.
Anthone de Wulf, als schilder.
Pieter Cammaert, als bildtsnijder¹.
Fransoys van Herseke, als fijnschilder.
5 Adrijanuſ de Grif², als fijnschilder.

1688.

Heuversten van den jaere 1688.

Als HOOFMAN

Mijn heer Dueremal³.

10 Als GHESWORNEN.
Fransoys de Drijver⁴.

---

1. Compte : " Pr Cammaert, boutseerder. "

2. Compte : " Adriaen de Grief. "

Extraits du compte 1687, rendu le 29 mai 1688 au magistrat par le serment
15 de la corporation, " ten overstaene van Jan Bossuſjt, Norbertus Souvaige,
Marten Donkeur, Servaes Manilius, Jan de Vettere, Jan Baptiste Penne-
kijn ende Michiel Deschau, alle supposten, " etc.

Recettes :

20 " Alvooren over soo veele geoprocedeert is ter cauſen van de ommestel-
lijnghe van den voornoemden jaere sesthien hondert sevenentachtentich,
consisterende in negenentachtich supposten, soo van deen als d'ander
letten, dan en is omme de sobbere gestaethede van Jan Hannſſens,
Gregorius de Wulf, Lieven Simoens, Jan Praet. Franchois Bauwens,
Jean Dernesau ende Heyndrick de Coe, maer ontfanck ghemaect van
25 tweentachtentich supposten, uuijtbringhende volghens het quohier danof
ghemaect de somme van 17 lb. 6 sc. gr. "

Dépenses :

20 " Item... citeren diveersche onvrije meesters tot betalijnghe van de rech-
ten...
Item over t' stellen requeste aen n.. Lecour, gepreſenteert aen den eerw.
heere prelaet van Ste Pieters... "

35 3. Compte : " d'Heer Guillaume Duermael, afghegaen commijs van de
huijsgelden. "
4. Compte : " meester fijnschilder. "

Adriaen Verlinden¹.

Anthone Bossuylt².

COOPERS³ van den selven jaere.

Jan Gillis, als fijnschilder.

Anderies Huijberecht, huijsschilder⁴.

5

Pieter Neetesonne, als betsnijder.

Heveraet Timmermans, fijnschilder.

Merselis de Romare, fijnschilder.

1689.

Heuversten van den jaere 1689.

10

Als HOOFMAN.

Dheer Gulliamme Dueremal, ontfangher van de huijsghelden.

Als GHESWORNNEN.

Franchois de Drijver.

Adrian Verlinde.

15

Anthone Bossuylt.

COOPERS⁵ van den selven jaere.

Geradus Mattijs, als fijnschilder.

Franchois van Halle, als fijnschilder.

Pieter Boude⁶, als beltsnijder.

20

Pauwels Viertier⁷, als borduerder.

Joannis Hebbelinck, als beltsnijder.

Rogis Maeke⁸, als beltsnijder.

Franchois de Nije⁹, als borduerder.

Jacobus Vermuelen, als beltsnijder.

25

1. Compte : " beelthauder „.

2. Compte : " ghelaesmaker. „

3. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. Compte : " cladtschilder. „

5. Conforme au compte. Chacun des acheteurs paie 20 sc. gr.

30

6. Compte : " Baudee. „

7. Compte : " Vertiert. „

8. Compte : " Jooris Macqué. „

9. Compte : " Denie. „

Lowijs Jocobus van de Vijver, als borduerder.
Pieter Stopelere¹, als borduerder.
Franois Hermans, als ghelasemackers.
Marin Hermans, als ghelasemackers.

5

1690.

Heuversten van den jaere 1690.

Als HOOFMAN.

Jo^r Frederick Nieulant, heere van de Walle, etc.

Als GHESWORNEN.

10 Franchois de Drijver.
Adrian Verlinde.
Anthone Bossuijt.

COOPERS² van den selven jaere.

15 Marcq Lohier³, als marberschilder.
Franchois de Rock⁴, als beltsnijder, ende Robert Clasens⁵,
als beltsnijder, hun prueve ghedaen, present Rombaut Paulije
ende Servas Manilius den 17 april 1690.
Jan Andries, als borduerder.
Fredericq Boethaes⁶, als goutslagher.
20 Huijberecht de Smijt⁷, als ghelasemacker.
Geroen de Snock⁸, als ghelasemacker.
Gilliame van Loo, als clatschilder.

-
1. Compte : " de Stoppeleere. "
  2. Conforme au compte Chacun paie 20 sc. gr.
  - 25 3. Compte : " Lohier "; compte de 1693 : " Loiere "
  4. Compte : " de Rouck. "
  5. Compte : " Claeijssens. "
  6. Compte : " Boethals. "
  7. Compte : " de Smet. "
  - 30 8. Compte : " de Snouck. "
- Extraits du compte de 1688-1690, rendu au magistrat par le serment
de la corporation le 17 janvier 1691, " ten overstaene van Livinus
Lauwers, Abraham de Mijs, Jan van Nimweghe, Servaes Manilius, Nor-

1691.

Heuversten van den jaere 1691.

Als HOOFMAN.

Jo^r Frederick Nielant, heere van de Walle, etc.

bertus Souvagie, Anthone Sauvagie, Jan Baptiste van Helderbergh,
Steven Routson, Adriaen Claeysens. Jan de Vettore, Michiel de Schau,
Frans. Berlicque, Rogier de Jonghe, Frans. de Somere ende Anthone van
de Werve, naer dien Andries van Bommel, knape van de selve neeringhe,
gherelateert hadde dat alle de supposten hiertoe waeren ghedachvaert. „

5

Recettes :

“ Ommestellijnghe van den vooroemden jaere begonnen derden junij
1688 tot ghelycken daghen 1689, consistende in 78 supposten, soo van
deen als dander letten, dan en is om de sober ghestaethede van Michiel
Agijs. Marten de Bast, Jan Vlaminck daude, Franchois van Bommel ende
de doodt van Guill. Pieters, niet ontfanghen, soo datter maer ontfanck
ghemaect en wort van den nomber van 73 supposten uiijtbrijnghende
volghens het quohier dan of gemaect de somme van 15 lb. 14 sc. gr.

10

... Ommestellijnghe van den naervolgenden jaere [1689] consistende
in den nomber van 84 supposten .. dan en is om de sober ghestaethede van
Michiel Agijs, Jan Vlaminck d'aude, ende Marten de Bast, niet ontfanghen,
soo dat er maer ontfanck gemaect en wort van 81 supposten... 17lb.4sc.gr.

15

... Ommestellijnghe van... 1690.. ontfanck... van 64 supposten, midts
dat voor alsnoch van Jan Opstale, Petrus Quadron, Geeraert Matthijs,
Everaert Temmerman, Gregorius de Wulf, Marcq Soyher, Michiel Agijs,
de wed. n. Vervinckt, Jan Hanssens, Joos Billiet, Marten de Bast, Jan Vla-
minck d'aude, Jas Praedt, Guill. Verbiest, Jan Bomble, Michiel Bomble,
Pieter Hanssens, Jan van de Vijvere, Jan van Duffele, Andries Huijbrecht,
d'huijsvrauwe van Jaques Schauwlicht, Gillis Neetesone, Norbertus Sou-
vaige, Franchois Verblieck, Jan Bapt. Sesar ende Jan Necost, niet en is
ontfanghen, uiijtbrijnghe volgens het quohier de somme van 14 lb. 6 sc. gr.

20

... Courtresse nopende het Zeeusch ghelt. „

25

Dépenses :

“ Item den sesden junij [1689] betaelt over porten van diveersche, brie-
ven met eene attestatie ende reglement van de dekens van Antwerpen
ontfanghen om tappliquerien in de saecke jeghens.. Lieven dé Clercq,
2 sc. gr.

30

Item betaelt aan joffr. de weduwe van Sr Lenaert Herckelbaut over de
becostijnghe ende leverijnghe van de sijde stoffe tot het maken van eene

35

Als GHESWORNEN.

Franchois de Drijver¹.

Adrian Verlinde².

Anthone Bossuift³.

5 COOPERS⁴ van den selven jaere.

Germijn Piemontes⁵, fijnschilder.

Jan Taffijn, fijnschilder.

Carel Buijck, cladtschilder.

Servaes van Beeneen⁶, cladtschilder.

10 Jean Nicolas Sernous⁷, als borduerder.

Jodockus Geenens, als borduerder.

1692.

Heuversten van den jaere 1692.

Als HOOFMAN.

15 Jo^r Hyacintus Stanislaus van Waesberghe, heere van Hundghem, etc.

Als GHESWORNEN.

Franchois de Drijver.

Adrian Verlinde.

20 Anthone Bossuift.

---

nieuwe vaene met het portret van sente Lucas, patroon deser neerijnghe,
par acquit, 3 lb., 5 sc. 5 gr.

Item heeft den eersten rendant [Franç. de Drijver] aen sijn selven als
meester fijnschilder ende moetende profficteren over tschilderen van de
selve vaene, met het vergulden, stock, appels ende andere toebehoorten,
mitsgaders over het naijen van diere, par specificatie ende quitantie, de
somme van 6 lb. 17 sc. 4 gr. "

1. Compte : " de Drijvere, meestere fijnschilder. "
2. Compte : " Adriaen van der Linden, beelthauder. "
3. Compte : " Anthone Bossuift, glaesemaecker. "
4. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
5. Compte : " Germijn Pimothois. "
6. Compte : " van Beneden. "
7. Compte : " Lernous. "

COOPERS van den selven jaere¹.

Gaspaert Coppens, als beltsnijder.
Anthone Schijets², als borduerder.
Peterus Duboos³, als fijnschilder.
Gheraert Stenmare⁴, als ghelasemacker. 5
Jacobus Heveraert⁵, als ghelasemacker.
Flieppe Domis, als ghelasemacker.
Gulliame de Clercq, als ghelasemacker.
Franchois de Wewaere, als ghelasemacker.
Jan Stenmaere, als ghelasemacker. 10
Gillis Le Plat, als fijnschilder.

1693.

Heuversten van den jaere 1693.

Als HOOFMAN.

Jo^r Franchois Ingenasius Werrebrock⁶, heer van Ruijsgaver. 15

Als GHESWORNNEN.

Franchois de Drijver.
Adrian van der Linden
Anthone Bossuýt

COPERS⁷ van den selve jaere.

20

Gedocus Boude⁸, als beltsnijder.
Anthone Vervinckx, als huijsschilder.

-
1. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
  2. Compte : " Schits „.
  3. Compte : " du Bois „.
  4. Compte : " Steemaere „.
  5. Compte : " Everaert „.
  6. Compte : " Werrebrouck „.
  7. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
  8. Compte : " Baude „.

25

30

Lowije de Destre¹, als fijnschilder.

Joseph Moriau², als borduerder.

Boudewijn Ruten³, als borduerder.

5   1. Compte : " Louys de Destere „.

2. Compte : " Moreau „.

3. Compte : " Ruyten „.

Extraits du compte de 1691-1693, rendu au magistrat par le serment de la corporation, en décembre 1694, " ten overstaene van sr Gilles Le Pla, Abraham Domis, Jan van Nimweghe, Frans. van Herseke, Loijs Cosijn, Joos Blancquaert, Joannes van Helderberch, Jan de Vettere, Joannes Hauwaert, Anthone Sauvaige, Heijndrick Lancksweert, Jaecques Bert, Michel de Sauw, Pr de Suttore, Arnault Coppens, Guill. Verbiest, Frans. Dhaenens, Ant. van der Werfven ende Pr de Vos, allen supposten, etc. ;

Recettes :

15   1690-1691. " Ommestellijnghe... 111 personen... Van Jan Quadron, Everaert Temmerman, Jan Opstaele, Jan Gillis, Maserus de Romare, Jan Tafijn, Geerardus Matthijs, Gregorius de Wulf, Michiel Agijs, de wed. Michiel Catelaen, de wed. Vervijnck, doodt, Jan Hanssens om sijnen groeten aunderdom, Marten Bernefort, doot, Marten de Bast, Jan Vlamijnck, d'aude, Jan Praet, doot, Michiel van Bommel, Frans Huijbrecht, soldaet, Guillame van Loo, eerste jaer, Carel Buijck, eerste jaer, d' huijsvraue van Jacobus Schaulicht, deurgheloopen, Gillis Neetesone, Gerij Pick, doot, Frans van Herlem, Rombaut Pauli, doodt, Jacobus Vermeulen, tot Audenaerde, Robert Clayssens, eerste jaer, Frans. Berlick, enape, vrij, Jeron de Snouck, sonder wijnkel, niet ontfanghen. Soo datter maer ontfanck ghemaect wort van den nomber van 81 personen ofte supposten, uuijtbijgende... 15 lb. 8 sc. 10 gr.

20   1692. " Ommestellijnghe „ 94 suppôts dont 74 ont payé; renseignements nouveaux de la liste des insolvables : " Jan Opstaele, doodt, de wed. n.... Pla, gheene supposte meer, Anthone de Wulf, doodt, Michiel Agijs, doodt, de wed. Michiel Catelaen, deurgheloopen, Germijn Piemon-tois, eerste jaer, Jacques Pissens, doodt, Jan Verbiest, doodt, Peeter Hanssens, Andries Huijbrecht, soldaet, — 14 lb. 4 sc. 4 gr. „

25   1693. " Ommestellijnghe „ 93 suppôts, 75 ont payé; renseignements nouveaux sur des insolvables : " Jan van Duffele, Marcq Loijer, Jacque Lapes, Pauwels Vertiert, Frans van Harlem, doorgheloopen, Pieter Cam-maert, Jaspaert Coppens woonende tot Andtwerpen, Maryn Hermans, vrij als wesende t'eerste jaer. — 14 lb. 16 sc. gr. „

Dépenses :

30   40   " Item noch betaelt over tvernieuwen van den standaert, 3 s. gr. „

1694.

Heuversten van den jaere 1694.

Als HOOFMAN.

Jo^r Franchois Ingenasius¹ Werrebrock, heere van Ruijs-
gaver. 5

Als GHESWORENEN.

Franchois de Drijver.

Adrian van der Linden.

Anthone Bossuift.

COPERS² van den selven jaere. 10

Eestacius Eckmans, als beltsnijder.

Jan de Soor, als maerberere³ en vergulder.

Vensem de Nijckere⁴, als ghelasemacker.

Augustijn Gaugue, als marberreder⁵ en stoferder.

Wernier Mambaes⁶, als heldtsnijder. 15

Flippe Martens, als heldtsnijder.

Jacobus Rijm, als heldtsnijder.

1695.

Heuversten van den jaere 1695.

Als HOOFMAN. 20

Dheer Joes van Damme, ontfangher van de weekelijcke
conterbusien.

Als GHESWORENEN.

Franchois de Drijver

Adrian van der Linden. 25

Anthone Bossuift.

---

1. Compte : " Ignatius "

2. Liste cenforme au compte. Chacun des acheteurs paie 20 sc. gr.

3. Compte ; " maerbereerde. "

4. Compte : " Vincent de Neckere "

30

5. Compte : " maerberschilder. "

6. Compte : " Waernier Mambacht. "

COPERS¹ van den selve jaere.

Pieter Lanckswert, als ghelasemacker.
Jan Patista² Soyer, als maerberreder ende vergulder.
Pieter Bonnie, als fijnschilder.
5 Carel de Cetelere³, als borduerder.
Aderijan de Smet, als siraetwercker⁴.
Jacobus Berlijck, als ghelasemacker.
Pieter Veijns, als ghelasemacker.
Pieter Dobelere⁵, als ghelasemacker.

-
- 10   1 Liste conforme au compte. Chacun paie 30 sc. gr.
2. Compte : barré et changé en " Jacques de Soyer, marbereerde. „
3. Compte : " de Keteleere „
4. Compte : " cieraertwercker. „
5. Compte : " Pr Dobbeleere. „
- 15   Extraits du compte 1694-1695, rendu au magistrat par le serment le 9 mai
1696, "ten overstaene van Loijs Cosijn, Anthone Sauvage, Abraham Domis;
Marten van Bomble, Jan-Bapt. van Elderenbergh, Jan de Vettore, Anthone
van der Werfven, Michiel Dessau, Marijn Herman, Jan van de Vijvere, Rogier
Giole, Gheeraert Steemaere, Guill. van der Biest, Adr. Claijsens, Jaecques
Rijm ende Jan Hemweghe, alle supposten... Frans. Berlicq cnaepe. „
Recettes :
" 1694. Ommestellijnghe „... Recette de 58 membres; insolvables nou-
veaux : " Loijs Destre, Ant. Cloppijn, Geeraert van Poucke, Joos Billot,
Raphal van Bommel, Rogier Giole, Ant. Vervijnck, Joannes Smet, Jan
25   Pharasijn, Judocus Genens, Bauduijn Ruten, borduerders, de wed. Gravier,
wed. Louijs Wals, Jun Bapt. Cesaert, Michiel Dessau — 12 lb. 12 s. gr.
1695. Recettes de 59 membres; insolvables nouveaux : Guill. Verbiest, Jan
Dessoor, Augustijn Gaugue, platschilders, Steven Bousson, Frans. Denij,
Joseph Moriau, borduerder, Piet. de Suttere, Judocus Baude, Waernier
30   Martens, Jac Rijm, beeltsntjders, Huijbrecht de Smet ende Vincent de
Nijckere, glaesemaekers. — 12 lb 4 sc. gr. „
Dépenses :
" Item betaelt bij van der Linden over een copie voorghebott jegens de
schilders van Andtwerpen, 13 gr.
35   Item betaelt an den proc. de Meij over eenighe oosten gheschiet tot laste
deser neerijnghe van weghen de schilders van Andtwerpen nopende het
verbieden van schilderijen te vercoopen, par acquit, 17 sc. 4 gr.
Item betaelt op het comptoir van het pontgelt nopende het opsoeken
van de schilderijen van Andtwerpen, alhier doen bringhen, 3 sc. 4 gr. „

1696.

Heuversten van den jaere 1696.

Als HOOFMAN.

Jo^r heer Gustus de Mesmacker.

Als GHESWORENEN.

5

Franchois de Drijver¹.

Anthone Souasie².

Lawijs Cosijn³.

COPERS⁴ van den selve jaere.

Joanns Sesaer⁵, als ghelasemacker.

10

Anthone van de Rostijne, als cladtschilder.

Jan van Alfane⁶, als stufkensdrucker.

Gheraert van der Meys, als stofkensdrucker.

Gaspaert de Brauwer is vrij gheworden als bordurder den
12 augusti 1696.

15

Martinus van Reyneveldt, als maerbererder en stoffeerd, den 11 sept. 1696.

Anthonius van der Borcht, als maerbererder en vergulder den 8 october 1696.

Jan Baptiste van Parijs, als ghelaesemacker, den 15 october 1696.

20

Franchoijs Pussens, als cladtschilder, den 18 october 1696.

Norbertus Sauvage, als fijnschilder, den 18 november 1696.

---

1. Compte : " Victor Verspilt, m^{re} fijnschilder, ghesuccedeert midts den overlijden van Frans. de Drijver. "

25

Note du registre : " Victor Verspilt is ghecosen als deken naer het overlijden van Franchois de Drijver om te voleinden dit loopende jaer 1696. "

2. Compte : " Souvaige, beelthauder. "

3. Compte : " Cousijn, glaesmaecker. "

4. Liste conforme du compte. Chacun paie 20 sc gr

30

5. Compte : " Cesaer „ Parmi les insolvables de 1696 il y a " Jan Bapt. Cesaer, d'aude. „

6. Compte : " van Halfaene „

Judocus Amellinck¹, als bordurder, den 9 december 1696.
Jacobus Braems, als cladschilder, den 9 december 1696.

1697.

Heuversten van den jaere 1697.

5

Als HOOFTMAN.

Jo^r Pieter Dansaert².

Als GESWORNEN.

Sr Gillis Le Plat.

Ommaert Donckeur³.

10

Abraham Domis⁴.

COOPERS⁵ van den selven jaere.

Gillame de Jonghe, als huijsschilder.

Jan Batiste Vercamere, als bordurder.

Jaspaer Antone van der Haghē⁶, als fijnschilder.

15

Jan Batiste Claesens, als huijsschilder.

Antone de Meester, als bordurder.

Jacques Philippus Thesijn⁷, als fijnschilder.

Jacobus van Pocke⁸, als huijsschilder.

---

1. Compte : " Hamerlinck "

20 Extraits du compte 1696, rendu au magistrat par le serment, le 16 fév.
1697, " ten overstaene van Victor van der Spilt, Gillis Le Pla, Frans. van
Herseke, Ant. Bossuylt, Joos Blancquaert, Frans. Dhaene, Michiel Desseau,
Joannes van Helderdenberch, Jan de Vettere, Jeron de Snouck, Jan van de
Vijvere, Ant. van der Werfven, Frans. Denie, Frans. Herman, Marijn Her-
man, Ant. Schiet, Geert Steemaere, alle supposten .. "

Recettes des cotisations de 1696 :

Reçu de 76 membres sur 83. Les nouveaux insolvables sont :
" de wed. Loijs Verpust, Ant. Clop, Augustijn Gonge. "

2. Compte : " filius jo^r Gillis. "

30 3. Compte : " Douceur, beelthauder. "

4. Compte : " Domijs : glaesemaecker. "

5. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

6. Compte : " van der Haegen. "

7. Compte : " Tessijn. "

35 8. Compte : " van Poucke. "

1698.

Heuversten van den jaere 1698.

Als HOOFTMAN.

Jor^r Pieter Dansaert¹.

Als GHESWORNE.

5

Sr Gillis Le Plat.

Ommaert Donckeur.

Abraham Domis.

COOPERS² van den selven jaere.

Pieter van Nimweghen, als gelasemaker.

10

Adriaen de Casemaker, als gelasemaker.

Adriaen Verwee, als huijsschilder.

Franchoijs Vernuwen³, als huijsschilder.

Jan Gijselbrech, als huijsschilder.

Franchoijs Dausie, als gelasemaker.

15

Jan van Santvoorde, als beltsnijder.

1699.

Heuversten van den jare 1699.

Als HOOFTMAN.

Joncker Charles François Piercene⁴.

20

Als GHESWORNE.

Sr Gillis Le Plat.

Ommaert Donckeur.

Abraham Domis.

COOPERS⁵ van den selven jaere.

25

Cornelus de Visscher, van Winnighen, als tafelschilder⁶.

Passchier Gravier, als beltsnijder.

1 D'après le compte : " Jor^r Charles Piersenne. "

2. Liste conforme au compte : Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

30

3 Compte : " Frans. Vernieuwen, clatschilder. "

4. " sr Jacques Steuperaert, filius Jacques, " d'après le compte.

5. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

6. Compte : " taefelschilder ofte verlacker. "

Antone Gravier, als beltsnijder.
Michiel Pijlsen¹, als fijnschilder.
Adriaen Gallis, als gelasemaker.

1700.

5 Heuversten van den jaere 1700.

Als HOOFTMAN.

Sr Jaecques Stuperaert.

Als GHESWORNE.

Sr Gillis Le Plat.

10 Ommaert Donckeur.

Abraham Domis.

COOPERS² van den selven jaere.

Jacobus Huijsman, als coopman² van scilderijen.

Gabriel van der Brugghen, als fijnschilder.

15 Gillis Cosijn, als gelasemaker.

Pillipe van Gendtbrugghe, als gelasemaker.

Peternelle Mehieu³, als bordursterigge.

- verhinderte Konkurrenz, die Verstärkung

1. Compte : " Pijlsel. "
  2. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
  3. Compte : " Petronelle Mehieut, borduerderigge. "

Extraits du compte 1697-1701, rendu au magistrat par le serment le
 7 sept. 1701, " ten overstaene van sr' Gillis Le Pla, Omaert Donckeur,
 brah. Domis, Heijnd. Matthijs, Arn. Coppens, Jan Langheraert, Adr,
 laeijsSENS, Fr. Hersicke; Pr' de Zuttere, Jan Cesar d'aude, Mich. du Sau,
 er. Snouck, Jan Nic. Lernous, Jan de Vettere, Jac. Brelick, Fr. Dhanins,
 r Lancksweert, Jac. Bert. Jan van de Vijvere ende Pr' de Dobbeleere. "

	Recettes :	Nombre des membres qui ont payé, 1697-1700.				
		1697	1698	1699	1700	
30	" Ommestellinghen:					
	" Fijnschilders ten advenante van 6 sc. gr. ider	—	—	10	11	11
	" Beeltsnijders (a)	—	4	—	18	18
	" Glasemaeker	—	—	23	24	25
	" Borduerders	—	—	4	9	7
35	" Stoffeerders ende clatschilders	4	—	29	28	35
	Insolvables : " Sonder datter om de sober ghestaethede ende insol-					
	(a) " Pauwel van Merele, beeltsnijder, „ paie séparément 5 sc., en 1698.					

Wort alhier par memorie aengeteckent als dat ick Sr G. Le Plat, Omart Donckeur, Abraham Domis, als dekens van de schilders, belthauders, in onsen tijt hebben voldaen een obligatie van sessenviertich ponden vier sellingen ses grooten, die m^r van der Linden was goedts vindende op de neeringe van de schilders, soo als blijkt bij secker contraekt van den eersten october 1696. Ende de voldoninghe van dien in onse reckeninghe gepasseert is voor mijn eedel heeren schepene van der Keure deser stede van Gendt op den 17 september 1701.

5

10

1701.

Hueversten van den jaere 1701.

Als HOOFMAN.

Sr Jaecques Stuperaert.

De GHESWORNEN.

Henderickus Matthijs.

15

Aernaut Coppens.

Jan van Langhenaert.

De COOPERS¹ van den selven jaere.

Ghijselbrecht van Bever, als beelsnijder.

Joos Neetesonne, als beelsnijder, doot.

20

Andries Staelens, als clackschilder.

Fredrick Hertsens, als clackschilder.

Paulus Knudde, als clackschilder.

1702.

Heuversten van den jaere 1702.

25

Als HOOFMAN.

DHeer Joos van Damme.

ventie van Joannes Hebbelinck, 3 jaeren, beelsnijders, Ant. Rijm, beelsnijder, 2 j., Pauwel van Meerle, 3 j., beelsnijder, Huijbrecht de Smedt, glaesemaeker, 3 j., Ant. Cloppyn, clatschilder, 1 j., Jan van Duffel, oock clatschilder, 3 j., Ant. van de Rostijn, clatschilder, 2 j., Rogier Giolle 1698 niet ontfangen, Marten de Bast, clatscilder, 3 j. „

30

1. Liste conforme au compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

De GHESWORNEN.

Henderickus Matthijs.

Aernaut Coppens.

Jan van Langhenaert.

5 De COOPERS¹ van den selven jaere.

Pieter Vijn's² ghelaesemaeker, vrij int het clackschilderen
gheworden op den achsten december ten selven jaere ter
presentie van deeckens en preufmeesters midts doende behoor-
lijcke preuve.

10 Cornelus Agijs³ is vrij gheworden op den 16 decembre
1702 ende ghedaen de behoorlijcke preuve daertoe staede int
marbeleeren ter presencie van deeckens ende de preuf-
meesters.

1703.

15 Heuversten van den jaere 1703.

Als HOOFMAN.

Joncker Jan Jaeques Peeters.

De GHESWORNEN⁴.

Joannes de Cleef, vervult hier de plaets van Matthijs.

20 Aernaut Coppens.

Jan van Langhenaert.

De COOPERS⁵ binnen den selven jaere.

Pieter Vermeiren, als bordurder.

Pieter Albarani⁶, als finschilder.

---

25 1. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Compte: "Pieter Vims, als huijsschilder. "

3. Compte: "Cornelis Agijs, huijsschilder. "

30 4. Compte: "Joannes Clef gheswoornen van de voorseijde neerijnghe
[van de fijnschilders], Arnaudt Coppens, beelthauder, ende Jan van
Langheraet, ghelaesemaeker, van de letten onder de voorseijde neerijnghe
ghe sorterende. "

5. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

6. Compte: "Albarave. "

Joncker Francois van Hattem, finschilder.

Francois Heijse, als ghelaesemaeker.

Francois Wijmme¹, als bordeurder.

1704.

Hueversten van den jaere 1704.

5

Als HOOFMAN.

Joncker Jan Jaeques Peeters.

GHESWORNNEN.

Joannes de Cleef.

Aernaut Coppens.

10

Ende Jan van Langhenraet.

De COOPERS binnen den selven jaere.

Joannes Berliek² als ghelaesemaeker.

1705.

Hueversten van den jaere 1705.

15

[HOOFTMAN].

Joncker Jan Jaeques Peters.

De GHESWOORNEN van den selle jaere.

Joannes de Cleef, schilder.

Aernaut Coppens, beelthauwer.

20

Jan van Langheraert, ghelaesemaeker.

COOPERS³ van den selle jaere.

Jacobus de Leijen⁴, als fijnschilders.

Joannes Bruneel, als fijnschilder.

Andries van den Habeele⁵, huijsschilder.

25

1. Compte : " Wieme. "

2. Le compte ne renseigne aussi que ce seul acheteur, à 20 sc. gr.

3. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. On avait écrit d'abord comme au compte: "de Lijn.. — Une autre main a inscrit quelques années après au registre: " Mijnheer Delijen is schilder gekoren van den koning van Vranckerijck den 6 julijs 1728. "

30

5. Compte: " van den Abeele. "

Catherine van den Brande, als printvercooper.
Pieter Aelterman¹, als huijsschilder.
Jacobus Rinck², als borduerder.

1706.

5 Heuversten van den jaere 1706.

[HOOFTMAN].

Joncker Jan Jaeques Peters.

GHESWORNEN.

Joannes de Clief, schilder.

10 Aernaut Coppens, beelthauwer.

Jan van Langheraert, glaessemæcker.

COOPERS³ van den selven jaere.

Jan Baptiste Nollekens⁴, schilder van Antwerpen, als fijnschilder.

15 Lodevicus Cnudde, als fijnschilder op den 6 junij 1706.

Pieter Peusens, op den 13 maj, als huijsschilder.

Monsr Joannes van Volxsom⁵, als fijnschilder, op den 19 october 1706.

20 Lauwereins Joseph le Pest⁶, op den 14 november, bordurer.

Cornelis⁷ van der Linden, op den 30 december, als beeldsnijder.

Fransis Hansens⁸, als huijsschilder.

---

1. Compte : " Haelterman. "

25 2. Compte : " de Rynck. "

" Item van Loys Michiel Lies, stoffeerd, midts sijn insolvent vertreck
maer ontfanghen twaelf schellijnghen en vier gr. (1705)., Cf. le reg. fol. 128v.

3. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

4. Compte : " fijnschilder. "

30 5. Compte : " Joannes Volsem. "

6. Compte : " Le Post. "

7. Compte : " Coraeelus. "

8. Inscrit au fol. 128v du reg.

Extraits du compte 1701-1706, rendu au magistrat par le serment de la
corporation le 3 octobre 1707, " ten overstaen van Fr. van Eerseecke,

1707.

Heuversten van den jaere 1707.

Als HOOTTMAN.

Joncker Jan Jacques Peeters.

Als GHESWORENEN. 5

Sr Francois van Hersecke.

Pieter de Sutter¹.

Jan Hauwaert².

P. de Suttere, Jan Hauwaert, Jan de Saer, Fr. Herreman, J.-B. van Hildenburgh, Jac. Berlicke, Fr. Heyse, J.-B. Parys, P. Lantsweert, Ph. Domis, Ph. van Ghentbrugghen, Fr. Peussens, P. Peussens, J. van de Vijvere, M. van Bommele, P. Ansens, J. Cesaert d'aude, Gys. van Beveren, J. Vermeulen, Jer. de Snoeck, J. Berlicke, Gys. Manilius, Huyb. de Smet, M. de Seau, Ant. Souvage, J. Cesaert de jonghen, A. de Casemaeker, P. Vins, J. Hebbelinck, Jac. Braemst ende Ant. van de Woestijne. „	10
Recettes :	15

Nombr des membres qui ont payé,
1701-1706.

	1701	1702	1703	1704	1705	1706	
“ Ommestellijnghen : „	—	—	—	—	—	—	20
“ Fijnschilders ten advenante van 4 sch.(a) iederen	10	10	9	9	9	11	
“ Beeitsnijders ten advenante van 3 sch.(b) iederen	19	20	20	21	21	19	
“ Ghelaesmaeckers ten advenante van 3 sch.(b) iederen	27	26	26	28	27	28	25
“ Borduerders ten advenante van 3 sch.(b) iederen	6	7	7	7	6	6	
“ Stoffeerders en cladschildersten advenante van 3 sch.(b) iederen . .	26	31	32	31	31	33	30

Dépenses, 1702 :

“ Item betaelt aan den officier Philips Penneman over het doen van eene callaingne ten laste van eenen jonghen die besigh was met het schilderen van eenen waeghen staende aan St^e Niclays kercke, per quittantie 4 sc. 8 gr. „

35

1. Compte : “ beelthauder. „

2. Compte : “ glaesemaeker. „

(a) Depuis 1704 : 6 sch.

(b) Depuis 1704 : 4 sch.

COOPERS¹ van den selven jaere.

Fransis de Rijcker, als schilder.

Lowijs van Eechaute, als huijsschilder, is vrij gheworden
in de maent maij 1707.

5 François de Martelaere, als huijsschilder, is vrij ghewor-
den den 10 agustus.

Gulliame de Mijer², als fijnschilder, is vrij gheworden
den 9 octobre.

10 Gulliame de Brabander is vrij gheworden den 20 octobre
als ghelasemaker.

1708.

Heuversten van het jaer 1708.

[HOOFTMAN].

15 Joncker Pieter Ferdinandus Stalins, heere van Vuer-
dijcke³, capitijn van de borghelijcke wacht deser stadt Ghendt.

Als GHESWORENEN.

Sr Francois van Hersecke.

Pieter de Sutter.

Jan Hauwaert.

20 [COOPERS⁴].

Jacobus Ghiolle, als huijsschilder.

Francois Baert, als fijnschilder.

Lowijs Broekaert, als huijsschilder.

Aernaut Dausie, als ghelasemaker.

1709.

Heuversten van het jaer 1709.

[HOOFTMAN].

Joncker Maxsimiliaen Carel Pieters, heere van Houwendele.

---

1. Liste conforme au compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

2. Compte : " De Meyer. "

3. Compte : " Overdijcke. "

4. Liste conforme au compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

Als GHESWORENEN.

Francois van Hersecke.

Pieter de Sutter.

Jan Hauwaert.

COOPERS¹ van den selven jaere.

5

Lodowicus Berlicke, als ghelasemaker.

Pieter van de Putte, als ghelasemaker.

Joachem van Heule, als ghelasemaker.

Francois Dijckburck, als huijsschilder.

Jacobus Barron, als huijsschilder.

10

Gillis Pieters, als sieraetsnijder.

1. Liste conforme au compte. Chaque acheteurs de la franchise paie 20 sc. gr.

Extraits du compte 1707-1709, rendu au magistrat par le serment le 30 dec. 1710, " ten overstaen van A. Bossuylt, Abrah. Domis, J. Cesard d'aude, J. van Langheraet, M. Dessau, F. Hermans, J. Cesard, de jonghe, J. van Parys, P. Lancksweert, J. Brelick, P. Hansens, F. Heijse, G. de Clercq, F. Peussens, F. Herssens, F. Stalins, A. van der Werve, Ghys. van Beveren, F. de Maertelaere, J. Giole, F. Dickburg, P. Hanssens, Rogier Guiole, cnaepe. "

15

Recettes :

Nombré des membres qui
ont payé, 1707-1709.

1707 1708 1709

" Ommestellijnghen :

25

" Fijnschilders in advénante van 4 sc. gr. iederen 11 13 13

" Beeltnijders — — 3 — 20 18 17

" Glaesmaeckers — — 3 — 27 25 27

" Borduerders — — 3 — 7 8 8

" Stoffeerders — — 3 — 5 4 4

" Huijsschilders ofte cladschil-
ders in advenante van . . . . 3(a) — 27 31 33

30

Dépenses, 1709 :

" Item... in de saeke deser neerijnghe contra sr Michiel Graet nopende
eene publicke venditie die hij pretendeerde thauden van nieuwe schilde-
rijen..

35

Item... tot laste van Estasius Cooman als geenen winckel stellende,
de wed. Perdonne oock geenen winckel stellende ende Frans. Aerlem
uyttter stadt wesende, alle drij beeltnijders. ,

(a) En 1708-1709, c'est 2 sch. chacun.

1710.

Heuversten van het jaer 1710.

[HOOFTMAN].

Deer ende mester Pieter Gillis Parrementier¹, als advocat
5 in den raedt van Vlanderen.

Als GHESWORENEN.

Francois van Hersecke.

Pieter de Sutter.

Jan Hauwaert.

10 COOPERS² van het selve jaer.

Jacobus Cornelis van Verre, als ghelasemaker.

Joannes Batista Huughe³, als bordurder.

Jacobus Morjau⁴, als fijnschilder.

1711.

15 Heuversten van den jaere 1711.

[HOOFTMAN].

Dheer ende meester Franchois Parmentier⁵, advocaat in
den raede van Vlaenderen.

20	1. Compte : " meester Gillis Paermentier. "	
	2. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.	
	3. Compte : " Huyghe. "	
	4. Compte : " Moreau. "	
	Extrait du compte 1710, rendu au magistrat par le serment le 21 mars 1711, " ten overstaen van Pieter Inweghe. "	
25	" Ommestellijnghe, 1710 :	Nombr des membres.
	“ Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr. iederen persoon : 13	
	“ Beeltsnijders — — 3 — — — 15	
	“ Glaesmaekers — — 3 — — — 30	
30	“ Borduerders — — 3 — — — 8	
	“ Stoffeerders — — 3 — — — 5	
	“ Huijsschilders — — 2 — — — 30	
	5. Compte : " Meester Gillis Parmentier. "	

Als GHESWORNEN.

Victor Verspilt, schilder.
Anthone Sauvage, beeltsnijder.
Geeraert Steemaere, ghelaesemaeker.

COOPERS¹ van den selven jaere.

5

Vincentia Theodor Witveldt², als fijnschilder den 25 juli
1711.

Michiel de Poorter, als huijsschilder den 6 augusti 1711.

Joannis de Meij, als beeltsnijder den 10 september 1711.

Joannis Coppens, als fijnschilder den 4 september 1711.

10

Franchoijs Conppestel³, als bordurder den 15 november 1711.

1712.

Heuversten van den jaere 1712.

[HOOFTMAN].

Mijnheer [Jan Baptiste] Grenier.

15

Als GHESWORNEN.

Victor Verspilt, schilder.

Anthone Sauvage, beeltsnijder.

Geeraert Steemaere, ghelaesemaeker.

COOPERS⁴ van den selven jaere.

20

Ghyselbrecht Manilius, als beeltsnijder den 3 januarij 1712.

Thomaes Peusens, als huijsschilder den 31 januari 1712.

Stefanus Delsardt⁵, als beeltsnijder den 21 februari 1712.

Joannis van Bommel, als huijsschilder den 30 maerte 1712.

Pieter Fierens, als huijsschilder den 27 april 1712.

Livinus van den Abeele, als huijsschilder den 24 meije 1712.

Judocus⁶ Verbiest, als huijsschilder den 24 meije 1712.

25

1. Conforme à la liste du compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Le compte porte : " Vincensia Theoder „, sans autre nom.

3. Compte : " Compostelle. „

30

4. Liste conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

5. Compte : " Delsaert „.

6. Compte : " Jacobus Verbiest. „

Carolus de Ruddere, als huijsschilder, den 9 october 1712.
Jacobus van der Kruijcken¹, als beeltsnijder den 24 novem-
ber 1712.

1713.

5 Heuversten van den jaere 1713.

[HOOFTMAN].

Mijnheer [Jan Baptiste] Grenier.

Als GHESWORNEN.

Victor Verspilt, schilder.

10 Anthone Sauvage, beeltsnijder,
Geeraert Steemaere.

COOPERS² van den selven jaere.

Joannis Gillis de Jagger, als beeltsnijder den 25 januari 1713.

1. Compte : " van der Cruycen. "

15 Le compte a en plus : " Item van Cornelis Gordyn, huijsschilder, over
den coop van de neerijnghe, emmers ter rekeninghe van dien midts sijne
preuve is onderbleven door eenigh manquement aen sijne hooghen. "

20 2. Outre ces cinq acheteurs à la franchise, le compte a en plus : " Item
van Lovys de La Hye, oorghelmaecker, alleenelick voor soo veele hem bij
decret van de maj' is toegestaen, sonder voorder, 20 sc. gr. "

25 Extraits du compte 1712-1713, rendu au magistrat par le serment le
7 août 1714, " ten overstaen van L. Cnudde, F. Herreman, Cesar de jonghe,
P. de Mis, Huyb. de Smet, J. Cesaert, J.-B. Parijs, Guillielmus J. de
Clerck, F. Heyse, P. van Nimweghe, A. Van Werve, J. Berliecke, G. van
Beveren, L. Brouckaert ende F. Spusens. "

Recettes : Nombre des membres
qui ont payé.

			1712	1713
30	" Ommestellijnghen :		—	—
	" Fijnschilders in advenant van 4 sch. gr. ied.	3	16	16
	" Beeltsnijders	—	14	16
	" Glaesmaekers	—	27	24
	" Borduerders	—	6	7
	" Stoffeerders	—	6	6
35	" Huysschilders	2	30	24
	Dépenses :			
	" Item... saeke deser neerijnghe contra Lowys Lahye. "			

Jan Scherlaeken, als huijsschilder den 7 meije 1713.
Lauwreyns van de Putte, als huijsschilder den 7 meije 1713.
Glaudde le Couturier, als stoffeerdere en marbeleerde den
30 julij 1713.
Franchoijs Buijsschaert, als ghelaesemaeker den 2 meije 1714. 5

1714.

Verkozen als HEUVERSTEN¹.

Jor^r Jan Baptiste d'Haene, heere van Nieuulande, ten
Doorne, etc.

Als GESWOORNE.

10

Sr Louis Cnudde.

Aernout Coppens.

Frans. Heiman.

COOPERS² van den selven jaere.

Anthone Steemaere, ghelaesemaeker.

15

Livinus de Graeve, fijnschilder,

Pieter Joannes van Herseke, fijnschilder.

Guilielmus Wewiere³, 6ⁿ november 1714, beeltsnijder.

1715.

HEUVERSTE⁴.

20

Jor^r Jan Baptiste d'Hane, heere van Nieuwlande ten
Dorne, etc.

---

1. A partir d'ici d'après les cahiers du XVIIIe siècle intitulés :

“ Ghetroncqueert extract uit sekeren bouck gebonden met eene bruijne
couverte beginnende met den jaere 1714, waer op geannoteert staen de
heuversten, geswoorner, mitsgaeders coopers der vrije neiringe van de
fijnschilders, beelthauwers, glaesemakers en de andere litten daer onder
sorterende binnen de stadt Gendt, waer in onder andere staet als volgt :

25

Vervolg van den ouden boeck ten jaere 1714. ”

2. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

30

3. Compte : “ Wewaire. ”

4. Liste empruntée au compte.

GHESWOORNE.

Srs Ludovicus Cnudde.
Arnaut Coppens.
Frans. Herman.

5

COOPERS¹.

Robert Piersens, schilder.
Pieter Mulder, beltsnijder.
Lenaert van den Werve, glasmaeker.

10

Ten jaere 1716.

HEUVERSTEN als vooren.

Jor Jan Baptiste d'Hane.

Als GESWOORNEN.

Srs Louis Cnudde,
15 Arnaut Coppens.
Frans. Herman.

COOPERS² van den selven jaere 1716.

Joachim Herman, ghelaesemaeker, 14 januarij.
Guillaume Kerckhove, huijschilder, 13 maerte.
20 Hendrick Denijs, ghelaesemaeker, 17 julij.
Carel Verpoest, ghelaesemaeker, 23 september.
Carel de Witte, glaesemaeker, 16 october.
Carel Bossuýt, ghelaesemaeker, den 16 dito.

---

1. Chacun paie 20 sc. gr.

25 2, Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

Extrait du compte 1714-1716, rendu au magistrat par le serment le
4 nov. 1717, " ten overstaen van A. Huybrechts, J. van der Meulen,
J. Giole, P. de Nys, A. Stalens, P. Clayssins, C. de Witte, H. de Smet,
F. van Hersele, J. Berlecke, P. de Vos, P. de Sutter, P. Lancksweert,
30 P. Gentbrughe, . . . Mambacht, A. van der Werve, . . . Manilius, S. Del-

1717.

HEUVERSTEN als vooren¹.

Jo^r Jan Baptiste d'Hane, heere van Nieuwlande ten Doorne.

Als GESWOORNE.

Sr Jaspard Anthone van der Haeghen, van de fijnschilder. 5
Jan Baptiste van Helderbergh, van de belthauder.
Jacobus Bielicq², van de glaesemaeker.

---

saert, P. Vyns, J. Cesaert, J. Berlycke, G. Steemare, A. Sauvage, ende
... van Beveren, R. Giole als cnape „.

Recettes :

	Nombre des membres qui ont payé.			
	1714	1715	1716	
“ Ommestellijghen :	—	—	—	
“ Fijnschilders, in advenante van 6 sch. gr. (a) ied.	11	14	15	15
“ Beeltsnijders,	—	4	(b)	18
“ Glaesemaekers,	—	4	(b)	24
“ Borduerders,	—	4	(b)	6
“ Stoffeerders,	—	4	(b)	5
“ Huijsschilders,	—	4	(e)	34
			32	30

Dépenses :

“ Item over thairijngē gedaen in de herberge den Witten leeuw, wesende
boet ende eedt, resloverende op het anveirden in de neirijngē den persoon
van sekeren n. Guijs, sijnde t'disput op sijne leerjaeren — 12 sc. gr. [1714].
Item betaelt voor eenen nieuwe boec ten dienste van de neirijngē,
omme daer op t'annoteren soo de nieuwe meesters als anderssints —
18 sc. 8 gr. [1715].

Item an den voorn. van de Putte, weirdt int Goet leven, in eenen boet
ende eedt van de neirijngē op het visiteren van het glas, t'gonne men
voor nieuwe fabricue alhier binnen dese stadt hadde gemaeckt in de
blaserije op de Beestemerct. — 12 sc. 6 gr. „ [1716].

1. Complété par le compte.

2. Compte : “ Berlicque. „

(a) 4 sch., in 1716.

(b) 3 sch., in 1716.

(c) 2 sch., in 1716.

35

COOPERS¹ van den selven jaere 1717.

- Frans. Aiman², den 5ⁿ julij 1717, huijsschilder.
Dominicus Verclusen, den 5 dito. huijsschilder.
Joseph de Grave, huijsschilder, den 22 augusti 1717.
5 Jan Langhenraedt³, f^a Jan, ghelaesemaeker, 3 november 1717.

1718.

Ten jaere 1718.

HEUVERSTEN als vooren.

- 10 Jo^r Jan Baptiste d'Hane.

Als GHESWOORNEN.

- S^m Jaspar Anthone van der Haeghen.
Jan Baptiste van Helderbergh.
Jacobus Brelicq.

15 COOPERS⁴ van den selven jaere 1718.

- n. de Smet, f^a Lambrecht⁵, glaesemaeker, 23 februarij 1718.
Jan Leverlandt⁶, schilder, den 8 april 1718.
Jacobus Caveye⁷, huijsschilder, 8 meije 1718.
Lodewijck Brelicq, huijsschilder, 10ⁿ augusti 1718.

20 **1719.**

Ten jaere 1719.

HEUVERSTEN als vooren.

- Jo^r Jan Baptiste d'Hane.

-
- 25 1. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
2. Compte : " Cayman. "
3. Compte : " Langeraeert. "
4. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.
5. Compte : " f^a Huijbrecht. "
6. Compte : " Leverant, fijnschilder. "
30 7. Compte : " Cafajie. "

Als GHESWOORNEN.

Sr Jaspard Anthonie van der Haeghen.

Jan Baptiste van Helderbergh.

Jacobus Brelicq.

COOPERS van den jaere 1719.

5

Judocus Snoeck, stoffeerder, 7 januarij.

Carolus Tack, glaesemaeker, 20 februarij.

Pieter Honnaeker, huijsschilder, 7 meije.

Niclaisyjs Futriri, stoffeerder, 7 dito,

Albertus van Leynevelde¹, 16 octobre,

10

Jacobus Coppens, beeltsnijder, 11 novembre.

Ignatius de Becker, schilder, 6 decembre.

Pieter van Hecke, glaesemaeker, 19 december.

(1) Ne figure pas au compte, où l'on trouve: " Niclaijs Fluteren, stoffeerder „ — Tous les autres acheteurs de la franchise paient 20 sc. gr.

15

Extraits du compte 1717-1719, rendu au magistrat par le serment en 1720, " ten overstaen van G. van Bevere, And. Stalins, Ant. van der Werve, F. Hertsens, J. Cesaert, P. van Nimweghe, J. de Smet ende J. Berlick. R. Grolle, cnape. „

Recettes :

1717 1718 1719

20

" Ommestellijnghe :

15 16 16

" Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr. iederen. 15 16 16

" Beeltsnijders — — 3 — — 19 19 19

" Glaesemaekers — — 3 — — 29 31 31

" Borduerders — — 3 — — 6 (a) (a) 25

" Stoffeerders — — 3 — — 5 5 5

" Huijsschilders — — 2 — — 34 37 39

Dépenses :

" Item an Jan Claus over thairijnghen tsijnen huijse ghedaen ten jaere 1717 bij de gheswoorne ende preufmeesters int overleveren van den coffer mette documenten van de neerijnghe — 1 lb. 2 sc. 2 gr.

30

Item... anslaen ende sequesteren van vier glaesevensters ghemaectt bij eenen onvrijen persoon. — 5 sc. 4 g. [1718].

Item .. callaingne ten laste van sekeren onvrijen persoon impiterende

(a) " Niet ontfanghen ten opsichte van eene litigieuse saecke ten laste van eenen onvrijen persoon in het selve lit inghestelt, de welcke voor als noch niet en is getermineert ende daervan de supposten aleer te betaelen pretenderen den uijtval van de selve saeke af te wachten. "

35

1720.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Guiellemus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere
van Bautersom.

5

GHESWOORNE.

Srs Hendrick Matthijs, van de fijnschilders [1720-1724]
Gijselbrecht Manilius, van de beeltsnijders [1720-1725].
Jacobus Berlicke, van de glaesmakers [1720].

COOPER [1720].

10

Hendrick Matthijs, beeltsnijder².

1721.

In den jaere 1721, HEUVERSTE.

Jo^r Guillielmus Claudius Josephus de Ruijsschen. heere
van Bautersom.

15

Als GHESWOORNE.

Srs Henricus Matthijs.
Gijselbrecht Manilius.
Jan Cesaert.

---

20 op het lit van de biltsnijders, wannof tot bevestijnghe van dien sijn afghaelte gheworden eenige ghemaecte postueren, compt tsaemen met het recht vau dassistenten, per acquit, 10 sc. gr. [1718].

Item... anslaen van twee schilderijen gemaeckt bij eenen onvrijen persoon ende alhier te coope ghepresenteert, met het recht van d'assistenten, daer in begrepen de debvoiren in het afhaelen van eenen pot met verwe, per acquit, 11 sc. 4 gr. [1718].

Item... callaingue ten laste van Niclaijs Floter, onvrijen persoon in de neerijnghe, tsijnen huijse afhaelende diveersche goederen dependerende an het lit van de biltsnijders... 2 lb. 1 sc. 4 gr. [1719].

30 Item... in de saecke die de selve neerijnghe heeft gesustineert jeghens sekeren Joseph Paleijs, onvrijen persoon onder het lit van de borduerders... 2 lb. — 0 — 1. „ [1719].

1. Le tout d'après le compte. La liste manque au registre.

2. Il paie 20 sc. gr. pour l'achat de la franchise.

COOPERS¹ van den selven jaere 1721.

Pieter Joseph Badi, ghelaesemaeker, 14 januarij.
Lucas de Laude, ghelaesemaeker, 6 meije.
Jan Casier, ghelaesemaeker, 10 december.
Pieter de Graef, ghelaesemaeker², 10 december.
Pieter de Graef, huijsschilder, 11 december. 5

1722.

Anno 1722 HEUVERSTEN als vooren.

Jo^r Guilielmus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere
van Bautersom. 10

Als GESWOORNE.

Sr Henricus Matthijs.
Ghijselbrecht Manilius.
Joan Cesaert.

COOPERS³ van den selven jaere 1722. 15

Jacobus van Perren, ghelaesemaeker, 11 januarij.
Joannes Acquet, glaesemaeker, den 9^a februarij.
Joannes Joseph Badi, huijsschilder, den 8^a april.
Pieter de la Court, stoffeerder, den 13 junij.
Francies van Loo, huijsschilder, den 13 junij. 20
Christoffel Agijs, stoffeerder, den 22 julij.
Francies van de Putte, ghelaesemaeker, 24 julij.
Joannes Caesemaeker, gelaesemaeker, 10 novembre.
Philippus Grammon, glaesemaeker, den 9^a decembre.
Martinus de Reu, huijsschilder, den 17 decembre. 25
Joannes van Driessche, huijsschilder, den 17 decembre.

1723.

Ten jare 1723, HEUVERSTEN als vooren.

Jo^r Guilielmus Claudius Josephus de Ruijsschen.

-
1. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr. 30
  2. Compte : " Item van Pieter de Grof glaesemaeker, 20 s. gr., van den selven als huijsschilder, 20 s. gr. "
  3. Chacun paie 20 s. gr. Le compte a en plus: "Jan de Smet, huijsschilder.,"

Als GESWOORNE.

Sr Henricus Matthijs.

Ghijselbrecht Manilius.

Jan Cesaert.

5 COOPERS¹ van den selven jaere 1723.

Laureijns Loontsens, ghelaesemaeker, den 27 januarij.

Michiel Joseph Thomas, cieraetwercker, den 21 februarij.

Michiel Hertens, huijsschilder, den 18^a meije.

10 Joannes Vijncke, huijsschilder, den 18^a meije.

Guilliaeme van den Abeele, huijsschilder, den 6^a junij.

Pieter Aensens, huijsschilder, den 7 junij.

Joannes van Averbekke, huijsschilder, den 7 junij.

Pieter de Sutter, beeltsnijder, den 12^a junij.

15 Livinus de Vos, huijsschilder, den 14^a november.

Joannes Broeckaert, huijsschilder, den 14^a november.

Jan de Coster, huijsschilder.

1724.

Ten jaere 1624 HEUVERSTEN als vooren.

Jor Guillielmus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere

20 van Bautersom.

Als GHESWOORNE.

Sr Hendericus Matthijs.

Ghijselbrecht Manilius.

Jan Cesaert.

25 COOPERS van den selven jaere 1724.

Albertus van Hamme, fijnschilder, den 5 decembre.

Pieter Acquet, ghelaesemaeker, 6^a decembre.

Pr Francois de Vleeschauwer², finschilder, 16^a decembre.

Jan de Rudder, huijsschilder, 20 decembre.

30 1. Conforme à la liste du compte. Chacun paie 20 sc. gr.

2. Le compte inscrit la recette de la franchise des deux derniers en janvier et en février 1725.

Extraits du compte 1720-1724 rendu au magistrat par le serment, le 29 mai 1725 : "ten overstaen van Frans. Baert, Ant. Sauvage, Carolus Bos-

1725.

Ten jaere 1725, HEUVERSTEN als vooren.

Jor Guillielmus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere
van Bautersom [1725-1727¹].

Als GHESWORNE.

5

Sr Francois Baert [van de fijnschilders, 1725-1728]¹.

Anthone Sauvage [van de beeltsnijders, 1725-1728].

Charles Bossuýt [van de glaesemaekers, 1725-1728].

sijt, Pieter Hanssens, Ghijselbrecht van Beveren, Guilliame De Wewere,
Jasp. Ant. van der Haeghe, Franc. Heijse, Jan-Bap. Parijs ende Jacobus
van den Broecke, supposten... R. Giole, cnaepe. „ 10

10

Recettes :

Nombre des membres qui ont
payé.

	1720	1721	1722	1723	1724	15
“ Ommestellijngen :	—	—	—	—	—	
“ Fijnschilders in advenante van 4 sc. gr. ijderen persoon	13	12	10	11	11	
“ Beeltsnijders in advenante van 4 sc. gr. ijderen persoon	16	15	15	13	17	
“ Glaesmaekers in advenante van 3 sc. gr. ijderen persoon	26	28	27	28	30	20
“ Borduerders in advenante van 3 sc. gr. ijderen persoon	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	
“ Stoffeerders in advenante van 3 sc. gr. ijderen persoon	5	4	3	5	5	25
“ Huijsschilders in advenante van 2 sc. gr. ijderen persoon	30	30	27	28	33	

Dépenses :

“ 1724. Item an Gijselbrecht Manilius, beeltsnijder, over het maecken
van twee apels dienstigh tot de vaene deser neerijnghe. — 8 sc. gr. 30

Item betaelt an n. n. schoolmeester over, naer ordinaire, in het nette ten
boucke van de neerijnghe geannoteert thebben soo de naemen van hoofd-
man, gheswoorne als de gonre in de neerijnghe gecommen sijnde bij het
doen van preuve geduerende den tijt van vijf jaeren, bij moderatie ende
accort, 11 sc. 8 gr. „ 35

1. Les années d'après le compte.

(a) Les brodeurs déclarent s'abstenir en attendant la fin d'un procès,
cité plus haut p. 111, note a.

COOPERS¹ van den selven jaere.

- .... van Audenaerde², 9 maerte, fijnschilder.
Pieter de Smet, 16 april, huijsschilder.
Judocus Trensaert, 29 junij, fijnschilder.
5 Joannes Hoentjens, 21 augusti, glaesemaeker.
Baudewijn Verdijck, 3 septembre, ghelaesemaeker.
Joannes Baptiste Bertrant, 4 september, ghelaesemaeker.

1726.

Ten jaere 1726 HEUVERSTEN alsvooren.

- 10 Jo^r Guillielmus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere
van Bautersom.

Als GESWOORNE.

- Sr Francois Baert.
Anthone Sauvage.
15 Charles Bossujit.

COOPERS³ van den selven jaere.

- Michiel Cornant, 30 maij, huijsschilder.
Joannes Hoentjens, 26 september, huijsschilder.
Francois Coppens, 9 octobre, beeltsnijder.
20 Jacobus Lotu, 23 octobre, huijsschilder.

1727.

Ten jaere 1727 HEUVERSTEN als vooren.

- Jo^r Guillielmus Claudius Josephus de Ruijsschen, heere
van Bautersom.

-
- 25 1. Conforme à la liste du compte. Chacun paie 20 sc. gr.
2. Il s'agit du célèbre Robert van Audenaerde. Le prénom manque aussi au compte de recettes, 1725 :
“ Alvooren ontfangen van n... van Audenaerde, fijnschilder, over den coop van de neerijnghe, volgens de concessie Caroline, 20 sc. gr. ”
30 3. Conforme à la liste du compte. Chacun paie 20 sc. gr.

Als GHESWORNE.

Srs Francois Baert.

Anthonie Sauvage.

Charles Bossuýt

COOPERS van den selven jaere.

5

Jacobus Garu¹, 3 februarij, beelthauwer.

Joannes Colijn, 27 april, beelthauwer.

Joannes de Coster, 30 april, glaesemaker.

Francois Arschot², 26 meij, huijsschilder.

Joannes Heel³, 14 julijs, fijnschilder.

10

1728.

Ten jaere 1728.

HEUVERSTEN.

Jo^r Francois van de Kerckhove, heere van Olsene.

Als GESWORNE.

15

Srs Francois Baert.

Anthonie Sauvaege.

Charles Bossuýt.

COOPERS⁴ van den selven jaere.

Jacobus Eeckhaute, 4 junij, huijsschilder.

20

Joannes Willems, 4 novembre, huijsschilder.

Philippus Ladon⁵, 13 decembre, huijsschilder.

---

1. Compte: "Jacobus Aerens, beeltsnijder, 20 sc. gr." Ailleurs: "Garen .."

2. Ne figure pas dans le compte, où l'on trouve: "Geert Coppens, glaesemaeker, 20 sc. gr. "

25

3. Compte: "van Hele. "

4. Compte. Chacun paie 20 sc. gr.

5. Compte: "Ladan. "

Extraits du compte 1725-1728, rendu au magistrat par le serment le 3 novembre 1729, "ten overstaen van P.-J. van Erseke, Jan Bap. van Heel, Jac. Galoen, Laur. Hoentiens, Joan. Acquet, Piet. Hansens, Joan. Willems, Andries Stalins, Phil. Bomis, Piet. de Grau, Frans. de Vleeschauwer, Frans. Guijse, Joan. Casier, Ghijselbrecht Manilius, Jacobus

30

1729.

Ten jaere 1729

HEUVERSTEN.

Jo^r Jan Baptiste van der Haegen, heere van Bogaerde.

5 Als GESWOORNE.

Srs Francois Baert.

Anthone Souvage.

Charles Bossuýt.

COOPERS¹ van den selven jaere.

10 Francois Martens, 18 januarij, cieraetwercker.

Lucas van Crombrugge, 15 februarij, beelthauder.

Pieter Meuts², 24 februarij, beeltsnijder.

Philippus Claijsens, 22 meij, huijsschilder.

15 Berlick, n. . Helderbergh, Joannes de Smet, Piet. van Hecke ende Marten de Reu, naer dien den cnaepe gherelateert hadde alle den voordere supposten behoorelijck te hebben gedaghvaert.

Recettes :

		Nombre des membres.			
		1725	1726	1727	1728
20	“ Ommestellijnghen ”	—	—	—	—
	“ Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr.				
	ijderen persoon	12	14	14	15
	“ Beeltsnijders in advenante van 3 sch. gr.				
	ijderen persoon	16	15	14	13
25	“ Glaesenmaekers in advenante van 3 sch. gr.				
	ijderen persoon	28	31	30	28
	“ Borduerders in advenante van 3 sch. gr.				
	ijderen persoon	(a)	(a)	(a)	(a)
	“ Stoffeerders in advenante van 3 sch. gr.				
30	ijderen persoon	7	5	5	5
	“ Huijsschilders in advenante van 3 sch. gr.				
	ijderen persoon	32	32	33	31
	1. Compte. Chacun paie 20 sc. gr.				
	2. Compte : “ Meusch. ”				
35	(a) Voir plus haut p. 111 et p. 115, la note a.				

Daniel Messiaen, 16 ougste, glaesemaeker.
Francois de Kindere¹, 16 octobre, beelthauder.
Philippus Carel Marissal², 5 novembre, fijnschilder.
Francois Dausi³, ghelaesemaeker, 18 januarij 1730.

1730.

5

Ten jaere 1730.

HEUVERSTEN³.

Jor^r Jan Baptiste van der Haeghen, heere van Bogaerde.

GHESWOORNE.

Srs Jaspard Anthone van der Haeghen [1730-1733].
Gijselbrecht van Beveren [1730-1733].
Geeraert Steemaere [1730-1733].

10

COOPERS⁴ van de neeringe [1730].

Judocus de Backer, huijsschilder.
Ludovicus Josephus Geron, stoffeerder.
Francois Allaert, beeltsnijder.

15

1. Compte : " de kinderen. "

2. Compte : " Philippe Charles Marichal, fijnschilder ".

3. Compte : " Duchy. "

Extraits du compte 1729, rendu au magistrat par le serment le 1^r avril 20
1730, " ten overstaen van Jasp. van der Haeghen, Gijselbr. van Beveren,
Geeraert Steemaere, Piet Hensens, Jan de Smet, Jacobus van der Perre,
Phil. Claijssens ende Jan Willems... supposten. "

Recettes :

			Nombre des membres.	25
" Ommestellijnghen : "				
" Fijnschilders in advanante van 4 sch. gr. ijderen persooon	—	3	—	14
" Beeltsnijders	—	3	—	12
" Glaesemaekers	—	3	—	27
" Borduerders	—	3	—	(a)
" Stoffeerders	—	3	—	3
" Huijsschilders	—	2	—	31
3. Dates du comptes.				
4. Conformes au compte. Chacun paie 20 sc. gr.				
(a) Voir plus haut p. 111 et p. 115, la note a.				35

1731.

In den jaere 1731.

HEUVERSTEN.

Jo^r Jacobus Ferdinandus van der Haeghen.

5

GHESWOORNE.

Sr Jaspard Anthone van der Haeghen

Gijselbrecht van Beveren.

Geeraert Steemaere.

COOPERS van de neiringe¹.

10

Laureijns de Graeve, huijsschilder.

Jan de Prez, beeltsnijder.

1732.

Ten jaere 1732.

Als HEUVERSTEN.

15

Jo^r Jacobus Ferdinandus van der Haeghen.

GHESWOORNE.

Sr Jaspaert Anthone van der Haeghen.

Gijselbrecht van Beveren.

Geeraert Steemaere.

20

COOPERS² van de neiringe.

Anthone Baert, stoffeerder.

Jan Lancksweert, huijsschilder.

Pieter de Block, huijsschilder.

1733.

25

In den jaere 1733.

HEUVERSTEN.

Jo^r Jacobus Ferdinandus van der Haeghen.

1. Chacun paie 20 sc. gr.

Le compte ajoute après ces deux noms : " Sijnde de eenighe die hun het selve jaer tot het doen van preuve hebben ghepresenteert. "

2. Conforme au compte. Chacun paie 20 sc. gr.

GHESWOORNE.

Sr Jaspard Anthone van der Haeghen.

Gijselbrecht van Beveren.

Geeraert Steemaere.

COOPER¹ van de neiringhe.

Lucas de Thaïje, huijsschilder.

1. Compte : " Item van Lucas de Thaïje, huijsschilder, sijnde den eenichsten die hem het selve jaer tot het doen van preuve heeft ghepresenteert, 20 sc. gr.

Extraits du compte 1730-1733, rendu au magistrat le 25 fevrier 1734,
" ten overstaen van Jan de Smet, Piet. van Hecke, Phil. van Ghentbrugghe,
Jac. van der Perre, Jan Lancksweert, Caerel Tack, Joannes Willems, Jan
Acquet, Jac. Lateu, Leonardus van der Werf, Frans. Heijse, Caerel Ver-
poest ende Joannes van Herseele... supposten. "

10

Recettes 1733 :

Nombre des membres
qui ont payé.

	1730	1731	1732	1733	
--	------	------	------	------	--

" Ommestellijnghen : "

—	—	—	—	—
---	---	---	---	---

" Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr.

iederen persoon	14	14	12	10	20
---------------------------	----	----	----	----	----

" Bealtsnijders in advenante van 3 sch. gr.

iederen persoon	17	14	15	13	
---------------------------	----	----	----	----	--

" Glaesemaekers in advenante van 3 sch. gr.

iederen persoon	24	24	22	22	
---------------------------	----	----	----	----	--

" Stoffeerders in advenante van 3 sch. gr.

iederen persoon	2	2	4	5	
---------------------------	---	---	---	---	--

" Huijsschilders in advenante van 2 sch. gr.

iederen persoon	30	30	30	31	
---------------------------	----	----	----	----	--

25

Dépenses 1733 :

30

" Item... callaingne... ten laste van Lowie Gogé, onvrijen persoon...

Item... callaingne... ten laste van Jan Tappon die sich hadde vervoordert
publicquen wijnckel te stellen met schilderijen sonder eenighen den
minsten vrijdom, daer over eenighe afhaelijnghe is ghebeurt — 13 s. 4 gr.

Item compt alhier noch over thairijnghe ghedaen bij den auden ende
nieuwen eedt op een apparent disput nopende het lidt van de glae-
maeckers, bij kennisse van eenighe aunderlijnghe ende per affirmatie,
— 6 sc. gr. "

35

1734.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Jacobus Ferdinandus van der Haeghen, heere van Cotterelli.

5

GHESWOORNE.

Srs Ignatius de Becker, van de fijnschilders, 1734-1736.
Ghyselbrecht Manilius, van de beelthauders, 1734-1736.
Joannes Berlicq, van de glaesemaekers, 1734-1736.

COOPERS² [1734].

10

Ludovicus Hoste, stoffeerder.
Livinus Helderbergh, beeltsnijder.

1735.

HEUVERSTE³.

Jo^r Alphensius Pijcke.

15

GHESWOORNE.

Srs Ignatius de Becker.
Gijselbrecht Manilius.
Joannes Berlicq.

COOPERS.

20

Pieter Moerloose, glaesemaeker.
Sr Jaecques Lamtreijn, fijnschilder.
Judocus d'Huijvetter, beeltsnijder.
Josephus Beevost, fijnschilder.
Josephus Hardij, glaesemaeker.
Joannes de Meere, fijnschilder.
Judoçus Spillebaut, beeltsnijder.
Philippe Sartel, stoffeerder.

25

1. Liste d'après le compte.

2. Compte. Chacun paie 20 sc. gr.

30

3. Le tout d'après le compte. Les acheteurs paient 20 sc. gr.

1736.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Alphonsius Pijcke.

GHESWOORNE.

Srs Ignatius de Becker.

5

Ghijselbrecht Manilius.

Joannes Berlicq.

COOPERS 1736.

Ignatius van Roij, fijnschilder.

10

Frahs. Pielsens, fijnschilder.

Augustijn Seth, glaesemaecker.

Gillis Soetaert, glaesemaecker.

Gillis Geertruijdt, glaesemaecker.

1. Le tout d'après le compte. Les acheteurs paient 20 sc. gr.

Extraits du compte 1734-1736, rendu au magistrat par le serment en
1737-1738, " ten overstaen van Jan de Smet, Gillis Gertriege, Jacob. van
der Perren, Augustijn Seth, Judocus dHuyvettter, Laur. Hoentiens ende
Jan de Casemaeker. "

15

Recettes :

	Recettes :	Nombre des membres qui ont payé.			20
		1734	1735	1736	
" Ommestellijnghen :		—	—	—	
" Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr. ied.		10	10	12	
" Beeltsnijders	—	—	15	14	17
" Glaesemakers	—	—	23	21	21
" Stoffeerders	—	—	5	4	5
" Huijsschilders	—	—	33	(a)	

Insolvables 1734-1736 :

" Fijnschilders : Joannes van Volxsom, Ludowicus Cnudde.

30

" Beeltsnijders : Pieter de Sutter.

" Glaesemakers : Jan Acquet, 1734 (insolvent overleden, 1735), Jan
Baptiste Bertrand, 1736.

" Joannes de Caesemaecker... is vrij ghelaeten over sijnen dienst ten
daeghe van de solempnele misse van den patroon deser neerijnghe. "

(a) " Aengaende de huijsschilders daer van en doet alhier niet te
brijnghen midts sij ten voorn. jaere (1734) bij consente van UEd. van de
neerijnge zijn gescheeden. "

35

1737.

HEUVERSTEN¹.

Jo^r George Philippe van Crombrugghe [1737-1739].

GHESWOORNE.

5 Sr Philippe Carolus Marissal, van de fijnschilders,
1737-1739.

Livinus van Helderbergh, van de beelthauders, 1737-
1739.

Joannes Hoentjens, van de glaesemaeckers, 1737-1739.

10 **COOPERS.**

t' Jaer 1737 en sijn gheen coopers geweest.

1738.

HEUVERSTEN².

Jo^r George Philippe van Crombrugghe.

GHESWOORNE.

Sr Philippe Carolus Marissal, fijnschilder.

Livinus van Helderbergh, beelthauer.

Frans Hoentjens, glaesemaecker.

COOPERS.

20 Philippe de Vulder, stoffeerder.

Bauduyn Schoonheit, cieraedtwercker.

Jan de Pr^e, stoffeerder.

Mathias Botjau, fijnschilder.

Pr Pierssens, fijnschilder.

25 Judocus Serjacobs, glaesemaecker.

Adrianus Vlamijnck, glaesemaecker.

François van Hove, stoffeerder.

---

1. Le tout d'après le compte.

2. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur paie une livre gr.

1739.

HEUVERSTE¹.

Jo^r George Philippe van Crombrugge.

GHESWORNE.

Philippe Carolus Marissal.

5

Livinus Helderbergh.

Frans Hoentjens.

1. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur paie 1 livre gr.

Extraits du compte 1737-1739, rendu au magistrat par le serment le 21 mai 1740, " ten overstaen van sr Pielsens, sr Ignatius Beckers, Joseph Bivos, Ghijselbrecht van Beveren, Vincent de Nijckere, Lauereijns Hoentjens, Jan de Smet, Augustinus Cent. "

10

Recettes :

Nombre des mem-
bres qui ont payé.

1737 1738 1739

15

" Ommestellijngen :

— — —

15

" Fijnschilders in advenante van 4 (a) sch. gr. ieder 12 12 9

" Beeltsnijders — — 3 (b) — — 14 14 14

" Glaesenaekers — — 3 (b) — — 24 19 17

" Stoffeerders — — 3 (b) — — 7 6 7

Men heeft van Leonaert van Werven naer veel debvoiren maer ontfanghen ter rekeninghe [1739] van sijn ommestellijnghe tot 3 sc. gr.

20

Dan wort noch in ontfanck ghebracht over soo veele de rendanten hebben genoten van sr Jaspaert van der Haeghen over de jaeren ommestellijnghe 1737, 1738 ende 1739 als die hebbende laeten aforcen van sijn slot van rekeninghe, 1 lb. gr.

25

Ghevende de rendanten te kennen dat sij niet en hebben ontfanghen eenige ommestellijnghe van d'heer Heijnderick Matthijs op pretext dat hij pretensielyk de neerijnghe niet en saude hebben geexerceert. Ende de voordere, te weten sr n... van Audenaerde, Joseph Beevost, Judocus Transaert, Matthias Botjau, Pieter de Sutter, Bauduin Schoonheit, Joseph Badij, Jan de Coster, Bauduin Verdijck, Jacobus Verperre, Gillis Geertruijt, Gillis Soetaert, Carel de Witte, Phil. de Vulder ende Albertine Reijnevelt, ten respecte sij hebben voorghedraeghen gheen werck thebben gehad [1739].

30

Ende een ander sorte gheexcipieert hebbende op de miserabele conjuncture des tijdts, daervan men oversulex als voorseijt naer menighvuldige

35

(a) En 1738 et 1739, 8 sch.

(b) En 1738 et 1739, 6 sch.

COOPERS.

- Emanuel de Buck, glaesemaecker.
Emanuel Reijsschoot, fijnschilder.
Lieven Doorselaere, fijnschilder.
5 Heijndericx Cornelis de Wilde, glaesemaecker.
Andries Heijndericx, glaesemaecker.

1740.

HEUVERSTE¹.

- 10 Jo^r Josephus Ludovicus Peeters dit Stommelin, 1740-1741.
GHESWORNE.
Sr Frans Pielsen, van de fijnschilders, 1740-1742.
Jaecques Gaerens, van de beelthauders, 1740-1742.
Jan de Caesemaecker, van de glaesemaeckers, 1740-1742.

COOPERS [1740].

- 15 Gheen cooper.

1741.

HEUVERSTE².

- Jo^r Josephus Ludovicus Peeters dit Stommelin.

-
- debvoiren niet en heeft gheproffycteert al tsamen volghens de ghevalde
20 quittantie bedraeghende ter somme van lb. 8 — 2 — 0.
Wanof de selve quittantien een d'anghecommen gheswoorne sullen
worden overghelevert om gheint te worden wanneer de genoemde per-
soon tot beteren staet sullen ghecommen sijn, dus memorie. „
Dépenses :
25 1738. "Item een Frans Pielsens over eenen boeck dienstigh om daer op
de resolutien van de neerijnghe te annoteren, per quittantie, 8 sc. 2 gr.
1739. "Item...drijaeren ommestellijnghe van den afgegaen gheswoornen
s^r van der Haeghe bij hem inghehauden op minderijnghe van sijn slot...
1 lb. gr.
30 Item betaelt een den heer priester Cocqles over sijne debvoiren in het
overstellen ten boecke ordinaire in het nette, soo de respective heuver-
sten, gheswoorne, preufmeesters als de gonne hunne preuve ghedaen
hebbende gheduerende den tijdt van de rendanten, per affirmatie, 14 sc. gr.,
1. Le tout d'après le compte.
35 2. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur de la franchise paie
1 livre gr.

GHESWOORNE.

Frans Pielsen.

Jaecques Gaerens.

Jan de Caesemaeker.

COOPERS.

5

Joannes Frans. Kerstens, stoffeerdere.

Frans Livinus Hebbelinck, beelthauder.

Frans. Raimbeaux, schilder.

Judocus de Buck, glaesemaeker.

1742.

10

HEUVERSTE¹.

Jonckheer Delvael.

GHESWOORNEN.

Frans Pielsen.

15

Jaecques Gaerens.

Jan de Caesemaeker.

1. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

Extraits du compte 1740-1742, rendu au magistrat par le serment le 26 novembre 1743, " ten aenhooren van Jan Buysschaert, Joes Hoontiens, n. . . de Prez, Baud, Verdick, Augustijn Seth, n. . . Loentiens, Jud. de Meijere, Jud. Seriacobs, Carel d'Huijvetter, Jan Verpoest, Jud. de Buck, Adriaen Vlaeminck ende n. . . van Beveren. "

20

Nombre des mem-
bres qui ont payé.

1740   1741   1742

—   —   —

(a)

25

" Ommestellijnghen :

" Fijnschilders in advenante van 4 sch. gr. ieder	11	13	10			
" Beelthauders — — 3 — —	12	11	10			
" Stoffeerders — — 3 — —	9	7	7			
" Glaesemaekers — — 3 — —	21	19	21			
" Item... van aude voorgaende ommestellijnge : van " Judocus Trensaert, schilder, van tjaer 1739 . . .	Lb.	0	8	0		
" Gillis Geertruijt, van tselve jaer		0	12	0		
" Bauduijn Verdijck.		0	6	0		
" Leonardus van Werven.		0	3	0		
" Tsamen bedragende		1	9	0		35

" Mémorie :

Gevende de rendanten te kennen dat sij niet en hebben ontfanghen van

(a) En 1741, les redevances sont de 8 sc. pour les peintres et de 6 sc pour les autres membres.

COOPERS.

Jacobus de Wille, glaesemaecker.

Joannes van Cauwenberghe, beelthauder.

Judocus de Meijere, beelthauder.

1743.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Petrus Augustinus Delvael.

d'heer n... Matthijs van de jaeren 1740 ende 1742 op pretext dat hij preten-
selijck de neerijnghe van schilderen niet en saude hebben gheexerceert.

10 Ende de voordere te weten: Lieven Doorselaere, Judocus Trengaert, Jan
van Bommele, Pr de la Court, Leonardus van Werven ende Pieter Mens,
ten respecte sij hebben voorghedraeghen gheen werck te hebben ghehad,.
nochtans met belofte van hunne verachterthede met tijdt te sullen voldoen.

15 Ende de voordere te weten : Frans. d'Haveij, Jacobus Verperre, Gillis
Soetaert, Joseph Badij, Pieter de Grouf, Jan de Coster, Philippe de Vul-
der, Albertine Reijnevet, Matthijs Battijau, Bauduin Schoonheit, Pieter de
Sutter ende Joseph Beevost, daervan eenighe sijn gestorven insolvent, mits-
gaders de voordere oock insolvent, daervan men oversulcx naer menichvul-
dighe devoiren niet en heeft gheproffiteert, bedraeghen de quittantien
20 nopende de solvente, lb. 3 — 13 — 0, wanof de selve quittantien aen d'aenge-
commen geswoorne sullen worden overgeleverd om gheint te worden. „

Dépenses :

“ Item betaelt aen sr Joannes de Buck ter causen van int nette overge-
stelt thebben ten boucke soo de respective heuversten, gheswoorne,
25 preufmeesters als de gonre hunne preuve gedaen hebbende, per quit-
tantie, 8 sc. gr. „

1. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

Extraits du compte 1743, rendu au magistrat par le serment le 30 juin
1744, “ ten aensooren van sieurs Joannes de Meire, Gijselbr. van Beveren,
30 Frans. Buijschaert, Jacobus Garu, Jan de Prez, Laur. Loentjens, Carel
Verpoest, Aug. Seth, Jac. Wille, Jud. d'Huyvettet ende Jan de Smet...
supposten. ”

Nombre
des membres.

1743

35	“ Ommestellijnghe :	
	“ Schilders in advanante van 8 sch. gr. ieder.	11
	“ Beelthauders — — 6 — —	12
	“ Stoffeerders — — 6 — —	6
	“ Glaesemaekers — — 6 — —	20
40	Dépenses :	
	“ Item betaelt aen de wed. Goesin over het drucken van ses handen quittantien van de neerijnghe — 8 sc. gr. „	

GHESWORNE.

Frans. Pielsen.
Jaecques Gaerens.
Jan de Caesemaker.

COOPERS.

5

Lambert Panne, schilder.
Jacobus van der Haeghen, beelthauder.
Laureins de Coster, glaesemaecker.
Joannes Langheraet, glaesemaecker.
Frans. Langheraert, glaesemaecker.
Jacobus Tack, glaesemaecker.

10

1744.

HEUVERSTEN¹.

Jo^r Christiaen van Roijen.

GHESWORNE.

15

Joannes de Meere, van de fijnschilder.
Jacobus Garen, van de beelthauder.
Frans. Buijschaert, van de glaesemaecker.

Gheene COOPERS.

20

HEUVERSTE².

Jo^r Christiaen van Roijen.

GHESWORNE.

Joannes de Meere.
Jacobus Garen.
Frans Buijschaert.

25

COOPERS.

Laurentius Norbertus Heijlbroeck, schilder.
Marten Vervaet, glaesemaecker.
Jacobus de Rijcker, glaesemaecker.

30

1. D'après le compte.

2. D'après le compte. Chacun des acheteurs paie 1 liv. gr.

1746.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Christiaen van Roijen.

1. D'après le compte. Chacun des acheteurs paie 1 liv. gr.

5 Extraits du compte 1744-1746, rendu au magistrat par le serment le 18 mai 1747, " ten aenhooren van sieurs Frans. Baert, Joannes de Meere, Judocus Garn, Frans. Buijschaert, Jan de Smet, Judocus d'Huijvetter, Andries Hendericx, Jan de Pré, alle supposten. "

Recettes :

			Nombre des membres qui ont payé.		
			1744	1745	1746
	" Ommestellijnghen :		—	—	—
10	" Fijnschilders in advenante van 7 sc. gr. iederen persoon		12	12	11
15	" Beelthauders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon.		14	12	11
	" Stoffeerders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon.		7	6	6
20	" Glaesemaekers in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon.		22	21	23
	" Sr Gillis de Meijere [fijnschilder], maer en heeft ghepretendeert te betaelen tot 4 sc. gr. op pretext dat hij de neerijnghe niet en saude exerceren mits sijne continuele incomoditeit, per notitie, 1744-1746.				
25	Item van aude voorgaende ommestellijnghe te weten :				
	Judocus Trentsaert, 1743		0	8	0
	Frans Kerstens, stoffeerde, 1743.		0	6	0
	Bauduin Verdijck, glaesemaeker, 1743		0	6	0
30	Ghevede de rendanten te kennen dat sij niet en hebben ontfangen van Frans Kerstens, stoffeerde van de jaeren, 1745 ende 1746 ..				
	Lieven Doorselaere, 1743, 1746.				
	Pieter de Grauf, 1745, 1746.				
	Bauduin Verdijck, id.				
	Jacobus van der Haeghen, id.				
35	Judocus de Meijer, id.				
	Judocus Trentsaert, 1740, 1742, 1746.				
	Frans. Hebbelinck, 1746.				
	Ten respecte dat den voorn. van der Haeghen is bedeghen insolvent bij middel van sijn vertreck buijten dese stadt, ende uit gesagh van de				

GHESWOORNE.

Joannes de Meere.

Jacobus Garn.

Frans Buijschaert.

COOPERS.

5

Arnaut Speliers, schilder.

Jan Baptiste Bonamy, glaesemaecker.

1747.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Christiaen van Roijen.

10

GHESWOORNE.

Sr Frans. Baert, van de fijnschilders.

Joannes Dupré, van de beelthauders.

Joannes Langeraert, van de glaesemaeckers.

COOPERS.

15

Augustinus Cnudde, schilder.

Jacobus Verpoest, glaesemaecker.

1748.

HEUVERSTE².

Jo^r Christiaen van Roijen.

20

---

voordere dat sij hebben voorghedraegen gheen werck te hebben ghehadt,
nochtans met belofte van hunne verachterthede met tijdt te sullen vol-
doen... Memorie. „

Dépenses :

“ Betaelt een sr Frans Pilsen, over het slot van sijne rekenijnghe
gearresteert den 30^a junij 1744 — 3 lb. 14 sc. gr.

25

Item — accord met de weduwe Jaspaert van der Haeghen annopende
het slot van rekenijnghen van wijlent haeren man, tgonne sij van de
neerijnghe pretendeerde... „

1. D'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

30

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

GHESWORNE.

Sr Frans. Baert.
Joannes Dupré.
Joannes Langeraert.

5

COOPERS.

Jacobus Sijnquentijn, glaesemaeker.
Adriaen de Sutter, stoffeerder.
Carel van Nieuwenhove, glaesemaeker.

10

HEUVERSTE¹.

Jo^r Josephus Louis Peeters dit Stommelin.

GHESWORNE.

Sr Frans. Baert.
Joannes Dupré.
15 Joannes Langeraert.

COOPER.

Casemirus Dekens, stoffeerder.

1750.

HEUVERSTE².

20 Jo^r Josephus Louis Peeters dit Stommelin.

GHESWORNE.

Sr Frans. Baert.
Joannes Dupré.
Joannes Langeraert.

25

COOPERS.

Joannes van Hamme, glaesemaeker.
Carel de Trus, glaesemaeker.

1. D'après le compte. L'acheteur de la franchise paie 20 sc. gr.

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

1751.

HEUVERSTEN¹.

Jo^r George de Crombrughe.

GHESWOORNE.

Sr^r Frans. Baert.

5

Joannes Dupré.

Joannes Langeraert.

COOPERS.

Philippe Duul, glaesemaecker.

Pieter Colman, beelthauwer ende stoffeerdere.

10

Gillis Joannes Eeckhaute, schilder.

---

1. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

Extraits du compte 1747-1751, rendu au magistrat par le serment le 16 novembre 1752, " ten anhooren van Jan de Smet, Livinus van Elderbergh, Jan de Caesemaeker, Laur. Loentjens, Joannes Hoentjens, Judocus Jacob, Jacobus Verpoest, Jan Verhamme, Emanuel van Reijsschoot ende Caerel de Lassesy, naer dien Leenaert van der Werfven als cnaepe hadde gerelateert alle de supposten... ghedaghvaert. "

15

Recettes :

	Nombre des membres qui ont payé.					20
	1747	1748	1749	1750	1751	
" Ommestellijnghen :	—	—	—	—	—	
" Fijnschilders in advenante van 7 sc.						
gr. iederen persoon.	10	10	10	10	10	25
" Beelthauders in advenante van 4 sc.						
8 gr. iederen persoon.	12	11	11	9	9	
" Stoffeerders in advenante van 4 sc.						
8 gr. iederen persoon.	7	6	6	6	7	
" Glaesemaeckers in advenante van 4 sc.						
8 gr. iederen persoon	23	22	24	25	22	
Dépenses :						
" Item over tgonne van den cnaepe, daer onder begrepen tdraeghen van den standaert een paer schoenen, etc. — Lb. 1 — 14 — 4 gr. "						30

1752.

HEUVERSTE¹.

Jo^r George de Crombrugghe.

GHESWOORNE.

5 Srs Frans. Baert.

Joannes Dupré.

Wijlent Joannes Langeraert.

Geene COOPERS.

1753.

HEUVERSTE².

Jo^r George de Crombrugge.

GHESWOORNE.

Srs François Pilsen, van de fijnschilders.

Livinus Elderbergh, van de beelthauders

15 Joannes Caesemaeker, van de glaesemaekers.

COOPERS.

Balthazar Belond, schilder.

Pieter van Reijsschoot, schilder.

Anthonius Joannes Manilius, beelthauwer.

20   1. D'après le compte.

Extraits du compte 1752, rendu au magistrat par le serment le 30 avril 1753, " ten aenhooren van Jan de Caesmaeker, Joannes Verhamme, Gillis van Geertruijde, Judocus de Buck, Jacobus de Rijckere, Carolus van Nieuwenhove, Jac. Saint Quintijn, Carolus Lassesy... supposten. "

25 Recettes : Nombre des membres
qui ont payé.

"Ommestellinghe:

"Fijnschilders in advenante van 7 sc. gr. ied. persoon 10

1752

"Beelthauers

* Stoffearders — — 4 sc. 8 gr. — 10

"Stoere duers" = = 4 sc. 8 gr. =
"Glaagmoeders" : 4 sc. 8 gr. 19

"Glaesemaekers — — 4 sc. 8 gr. — 19

“ Sonder prejudicie van de gonre die hunne ommestellinghen noch niet betaelt en hebben ende dies eene lijst aan den ancommende deken sal worden overgelevert. ”

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

1754.

HEUVERSTE¹.

Jo^r George de Crombrugghe.

GHESWORNE.

S^ra François Pilsen.

5

Livinus Elderbergh.

Joannes Caesemaeker.

COOPERS.

Pieter Dhaese, schilder.

Luciaen van Hoostenberghe, schilder. 10

1755.

HEUVERSTE².

Jo^r George de Crombrugghe.

1. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

2. D'après le compte. Les acheteurs paient 20 sc. gr. sauf Hoentjens et 15
Cruijt qui paient chacun deux liv. gr.

Extraits du compte 1753-1755, rendu au magistrat par le serment le
29 juillet 1756, " ten aenhooren van sieurs Joannes Le Meere, Liv. van
Helderbergh, Jud. de Meijer, Ant. Manilius, Jac. Lauwers, Jan de Caesse-
maecker, Pr Moereloose, Jac. Tack, Jac. Cincquintijn, Em. de Buck, Jac.
Verpoest, Carel de Lacessy, Joannes Verhamme... supposten. "

20

Recettes :

	Membres qui ont payé.			
	1753	1754	1755	25
" Ommestellijnghen :	—	—	—	
" Fijnschilders ten advenante van 7 sch.gr. iederen persoon	11	11	14	
" Beelthauders ten advenante van 4 sc. 8 gr. iede- ren persoon	12	12	14	30
" Stoffeerders ten advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon . . . . . , ...	8	6	5	
" Glaesemaekers ten advenante van 4 sc. 8 gr. iederent persoon	23	23	24	
" 1753. Item ontfanghen van sieur Frans. Baert afgegaen gheswoornen deser neerijnghe soo veele hij ontfanghen hadde van vier distincke				35

GHESWOORNE.

S^m François Pilsen.
Livinus Elderbergh.
Joannes Caesemaecker.

5

COOPERS.

Frans. de Smet, glaesemaecker.
Judocus Thomas, f^r Michiel, ciraetwercker.
Carel Hoentjens, f^r Jan, stoffeerdende glaesemaecker.
Dominicus Cruyt, f^r Jacobus, beelthauwer ende stoffeerdende.
10 Charles Josephus Delpoort, glaesemaecker.
Pieter Ommeganck, stoffeerdende.

1756.

HEUVERSTE¹.

Jor George de Crombrugghe.

15

GESWOORNE.

S^m Joannes de Meere, van de fijnschilders.
Jacobus Martens, van de beelthauwers.
Pieter Moerloose, van de glaesemaeckers.

COOPERS.

20

Daneel Branie, schilder.
Pieter Trinconi, schilder.

---

coopers der selve neerijnghe over den coop van diere ende in sijne rekenijnghe gheobmitteert — 4 lb. gr.

Item ontfanghen van Andries Heijndrickx ende B. Verdijck over achterstellen van hemlieden ommestellijnghe van een jaer, tot 9 sc. 4 gr.

1754. van n... Hebbelinck, beelthauwer, ende den voor. Verdijck, glaesemaecker, over achterstellijnghe van een jaer van hemlieden ommestellijnghe, tot 9 sc. 4 gr.

1755. Item van Andries Vlaminck, glaesemaecker, over een jaer achterstellijnghe van sijne ommestellijnghe, tot 4 sc. 8 gr. „

Dépenses :

“ Item betaelt aen Jan Moerman over thairijnghe tsijnen huijse ghedaen in d'overleverijnghe van de lettragien, daer onder begrepen het voeren van den coffer, per quittantie, — lb. 1 — 1 — 8. „

35

1. D'après le compte. Chacun des acheteurs paie 20 sc. gr.

1757.

HEUVERSTE¹.

Jor George de Crombrugghe.

GESWOORNE.

Sr Joannes de Meere.

5

Jacobus Martens.

Pieter Moerloose.

COOPERS.

Pieter Warie, schilder.

10

Heyndrick Dancket, schilder.

Frans. Paul, schilder.

Jacobus Geesdaele, schilder.

Jacobus Hardie, glaesemaeker.

1758.

HEUVERSTE².

Jor George de Crombrugghe.

15

1. D'après le compte. Chacun des acheteurs paie 20 sc. gr.

2. D'après le compte. L'acheteur paie 20 sc. gr.

Extraits du compte 1756-1758, rendu au magistrat par le serment le
7 juillet 1759, " ten aenhooren van sieurs Ph. Marissal, Jan de Caese-
maecker, Pr Warrie, Em. de Buck, Jan Lassessi, Pr Dancket, Jac.
Lauwers, Piet. Hebbelinck, Jan de Prez, alle supposten... "

20

Recettes :

	Nombre des mem- bres qui ont payé.			
	1756	1757	1758	25
" Ommestellijghen :	—	—	—	
" Fijnschilders in advenante van 7 sc. gr. iederen persoon	13	13	13	
" Beelthauders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon	15	14	12	30
" Stoffeerders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon	7	6	6	
" Glaesemaekers in advenante van 4 sc. 8 gr. iederent persoon	24	25	23	
" Ghevende de rendanten te kennen dat sij mits de sobere ghestaet-				35

GHESWOORNE

Srs Joannes de Meere.

Jacobus Martens.

Pieter Moerloose.

5

COOPER.

Jan van Damme, schilder.

1759.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Louis Delvael.

10

GHESWOORNEN.

Srs Philippe Charles Marissal, van de fijnschilders.

Jacobus Lauwers, van de beelthauwers.

Gillis van Geertruijd, van de glaesemaeckers

COOPERS.

15

Guillielmus Josephus Marissal, fijnschilder.

Frans. de Lange, fijnschilder.

Daneel Temmerman, fijnschilder.

Louis Strauwen, fijnschilder.

1760.

HEUVERSTE¹.

Jo^r Louis Delvael.

---

hede gheene ommestellinghe en hebben connen reconvriteren van :

Sr Pieter Dhaese, fijnschilder, 1756-1758.

Augustinus Cnudde, schilder, 1756.

25

Jan Manilius, beelthauwer, 1756-1758.

Casimirus Dekens, stoffeerde, 1756-1758.

n . . Martens, beelthauwer, 1758.

J. de Meijer, beelthauwer, 1758.

Joseph Hardie, glaesemaecker, 1756-1758.

30

Bauduyn Verdijck, glaesemaecker, 1758.

Joseph Delporte, glaesemaecker, 1758. „

1. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

GESWOORNE

Srs Philippe Charles Marissal.

Jacobus Lauwers

Gillis van Geertruijd.

COOPERS.

5

Pieter Rollé, glaesemaeker.

Nicolaes Lefebure, fijnschilder.

Frans. van der Werven, glaesemaeker.

1761.

HEUVRESTE.

10

Jo^r Louis Delvael.

GHESWOORNEN.

Srs Philippe Charles Marissal.

Jacobus Lauwers.

Gillis van Geertruijd.

15

COOPERS¹.

Benedictus Joannes Langerock, glaesemaeker.

1762.

HEUVERSTE².

Jo^r Louis Delvael.

20

GHESWOORNE.

Srs Philippe Charles Marissal.

Jacobus Lauwers.

Gillis van Geertruijd.

COOPERS.

25

Pieter de Clercq, glaesemaeker.

Anthone de Buck, glaesemaeker.

Judocus van der Werven, glaesemaeker.

1. Compte : 20 sc. gr.

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.

30

Extraits du compte 1759-1762, rendu au magistrat par le serment le 16 mai 1763, " ten aenhooren van Pr Verpoest, Carel van Nieuwenhove,

1763 à 1768.

HEUVERSTE¹.

D'heer Jacques Goethals [1763-1768].

5 Joannes Verhaege, Jan Dupré, Jan de Caesemaecker, Em. van Reijsschoot,
Carel de Lasseci, Jac. de Rijcke ende Ben. Langenrock... supposten. „

Recettes :

			<u>Membres qui ont payé.</u>			
			1759	1760	1761	1762
		" Ommestellijghen :				
10		" Fijnsschilders in advenante van 7 sc. gr. iederen persoon	13	16	16	15
		" Beelthauders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon	12	12	13	13
15		" Stoffeerders in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon	6	6	5	4
		" Glaesemaeckers in advenante van 4 sc. 8 gr. iederen persoon	23	22	23	24
		" Item op den 13 ^e maerte 1763 ontfafen van Jan Phil. Sertel, fijnschilder, over den coop deser neerijnge, 20 sc. gr.				
20		Item van s ^r Pieter dHaese, fijnschilder, over achterstellen van om- mestellinge, tot 1 lb. 10 sc. gr.				
		Item van Jacobus Geesdaele, fijnschilder, ter gelijcker causen, tot 16 sc. 6 gr.				
25		Ghevende de rendanten te kennen datter als nogh verscheijde sup- posten sijn de welcke noch eenighe achterstellen van ommestellinge schuldigh sijn. „				
		1. Le tout d'après le compte. Chaque acheteur paie 20 sc. gr.				
		Extraits du compte 1763-1768, présenté au magistrat par le sérment le 21 octobre 1769, " ten aenhooren van Pieter Doselaere, Jac. Lauwers, Lasaci, Ant. Buck, n... Nivenhove, n... Houtriven, n... Sencantin, Henderick, Jud. Buck, And. Henderix ende n... Verpoest... supposten. „				
30		Recettes 1763-1768 :				
		" Ontfanck van d'ommestellijngē geduerende de gemelde zes jaeren van de fijnschilders a 7 sc. gr. tjaers iederen persoon :				

35		Lb.	sch.	gr.
	Srs Marichal	2	2	0
	Frans. Pilsen	2	2	0
	Joannes de Meire.	2	2	0
	n... Rainbaux.	2	2	0

GESWOORNE.

Sieurs Emanuel van Reijsschoot, van de fijnschilders
[1763-1768].

Jan de Prez, van de beelthauwers [1763-1768].

Jacques Verpoest, van de glaesemaeckers [1763-1768].

5

Lambert Pannée	0	7	0	
Arnoldus Speliers.	1	15	0	
Pr van Reijsschoot	2	2	0	
Aegidius Eeckhaute	2	2	0	
Balthazar Bellou	2	2	0	10
Pr Trinconi	2	2	0	
Pieter Warie	0	14	0	
F. Paul.	0	14	0	
Frans de Lange	2	2	0	
Joannes van Damme	2	2	0	15
Nicolaes Lefebre	2	2	0	
Jan Sartel	1	15	0	
Pr Doorsselaere	1	8	0	
Pieter Maes	1	8	0	
n... Temmerman	0	7	0	20
n... Spruijt.	0	14	0	
Pieter Leijssens	0	14	0	
Jan Baptiste Balliu	0	14	0	
Lieven van Hoestenberge.	1	1	0	
Louis Stevens	0	14	0	25
	62	0	1	

“ Ontfanck van d’ommestellinge geduerende de voorseide ses jaeren van de stoffeerders a 4 sch. en 8 grooten tjaers iederen persoon [1763-1768]:

	Lb.	sch.	gr.	30
Jan de Prez.	1	8	0	
Carolus Hoentjens	0	9	4	
Philippe Sartel.	0	18	8	
n... Ommegauck.	0	4	8	
Dominicus Cruijt.	1	8	0	35
Joseph Tereij	0	14	0	
Frans. Kerstens	0	16	4	
	5	19	0	

“ Ontfanck van d’ommestellinge van de beelthauwers geduerende de

COOPERS van de voorschreven ses jaeren [1763-1768].

Pieter Wallez, glaesemaeker.

Pieter Doorsselaere, fijnschilder.

Pieter Maes, fijnschilder.

5 Joannes Villemaire, ciraetwercker.

Joseph Terey, stoffeerder.

n... Spruijt, fijnschilder.

Pieter Leyssens, fijnschilder.

---

voors. ses jaeren in advenante van 4 sch. en 8 gr. tjaers iederen persoon

10	[1763-1768] :	Lb.	sch.	gr.
	Frans. Allaert	1	8	0
	Joannes de Jaeger	0	14	0
	Nicolaes Thomas	1	8	0
	Josephus Spillebaut	1	8	0
15	n... Hebbelinck.	1	8	0
	Pieter Mensch	1	8	0
	Adriaen de Zutter	1	8	0
	Jacobus Martens	1	8	0
	Jacobus Lauwers	1	8	0
20	Judocus Heijndricx	1	8	0
	Dominicus Cruijt	1	8	0
	Judocus Thomas	1	8	0
	Joannes Villemaire	0	14	0
	Frans. van Driessche	0	4	8
25		17	0	8

“Ontfanck van d'ommestellijnghe van de glaesemakers geduerende
gemelde ses jaeren in advenante van 4 sch. en 8 gr. tjaers iederen
persoon [1763-1768] :

30		Lb.	sch.	gr.
	Joannes de Caesemaeker.	1	8	0
	n... Loentjens	1	8	0
	Pieter Moerloose	1	8	0
	Joseph Hardie	0	9	4
	Judocus Ser Jacobs	1	8	0
35	n... Vlaminck.	1	8	0
	Emanuel de Buck.	1	3	8
	Laur. de Coster	1	8	0
	Pieter de Groef	1	8	0
	Jan de Rijcker	1	8	0

Adriaen de Buck, glaesemaecker.
Jan Baptiste Balliu, fijnschilder.
Frans. Outrive, glaesemaecker.
Frans. van Driessche, beelthauwer.
Joannes Carel de Buck, beelthauwer. 5

Jacobus Sijnquintijn.	1	8	0	
Carolus van Nieuwenhove	1	8	0	
Gillis Geertruijde	1	8	0	
Jacobus Tack	1	8	0	
Martinus Lotu	1	8	0	10
Carolus Lasesaij	1	3	8	
wed. Langeraert	1	8	0	
Jan de Smet	1	8	0	
Carolus Hoentjens	1	8	0	
Judocus de Buck	1	8	0	15
Pieter Rollé	1	8	0	
Frans. van der Werven	1	8	0	
n... Langerock	0	9	4	
Anthone de Buck	1	3	8	
Carolus Hardie	1	8	0	20
Ludovicus van der Werven	0	14	0	
Pieter de Clercq	1	8	0	
Pieter Wallez	1	3	4	
Andries Heijndricx	1	3	4	
Adriaen de Buck	0	4	8	25
J. van Outrive	0	4	8	
	37	7	8	

Dépenses 1767. Procession de St Macaire (a):

“ Item betaelt een... van den Bossche over leveringe van het wasch op den feestdag van de processien generaal als van den h. Macharius, — lb. 4 — 3 — 6.

Item over het draegen van de torssen ende standaert in de gemelde processien, — lb. 1 — 8 — 0.

Item nogh betaelt een P. J. van de Castele over leverijngē van twee peerden gedient hebbende tot het voeren van den waegen deser neerijngē in de triumphē van den heiligen Macharius, — lb. 2 — 14 — 0. ” 35

(a) Procession solennelle du 700e anniversaire de St Macaire, 1767. Les dessins des chars par le peintre Emmanuel van Reijsschoot existent (voir Vict. van der Haeghen, inv. des archive de Gand, cat. général, p. 213).

Frans. Temmerman, beelthauwer.
Pieter Neijt, glaesemaeker.
Bernardus Pannée, fijnschilder.
Gillis de Vilder, glaesemaeker.
5 Jacobus Maeyens, glaesemaeker.

1769.

HEUVERTEN¹.

d'Heer Georgius van Overwaele de Maldeghem.

GESWOORNE.

10 S^ra Joannes Philippus Sartel, van de fijnschilders.
Jacobus Martens, van de beelthauders.
Judocus de Bueck, van de glaesemaekers.

COOPER.

J.-B. Bellez.

1770.

HEUVERSTE².

D'Heer Georgius van Overwaele de Maldeghem.

GESWOORNE.

20 S^ra Joannes Philippus Sartel.
Jacobus Martens.
Judocus de Bueck.

COOPERS.

25 J. Noë, stoffeerder.
B. Manilius, glaesemaeker.
David Serjacobs, glaesemaeker.
J. Blaviere, cieraetwerker.
B. van Overbeke.

---

1. Liste du compte. L'acheteur paie 1 liv. gr.

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

1771.

HEUVERSTEN¹.

D'Heer Georgius van Overwaele de Maldeghem.

GESWOORNE.

Sr Joannes Philippus Sartel.

5

Jacobus Martens.

Judocus de Bueck.

COOPERS.

F. Barbiers, glaesemaeker.

Joannes van Beukenhaut, cieraetwercker.

10

1772.

HEUVERSTEN¹.

D'Heer Georgius van Overwaele de Maldeghem.

GESWOORNE.

Sr Joannes Philippus Sartel.

15

Jacobus Martens.

Judocus de Bueck.

COOPERS.

F. Baeker, glaesemaeker.

A. de Lassasie, glaesemaeker.

20

Joseph van de Weghe, cieraetwercker.

P. La Fontajne, fijnschilder.

1773.

HEUVERSTEN².

D'Heer Georgius van Overwaele de Maldeghem.

25

1. D'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

2. D'après le compte. Chaque acheteur paie 1 liv. gr.

Extraits dn compte 1769-1773, rendu au magistrat par le serment le

GESWOORNE.

Srs Joannes Philippus Sartel.

Jacobus Martens.

Judocus de Bueck.

5

COOPERS.

P. Hamelinck, glaesemaeker.

Pr Reijsschoot, fijnschilder.

Carolus Lalleman.

Carolus Collier, beelthauwer.

10

A partir du décret de Marie-Thérèse, daté de Bruxelles le 13 novembre 1773, les peintres, sculpteurs et graveurs sont indépendants de toute association.

A Gand les vitriers continuent seuls la corporation.

15

21 mai 1774 " ten aenhooren van David Cherjacos, naerdien den cnaepe hadde gerelateert de voordere supposten thebben gedaeghvaert. "

Recettes :

Nombre des membres qui ont payé.

20

" Ommestellijngen :

" Fijnschilders in advenante van 7 sc.
iederer persoon . . . . .

1769 1770 1771 1772 1773

17 18 18 14 18

" Beelthauwers in advenante van 4 sc.
8 gr. iederen persoon . . . . .

12 12 12 12 13

25

" Stoffeerders in advenante van 4 sc.
8 gr. iederen persoon , ...

3 3 4 5 6

" Glaesemakers in advenante van 4 sc.
8 gr. iederen persoon. . . . .

25 25 26 26 24

Dépenses :

30

" Item [1769] betaelt aan Frans. Verschelde over thairijnghe tsijnen huijse gedaen in d'overleverijnge van de letteragien. — Lb. 1 — 0 — 2.

Item [1773] aan Servaes Somers over het drucken van quitantien ende vermaen billietten. — Lb. 0 — 17 — 6. "

Extraits du compte 1774-1777 présenté au magistrat par le serment des vitriers, le 28 septembre 1777. — Liquidation avec les peintres et les sculpteurs :

Recettes :

« Alvooren brijnghen de rendanten in ontfanck de somme van 7 ponden 11 schellijnghen grooten soo veele aan dese neerijnghe was toecommende int derde part van den boni, met de twee andere litten van de schilders ende beelthauders alswanneer sij ingevolghaere Majestejts decreet sijn verclaert niet subject te sijn aan eenighe neerijnghe.

5

Item wort alhier in ontfanck ghebracht de somme van 8 ponden grooten over het tractement tgone Francies de Vreese schuldigh was int doen van sijne preuve à l'ordinaire tgonne den eedt wel heeft willen spaeren om te vinden ten deele de oncosten soo van den coop van den standaert ende torssen als andersints, hier naer in het capitel van uijtgeef breeder te detailleren. »

10

15

Dépenses :

« Item betaelt aan pater Joachim a Sancto Laurentio, coster van de Carmeliten Vrouwelenbroeders binnen dese stadt, over het exhonoreren van de misse op den feestdagh van den heiligh Lucas patroon deser neerijnghe, mitsgaeders de misse van requiem daghs daernaer gheduerende de voorseijde drijaeren. Lb. 2—1—0.

20

Item betaelt aan de schepenen bode in differente stonden over het vermaenen de ghewesen gheswoorne van de schilders ten ejnde van in het collegie te compareren tot het becommen torssen ende standaert. Lb. 0—2—8.

25

Item betaelt aan sieur Sartel over de gerechtigheijt die de schilders ende beelthauders waeren hebbende in den standaert ende torssen volgens accord ende naer differente comparitien tot dies in het collegie gedaen alswanneer

30

schepenen de gheswoorne tot dies mondelynghe hebben
geauthoriseert. Lb. 14 — 9 — 0.

Item betaelt aan Broeker, herbergier in het *Leeuwken*,
int maecken accord met de schilders ende beelthauders
nopende den voorseiden standaert ende torssen. Lb. 0—10—0.
5

Item betaelt aan sieur Martinus Lotu over het vergulden
van de fasen van den standaert. Lb. 0—16—6.

Item betaelt aan sieur Martens over het repareren van de
torssen. Lb. 0—8—2. »